

Štiri desetletja Gubčeve brigade

Praznovanje bo 4. septembra na Trebelnem — Govoril bo V. Avbelj

Odbor skupnosti borcev 4. SNOUB Matija Gubec vabi vse borce te brigade na svečano proslavo praznovanja 40-letnice ustanovitve brigade, ki bo 4. septembra ob 11. uri pri spomeniku na Trebelnem.

Iz Ljubljane bo peljal poseben vlak z odhodom ob 6. uri zjutraj do Bistrice pri Mokronogu, od koder bodo vozili avtobusi na Trebelno. Postrojenje borcev bo ob 10.30.

Slavnostni govornik bo Viktor Avbelj, nekdanji politični komisar brigade in narodni heroj, ki bo tudi podelil gubčevi brigadi odlikovanje red zaslug za narod z zlato zvezdo, s katerim je brigado odlikoval že maršal Tito. Odbor skupnosti borcev pa bo podelil plakete, priznanja ter listino častnega člana skupnosti borcev.

V okviru proslave bo na mokronoški osnovni šoli razstava slik Borisa Kobeta, na trebeljanski šoli, ki nosi ime po Matiji Gubcu, pa bo odprta razstava fotografij borcev in drugih dokumentov.

Dan poprej, 3. septembra, bo narodni heroj Stane Potočar — Lazar odkril v Bogniški vasi spominsko ploščo narodnemu heroju Francu Kresetu — Čobanu.

„ZLATO TELE“ POD ILIRSKIMI GOMILAMI? — Mnogo dokazov naše bogate in burne zgodovinske preteklosti skriva Krško-brežiško polje, med zanimive drobce kulturne dediščine pa sodijo tudi ilirske gomile pri vasi Sajevece, nedaleč od Kostanjevici. Kar 15 majhnih hribočkov je tod na levem bregu Krke, s treh od njih so domačini pred mesecem dni zemljo odpeljali. Sodelavci Posavskega muzeja Brežice, ki so se te dni lotili strokovnih izkopavanj, so pod eno od odstranjenih gomil vseeno našli bogat ženski grob s 6 posodami in ostanke zlatega okarja, pod sosednjo gomilo pa še en grob iz 7. stoletja pred našim štetjem, v katerem so bile 3 posode in bronasta sponka. Raziskave bodo nadaljevali do konca avgusta. (Besedilo in slika: VLADO PODGORŠEK)

Prodajna služba ni kos zahtevam

Zato bo prodaja vozil IMV tekla prek trgovin — Stare obveznosti so v glavnem poravnane — Precej vozil nedokončanih — Proizvodnja R 9 izhodišče za R x

Čeprav v novomeški Industriji motornih vozil še niso uspeli izdelati dokončnega sanacijskega programa, kar je glede na vrsto nakopičenih problemov razumljivo, pa je delovanje tega kolektiva že dlje časa sanacijsko. Ne tako nepomemben člen sanacije je tudi sprememba odnosa do kupcev, na račun katerega si je IMV v zadnjih letih prislužila veliko črno piko v očeh jugoslovanske javnosti.

Zato so v IMV že reorganizirali prodajo. Razširili so sodelovanje s trgovskimi delovnimi organizacijami po vsej Jugoslaviji in bodo kupci poslej lahko kupili avtomobil v trgovinah. Jasno je namreč bilo, da prodajna služba IMV ni kos delu za domači trg, še manj pa bi ga zmogla ob večji proizvodnji avtomobilov,

kar predvideva koncept sanacije. Organizacijske spremembe so doživele tudi večje poslovilnice IMV, nekaj manjših pa so celo zaprli.

Poleg tega so do srede junija končno poravnali vse stare obveznosti do predplačnikov za R 4 in R 18, mesec dni kasneje pa so dobili avtomobil tudi vsi predplačniki za R 4 GTL. Le 1.191 predplačnikov za dostavna vozila (nekateri čakajo že

več kot dve leti) je ostalo praznih rok. Na tovarniškem dvorišču sicer stoji nekaj sto nedokončanih dostavnih vozil, ker niso mogli kupiti agregatov iz Zahodne Nemčije. Da bi jih čimprej dokončali in predali čakajočim, bodo vgrajevali tudi domače dele. Najmanj polovici pa bodo morali vrniti denar, v prihodnjih letih pa bistveno modernizirati dostavna vozila in njihovo proizvodnjo, saj je zaostajanje za tržnimi potrebami in zahtevami vse večje.

Z zagotavljanjem redne proizvodnje v IMV sedaj ni lahko. Zaradi

(Nadaljevanje na 2. strani)

BRANKO SUHY V ALBERTINI

Svetovno znana dunajska grafična zbirka Albertina je ob 500-letnici jedkanice priredila razstavo, na kateri so predstavili grafična dela 120 grafikov — od Duereja, Rembrandta, Bruegla, Goye, Delacroixa, Munca, Picassa, Braqua, Friedlaenderja do Hockneya in Jolusa. Od Jugoslovancev je prireditelj ob tem pomembnem jubileju izbral deli Janeza Bernika in Branka Suhyja. Uspoštevajo tradicijo in ugled dunajske umetnostne ustanove, ki hrani več kot 600.000 grafičnih listov z vsega sveta, je uvrstitev med sto in še nekaj razstavljalcev doslej največji uspeh Novomeščana Branka Suhyja.

SLAVNOSTNA SEJA ZRVS SLOVENIJE

V nedeljo, 5. septembra, ob 9. uri bo v Domu Edvarda Kardelja v Metliki svečana seja predsedstva republiške konference Zvezde rezervnih vojaških starešin Slovenije, posvečena 30-letnici delovanja te organizacije. Na seji bodo podelili najvišja priznanja ZRVS, udeležili pa se je bodo tudi najvidnejši predstavniki družbenopolitičnega življenja v republiki.

Grafik Jakčeve šole

Tako je bil na otvoritvi razstave svojih del v Kostanjevici označen umetnik Bojan Golija

Lamutov likovni salon v Kostanjevici napolnjuje bogat izbor del iz tridesetletne ustvarjalnosti slikarja in grafika Bojana Golija iz Maribora. Avtor je znan tudi kot likovni pedagog in je zdaj redni profesor na katedri za likovno umetnost pedagoške akademije v Mariboru.

Jubilejno razstavo, ki si jo imamo priložnost ogledati v Kostanjevici, so prenesli iz Umetnostne galerije v Mariboru, nakar jo bodo preselili še v Slovenj Gradec. Tako si drugo slovensko univerzitetno mesto podaja roko z dvema krajema, ki imata za umetnost vselej na široko odprta vrata.

Razstavo v Kostanjevici je 20. avgusta odprl dr. Vladimir Bračić, Breda Ilie-Klančnikova pa je občinstvu z izbrano tenkočutno besedo označila avtorjevo umetniško pot z najpomembnejšimi vmesnimi mejniki. Povedala je, da je Golija pred-

vsem grafik in da je izšel iz Jakčeve šole.

Akademik Božidar Jakac je s svojo prisotnostjo počastil jubilejno razstavo svojega najljubšega učenca v Kostanjevici in mu je ob tej priložnosti prisrčno čestital. Slovenski so tokrat prisostvovali tudi vsi udeleženci Forme vive 1982.

J. TEPPEY

ORACI SE BODO POMERILI V SOBOTO

Tekmovanje dolenskih oračev, ki bi moralo biti preteklo soboto, je zaradi slabega vremena odpadlo. Zato bodo tekmovanje pripravili v soboto, 28. avgusta, ob 9. uri dopoldne v Mokronogu. Tekmovanje bo na njivah posestva Kmetijske zadruge Trebnje (za nekdanjo sodnjo).

VOJAKI SO KONČALI DELA

Preteklo soboto se je od trebanjske občine poslovilo 46 vojakov iz vojne pošte Pivka, ki so poldrugi mesec delali pri dokončanju del na vodovodnem zajetju Sempavel. Hkrati so pomagali pri urejanju parka okoli nove osnovne šole v Trebnjem, kjer bodo posadili 88 dreves v spomin na tovariša Tita. Nekaj dni so vojaki pomagali pri urejanju parka pri spomeniku Gubčeve brigade na Trebelnem, en dan pa so bili na delovni akciji v Suhi krajini. Na priložnostni slovesnosti, ki je bila v petek v Trebnjem, so vojakom v znak priznanja za pomoč pri delih podelili lesorez Sandija Leskovca in nekaj knjižnih nagrad.

SOLIDARNOSTNI DINAR NI ZA CESTO

V avgustu in septembru bodo delavci posavskih delovnih organizacij prispevali enodnevni zaslugek za pomoč bizeljskim vinogradnikom, ki jim je toča uničila edini vir preživljanja. Ta denar ne bo šel za ceste, ker so za škodo na cestah namenjena sredstva iz republiških virov, torej je odveč strah, da bi solidarnostni dinar pristal v nepravilnih rokah. Ob tem hkrati pojasnjujemo, da dobivajo prizadete družine denarno pomoč od skupnosti za socialno skrbstvo in ne od skupnosti za socialno varstvo.

Ob koncu tedna bo prevladovalo sončno in razmeroma toplo vreme.

Zamejski vzgojitelji v Novem mestu

Imeli so strokovna predavanja in se seznanili z mestom in okolico

Vzgojitelji v slovenskih dijaških domovih s Tržaškega, Goriškega in iz Koroške so imeli letos od 23. do 25. avgusta tridnevno strokovno izpopolnjevanje v Novem mestu.

Seminarja, katerega organizator je Zavod SR Slovenije za šolstvo, se je udeležilo 22 vzgojiteljev. Strokovni del tega delovnega srečanja je vodil in usmerjal dr. Vinko Skalar, strokovnjak za domsko vzgojo. Mag. Savin Jogan pa je udeležencem spregovoril o odgovornosti kot temeljni vrednosti samoupravne socialistične družbe. Po vsakem predavanju je bilo organizirano delo po skupinah, kar je omogočilo razgibanje razpravo, ki je vodila do dobrih povzetkov in dogovorov za konkretno vzgojno delo v dijaških domovih.

Seminaristi so obiskali Bazo 20 ter delovni organizaciji Krka in Labod. Seznanili so se tudi z zgodovino Novega mesta, pa tudi s sedanjimi delovnimi in kulturnimi utripom novomeške občine. Za goste iz zamejstva je pripravil sprejem tudi predsednik skupščine občine Novo mesto.

Za vzgojitelje iz zamejskih dijaških domov je bilo strokovno izpopolnjevanje prvič organizirano v Novem mestu. Doslej so imeli tovrstna srečanja v drugih krajih Slovenije. V Novem mestu pa je bilo v zadnjih letih že organiziranih oziroma izvedenih nekaj seminarjev za učitelje slovenskih šol s Tržaškega, Goriškega, Koroškega in iz Porabja.

J. ŠKUFCA

Selitev bo končana do pouka

Eni v nove, drugi v stare, a prenovljene, vsi pa v boljše prostore, kot so jih imeli zdaj — To velja za preseljevanje več novomeških šol — Pod eno streho en gospodar

Kot je 20. avgusta izjavil Jože Suhadolnik, predsednik odbora za gradnjo šol v novomeški občini, je vse nared, da se 1. septembra nemoteno začne pouk v novi stavbi za usmerjeno izobraževanje. „Edinole delavnice za tehnične usmeritve niso še gotove, bodo pa še v tem letu,“ je dejal.

Zdaj že selijo v novo stavbo centra za usmerjeno izobraževanje v Šmihelu, kjer bo čez nekaj dni začel pouk za srednjetehtniške šole vseh usmeritev in za medicinsko srednjo šolo. Vsi prostori s posebnimi učilnicami vred so nared za sprejem učencev. Urejena je tudi bližnja okolica nove stavbe s 16.000 m² površine, na igriščih pa so opravljeni groba zemeljska dela, medtem ko bo preostalo narediti mladina s prostovoljnimi delovnimi akcijami.

Ker pa se zaradi preselitve izpraznijo prostori več šol, se selijo še drugi, najbolj potrebni. Stari internat v Šmihelu je že preurejen. Dve etaži te stavbe sta namenjeni za potrebe osnovne šole „Milka Šobar

—Nataša“, ki je doslej delala v nemogočih prostorskih razmerah, eno etažo pa bo zasedel oddelek pedagoške akademije.

Dosedanje prostore medicinske šole in srednje tehniške šole (bivša

vajenska šola) ob Ulici talcev dobi gostinski šolski center. S preselitvijo le-tega iz Sokolske ulice pa bo poslopje namenjeno za dom Božidarja Jakca.

Ker bo po novem pod eno streho več šol, je odbor za gradnjo šol sklenil, da mora biti povsod le en gospodar in enoten režim za gospodarjenje s prostori.

R. BAČER

MLADI, LE POGLEJTE NAS! — „Mrzle rose, ostre kose, rada travca se kosi...“ pravi stara slovenska pesem, ki so jo v ponedeljek rano zjutraj na travniku ob Krki zapeli sedemdesetletniki iz Otočca ob Krki. Junčeva otava je padla kot za stavo pod ostrimi kosami Antona Jakšeta, Matije Ščinkovca, Ivana Vidriha in Alojza Junca. Otoški možje so tako tudi mladim pokazali, da niso le za v naslonjač, njihova košnja pa je bila hkrati spomin na dobre stare čase, ko še ni bilo slišati motornih kosilnic. (Foto: Janez Pavlin)

Še ne vedo, kaj delati

Odnos do dela je v kočevskem Itasu boljši, slabo pa je obveščanje delavcev — Rešitve za izhod iz težav še ni, od zunaj pa najbrž ne bo prišla

Po uvedbi ukrepa družbenega varstva v kočevskem Itasu pred dobrim mesecem dni se je odnos do dela v tem ozdu bistveno izboljšal, ker pač zaposleni čutijo, da bo tisti, ki ne bo dobro delal, lahko ob delo.

Čutiti pa je — vsaj tako lahko sklepamo na osnovi razprave predstavnikov tega kolektiva na zadnji seji občinskega komiteja ZK — da rešitve za težak položaj še niso našli in da bodo lahko zadovoljni, če bodo tudi v tretjem trimesečju poslovali brez izgube. To je gotovo posledica dosedanjega lagodnega dela (ko so vse prodali „za med“) in so se neodgovorno obnašali do kupcev. Posledica tega je, da je zraslo drugod več tovarn, ki imajo podoben ali enak proizvodni program kot Itas, zato bo za Itas dela manj, če ne bodo našli prave rešitve.

Na seji so ugotovili še, da je obveščanje delavcev o stanju slabo, oz. ga je doslej dejansko ni bilo, kar je treba takoj izboljšati. Politične organizacije v tem ozdu se predolgo niso sestale, čeprav bi se morale prav zdaj, ko je najtežje.

V Itasu torej še vedno ne vedo, kaj delati. Preveč čakajo na rešitve od zunaj. Težak položaj pa lahko odpravijo le člani kolektiva Itas. Napraviti morajo načrt, kako iz težav, in določiti, kaj lahko sami napravijo, česar pa niso sposobni, naj zaprosijo za pomoč organizacije in organe v občini. Seveda ni mogoče pričakovati, da bodo rešitve iz težav hitro našli.

To je le nekaj misli iz razprave na seji občinskega komiteja ZK Kočevje, ki je bila posvečena tudi Itasu in gospodarjenju v občini.

J. P.

Letos več novih stanovanj

Počasna in predraga gradnja — Za stanovanja gre vsako leto desetina narodnega dohodka — Mnogi so brez stanovanj, nekateri pa z njimi služijo kot rentniki

V Jugoslaviji gradnja družbenih in zasebnih stanovanj polagoma narašča. Letos bomo zgradili okrog 150.000 stanovanj, od tega 60.000 družbenih. Po podatkih Zveznega zavoda za statistiko je bilo lani zgrajenih 146.300 stanovanj: v družbenem sektorju okrog 56.000, v zasebnem pa 89.500. Po drugi strani pa je res, da še vedno gradimo premalo smotno, počasi in predrago. Še vedno nismo zagotovili možnosti za uresničitev programa učinkovitejših in obsežnejših stanovanjske gradnje. ZIS v svojih analizah opozarja, da se lanske težave glede zagotavljanja družbenih sredstev za stanovanjsko gradnjo pojavljajo tudi letos. Zelo verjetno je, da bodo v bodoče še izrazitejše.

Za stanovanja namenjamo (in porabimo) vsako leto desetino narodnega dohodka. V primerjavi z evropskimi državami smo tako med največjimi „stanovanjskimi vlagatelji“, po številu zgrajenih stanovanj pa na koncu lestvice, in to zaradi drage, dolge in neekonomične gradnje.

Zelo redko izdelujemo analize, koliko prebivalcev v državi nima rešenega stanovanjskega vprašanja. Po podatkih iz anket izpred štirih let naj bi šlo za pol milijona družin, med temi za polovico družin neposrednih proizvajalcev. Tedaj so bili — in verjetno so tudi danes — najbolj ogroženi prebivalci velikih mest. V Beogradu je brez stanovanja 60.000 družin, od tega vsaj 60 odst. delavcev.

Pomanjkanje stanovanj povzroča seveda mnoge socialne in družbene probleme. Nekateri sloji prebivalstva bogatijo, postajajo rentniki, drugi pa so vedno bolj revni (stanarini v privatnih stanovanjih stane v Beogradu nad 1 milijon starih dinarjev, več kot znaša povprečen OD v mestu). Za mnoge, predvsem delavske družine postaja stanovanje eksistenčno vprašanje ali — kot so nedavno tega poudarili na seji najvišjega vodstva sindikata — razredni problem z ekonomskimi in političnimi posledicami.

V zadnjih letih je bilo na področju gradnje stanovanj slišati veliko različnih pobud, zaradi mnogih kršitev pri delitvi stanovanj pa je prišlo tudi do velikega nezadovoljstva. Najbolj moti to, da gradimo vedno več luksuznih stanovanj, stanovanja pa praviloma prej dobi povprečno dober uradnik kot pa najboljši delavec. S pritožbami zaradi delitev stanovanj so zasuti mnogi organi in sodišča. — Nad polovico primerov pred sodišči združenega dela Jugoslavije se nanaša na stanovanjsko problematiko. V večini primerov imajo ljudje, ki se pritožujejo, prav. V boju za stanovanja se pogosto brez posledic uporablja podkupnina, korupcija, oblast, moč...

Poskusi sindikatov, da bi na to področje vnesli več reda, niso uspeli. Zato je razumljivo, da je kongres ZKJ jasno opredelil svoje stališče ne le v tem smislu, da bomo več gradili, marveč da bomo to, kar zgradimo, tudi pravilneje delili.

VINKO BLATNIK

GRABROVEC VABI

V nedeljo, 5. septembra, bo na Grabrovcu pri Metliki tradicionalno srečanje aktivistov in borcev NOB, občanov Metlike in sosednjih občin ter vseh prijateljev Bele krajine. Svečanost s kulturnim programom in tovariškim srečanjem se bo začela ob 11. uri.

Prodajna služba...

(Nadaljevanje s 1. strani)

vsakodnevnih motenj v preskrbi z reprovromateriali je 1.800 „katrc“ trenutno nedokončanih, delavci v tovarni prikolic pa so bili iz enaknega razloga od 16. do 25. avgusta na kolektivnem dopustu. Da bi rešili vsaj nekaj problemov v preskrbi z reprovromateriali, so že sklenili vrsto sporazumov o združevanju dela in sredstev z domačinimi delovnimi organizacijami, od katerih doslej niti ena ni bila trden dobavitelj za IMV.

Kljub težavam naj bi IMV do konca leta izdelala še 1.650 vozil R 18, domačemu trgu pa ponudila tudi 3.600 „katrc“ (standardnih in GTL) in 1.100 prikolic treh tipov (z vgrajenimi hladilniki Gorenje). Za vsa ta vozila bodo že v kratkem spet sprejemali predplačila, kupci pa jih bodo dobili najkasneje do januarja 1983. Če bo IMV z izvozom uspela ustvariti pogoje, bo za domači trg uvozila tudi določeno število vozil R 9.

Znan je že tudi okvirni načrt proizvodnje v letu 1983. Predvidena je izdelava 36 tisoč „katrc“ (16 tisoč za domači trg), 4 tisoč R 18 in 5 tisoč R 9. S proizvodnjo „devetic“ bo IMV delno že pripravljena na izdelavo novega vozila R x; tega je Renault ponudil IMV, saj naj bi imel 30 odstotkov delov R 9.

Z. L.—D.

LETOS NAJBOLJŠI FAFLEK

Na področnem tekmovanju traktoristov v Kočevju, ki je bilo v ponedeljek, 23. avgusta, je zmagal Ingac Faflek (314,93 točke) drugi je bil Branko Poje (303,71), tretji Andrej Antonin, ml. (294,36), četrtri Štefan Gerek (284,20) itd. Vsi ti so se uvrstili tudi na republiško tekmovanje, ki bo od 3. do 5. septembra v Novi Gorici. V posameznih panogah so zmagali: Branko Poje v oranju, Ignac Faflek v teoretičnem znanju in Štefan Gerek v praktični vožnji. Tekmovanja se je udeležilo 18 traktoristov.

Blaga ni doma

Lisca bi na tujem lahko prodajala pod svojo znamko — Kako do deviz?

Sevniška Lisca je v preteklosti kljub nesprotni kakovosti večino svojih izdelkov lahko vnovčevala na tujem le prek tam znanih firm. Sedaj, ko jih je že vrsta začla v stečaj, bi končno lahko nastopili tudi s svojim imenom in zaščitnim znakom zvitorepke.

A prišlo so uvozne omejitve reprovromateriala in okrnitev pravice razpolaganja z devizami. V tovarni imajo se, od izjemne volje kolektiva za delo do (sicer vse bolj iztrošenih) strojev, le nujno potrebnega blaga ne. Tujci pač zahtevajo ustrezno kakovost, takšnega blaga pa doma ni. Kako premostiti težko obdobje?

V največjem sevniškem izvozniku so se lotili številnih ukrepov. Eden od možnih je ta, da je treba v tujini najti partnerja, ki je za sicer kupljeno blago pripravljen udariti pečat, da gre za izdelavni, t. i. lohn posel. Kajpak tega nihče ne bo storil za stonj.

A. Z.

Prvič dobili trak akcije

Brežiški brigadirji so v Brkinih opravili dela, vredna blizu 80 starih milijonov

7. avgusta se je z mladinske delovne akcije Brkini 82 vrnila mladinska Brežiška četa iz Brežic, katere brigadirji so v treh tednih izkopal okrog 4200 metrov jarkov na gozdnih poteh, izkopal jame za ptt omrežje ter tako opravili dela v vrednosti okrog 80 starih milijonov.

40 brigadirjev je letos prvič dobilo najvišje brigadirsko priznanje, trak akcije, dvakrat so bili udarni, v obeh dekadah pa so dobili priznanje za udarništvo udarnega dne. Zelo prizadevni so bili tudi na področju interesnih dejavnosti, saj so prejeli dve priznanji. Poleg tega si je deset brigadirjev prisluzilo udarniške značke, prav toliko pa tudi priznanja.

K uspehu brigade so veliko pripomogle priprave, saj so imeli 10 lokalnih mladinskih delovnih akcij. Nazadnje pa so se brigadirji srečali 21. avgusta na zaključni akciji pri kmetu Travnikarju v Pišecah, kjer so dokončali gradnjo ceste.

IRENA IVANSEK Trebež

SMETIŠČA V OKOLICI BOŠTANJA

V Posavju je še precej divjih odlagališč odpadkov in smeti. Boštanjčanom je sanitarna inšpekcija izdala ureditvene odločbe o vključitvi v redni organizirani odvoz odpadkov in smeti. Toda veliko krajanov se je pritožilo, češ da nimajo smeti, inšpekcija pa ugotavlja, da je pravna območja Boštanja največ divjih odlagališč. Zato bi v Posavju morali razširiti mrežo organiziranega pobiranja in odvoza odpadkov in smeti in na ta način omogočiti vsem prebivalcem, da se vključijo v prizadevanja za čistejše okolje.

RIBNICA: VRSTA PRIREDITEV OB DNEVU GASILCEV

25. in 26. septembra bo v Ribnici veliko gasilsko slavlje, ki bo posvečeno dnevu gasilcev Jugoslavije. Za prvi dan je predvidena seja Gasilske zveze Jugoslavije, ki bo v domu JLA v Ribnici. Ta dan naj bi bilo še tekmovanje „Mladi gasilec“, na katerem se bodo pomerile ekipe osnovnih šol iz vse Slovenije. Zvečer bo tudi kviz o gasilstvu. Za naslednji dan je predvidena najprej budnica. Ob 9. uri se bo začelo tekmovanje za pokal Ignacija Merharja, ki bo potekalo v orientaciji, pohodu, redovnih vajah in kegljanju; tekmovale bodo ekipe občinskih gasilskih vez iz vse Slovenije. Po tekmovanju bo še zbor enot, parada, nato pa zborovanje pri ribniškem gradu. Podrobnije o programu bomo poročali, ko bo dokončno izdelan.

O uspešnosti komunistov

Aktualne naloge občinske organizacije ZK

V črnomaljski občini je v tem času ena glavnih nalog Zveze komunistov, drugih družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine, da v vseh okoljih dosledno in v najkrajšem času naredijo programe gospodarjenja v zaostrenih razmerah, hkrati pa v vseh osnovnih organizacijah ZK ocenjujejo varnostno-politične razmere. Naloga osnovnih organizacij je tudi, da v času dopustov uresničijo naloge, ki jih prej niso utegnili. V ta namen imajo na komiteju posvete s sekretarji osnovnih organizacij, na katerih teče beseda predvsem o uspešnosti dela posameznih osnovnih organizacij, zlasti z vidika idejnopolitičnega usposabljanja, akcijskega povezovanja, skratka, gre za oceno uresničevanja celotnega programa, vključno s SLO in družbeno samozasčito. V osnovnih organizacijah bodo ocenili tudi slehernega komunistu, kako je uspešen pri svojem delu. Končna ocena pa bo pokazala, kako je pri uresničevanju aktualnih nalog uspešna občinska organizacija Zveze komunistov.

J. PRIMC

ŠTEVILO ZAPOSLENIH SE POVEČUJE

V krški tovarni celuloze in papirja „Djuro Salaj“ število zaposlenih nenehno narašča. Še leta 1979 je bilo v tem največjem posavskem delovnem kolektivu zaposlenih 1826 delavcev, v letošnjem polletju pa se je njihovo število povzpelo že na 2020. Poudarjajo, da takšnega zvišanja števila zaposlenih njihova storilnost ne preneha, kajti najprej bi morali povečati proizvodnjo, tako pa bi se povečala še storilnost.

IZDELEK ZA RAZSTAVO — Trenutno 10 gojencev v novomeških delavnicah pod posebnimi pogoji izdeluje zares lepe okraske, ki jih bodo javnosti in tudi kupcem pokazali na skorajšnji razstavi. V rokah učencev nastajajo pod strokovnim mentorstvom neverjetno lični predmeti: stenske slike „semenke“, broške, torbice, prtici, lutke in podobno. (Foto: R. Bačer)

Papirnata prednost ne koristi

Vrsta težav v tovarni zdravil „Krka“ zaradi manjšega uvoza reprovromateriala — Izvozna dinamika zaostaja — Teško oskrbujejo z zdravili tudi domači trg — Z vlaganji do deviz

Novomeška tovarna zdravil Krka je v prvi polovici letošnjega leta ustvarila 3,7 milijarde dinarjev celotnega prihodka, kar je 45 odst. načrtovanega. S prodajo na domačem trgu je dosegla 1,8 milijarde dinarjev, izvozila pa je za 24,5 milijona dolarjev (od tega za 13,4 milijona dolarjev na konvertibilni trg). V tem času je uvozila za 14,5 milijona dolarjev reprovromateriala, kar je 35 odst. za letos načrtovanega uvoza in skoraj polovico manj kot v enakem lanskem obdobju.

Ribnica bo imela „Park kulturnikov“

Odpri ga bodo 12. septembra — Govor bosta imela F. Popit in M. Kmecl

„Park kulturnikov“, ki ga bodo odpri na osrednji proslavi ob 900-letnici Ribnice, ne bo le občinskega, temveč republiškega pomena. Posvečen bo vsem, ki so zaslužni za razvoj slovenske duhovne in materialne kulture in ki so se rodili na območju ribniške občine ali pa so tu delali.

V tem ribniškem parku bo osrednji vodnjak, ob njem pa 17 marmornih obeležij oz. spomenikov z imeni zaslužnih mož in žena. Doprsne kipe bodo tu imeli skladatelj Jakob Gallus-Petelin, jezikoslovec Stanislav Škrabec ter slovenski in kulturni zgodovinar dr. Ivan Prijatelj, reliefne podobe pa še zaslužni slovenski gasilec Ignacij Merhar, ustanovitelj lovske organizacije Ivan Lovrenčič in politik dr. Janez Evangelist Krek.

Otvoritev parka bo 12. septembra ob 10. uri ob ribniškem gradu. Na svečanosti bosta govorila France Popit in književnik dr. Matjaž Kmecl. Na proslavi bodo nastopili združeni pevski zbori iz vse občine. Ribniški oktet, nonet Vitra, delavska godba, ribniški KUD Jakob Gallus-Petelin pa bo izvedel priložnostni recital.

Izšla bo tudi posebna brošura „Park kulturnikov v Ribnici“, ki bo izvirček iz zbornika „Ribnica skozi stoletja“. Namenjena bo gostom, izletnikom in šolarjem, ki bodo prihajali v Ribnico na ogled parka.

Spet bo „robe vsake sorte“

Priprave na Ribniški semenj so v glavnem končane — Razstave odprte teden dni

V Ribnici so v glavnem končali priprave na bližnji Ribniški semenj, ki bo v nedeljo, 5. septembra, pod

20 LET METALNE V KRMELJU

V soboto ob 10. uri bodo s skromno proslavo v proizvodnih prostorih krmeljske Tovarne lahkih konstrukcij proslavili 20-letnico tega kolektiva. Pred dvema desetletjema se je namreč večina nekdanjih rudarjev takrat opuščena rudnika preusmerilo v kovinarje, pod okriljem mariborske Metalne. V podjetju jim je zagotovljena socialna varnost, za kar so nemalo žrtvovali tudi sami. Letos so v toku zahtevni izvozni posli, med drugim za velike elektroenergetske sisteme Haditha v Iraku in Asuan v Egiptu. Pričakujejo, da bo delavcem in gostom govoril predsednik medobčinske gospodarske zbornice za Posavje inž. Niko Kurent.

pokroviteljstvom Zveze obrtnih združenj Slovenije in na katerem bo spet napredaj „robe vsake sorte, kar si ranku zmiselt morate“.

Poleg suhe robe, lončarstva in ostalih izdelkov domače obrti bodo letos na ogled in napredaj tudi izdelki domačih delovnih organizacij.

Sejem bodo odpri s tradicionalno parado in govorom ob 9. uri. Nato bodo ob 10. uri postopno začeli odpirati več razstav. Najprej bodo v domu JLA odpri razstavo del, ki so jih ustvarili udeleženci letošnjega 4. srečanja likovnikov v Ribnici; to so slikarji Jože Centa, Milan Cirovič-Cira, Bojan Golija, Viktor Goričan in Leopold Hočvar-Hoči ter kiparji Tone Lapajne, Stane Jarm in

Lojze Čampa. Kiparji bodo kot vsako leto razstavili na razstavi še miniaturne posnetke svojih del, medtem, ko so izvirniki stalno na ogled pri letnem gledališču v prostorih ribniškega gradu. O likovnem srečanju in razstavi bo izšel poseben katalog.

Nato bodo, tudi v domu JLA odpri razstavo rezbarij kiparja Druge Koširja na temo 900-let Ribnice. V športnem centru pa bodo odprte razstave, ki jo bodo pripravili gobarji, lovci, polharji, čebelerji, ribiči, jamarji, ptičarji, cvetličarji, planinci in taborniki. Vse razstave bodo odprte do 12. septembra, ko bo ob 900-letnici tega kraja.

J. PRIMC

„Ribnica skozi stoletja“

Z zbornikom petih avtorjev bodo počastili 900-letnico mesta — Napredaj že na Ribniškem semnju?

Ob 900-letnici Ribnice bo v začetku septembra izšel bogat zbornik z naslovom „Ribnica skozi stoletja“. Njeni avtorji so prof. Janez Debeljak (za splošni del in „Park kulturnikov“), France Grivec (za sodobni utrip Ribnice), Matija Maležič (za obdobje NOB), dr. Marijan Slabe (za arheologijo) in dr. Nace Šumi (za likovno umetnost).

Zbornik bo razdeljen na poglavja: Tito v Ribnici, „Park kulturnikov“ v Ribnici, Bajke iz Ribniške doline, Arheološki kašipot v občini Ribnica, Nekaj zgodovinskih utrinkov iz Ribniške doline, Turški vpadi, Kmečke pravde, Zadnja čarovniška pravda na Slovenskem, Suha roba in krošnjarstvo, Literarni in kulturnozgodovinski utrinki, Narodnoosvobodilna borba v

Ribniški dolini. Sedanji gospodarski, družbenopolitični in kulturni utrip v občini Ribnica in Izbrani spomeniki likovne umetnosti na ribniškem območju.

Knjiga bo imela 170 strani besedila in 96 strani barvnih prilog (fotografij). Tiskana bo na večjem formatu in bo izšla v nakladi 7.600 izvodov. Povzetki besedila bodo natisnjeni še v angleščini, nemščini in ruščini, in sicer v vsakem jeziku v 500 izvodih. Cena knjige je za prednaročnike, se pravi za tiste, ki jo bodo naročili in plačali do 10. septembra, 650 din, v prosti prodaji pa bo po 900 din. Izdajatelj knjige je Spektar Zagreb, natisnil pa jo bo Kočevarski tisk. Če s tiskanjem ne bo zastojev, bo knjiga v prodaji že na Ribniškem semnju.

J. P.

Končno se je denar podražil

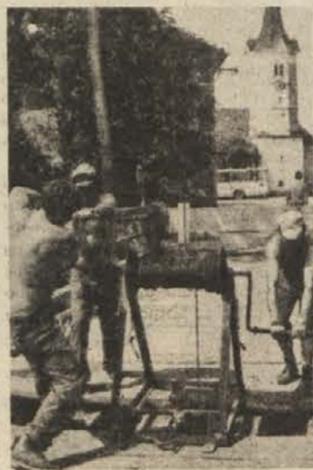
Višje obrestne mere so ekonomski in ne administrativni poseg. Varčevalci izgubljali tudi do 40 odstotkov — Posojiljemalcem ne bo lahko, obresti bodo 18-odstotne

Pred kratkim so se jugoslovanske banke odločile za višje obrestne mere. Čeprav ta ukrep na prvi pogled diši po administrativnem odločanju, gre za odločitev čisto ekonomske narave. Če bi se že prej vsaj nekoliko prilagajali inflacijskim pritiskom po ekonomski poti, bi se ukrepom, kot je zamrzitev cen, veliko lažje izognili.

Realne obrestne mere so v zadnjih letih krepko padale. Sredi preteklega leta, ko je bila rast cen najmočnejša, je varčevalec pri obrestnih realno izgubljal nad 40 odstotkov. Varčevanje se torej pri takih pogojih ni izplačalo, izplačalo se je le še zadolževati se. Inflacija je ob nizkih obrestnih merah spodbujala negotovnost.

Višje obrestne mere bodo udarile po potrošniku in gospodarstvu. Potrošniškim posojilcem pri katerih je cena denarja za 16 do 18 odstotkov

večja, se bo marsikdo odpovedal. Morda niti ne toliko zaradi obrestne mere, pač pa zato, ker je posojilo povezano s 60 ali 80-odstotnim gotovinskim pologom. Zavrto krediti-

PEŠCI MOTIJO DELO — V Kostanjevici bo trajala obnova obeh nosilnih lesenih mostov do 15. septembra. Zapornice stojijo samo za vozila. Domačini morajo po opravkih in se zato vsak dan nekajkrat sprehodijo čez reko. Komaj čakajo, da bosta mostova nared za normalen promet. (Foto: J. T.)

KJE SNETI ČISTILKO?

Po eni strani govorimo o brezposelnosti, po drugi strani pa manjka med delavci nove tovarne elastičnih pletenin na Dolnjem Brezovem — čistilka! Z veseljem bi vzeli tudi še kaj barvarjev. Za predvidenih 86 delavcev se je javilo malo moških.

STRAŽA: V VRTCU VEČ PROSTORA

V vrtcu v Straži pri Novem mestu je bilo doslej prostora za 109 otrok. Potreb je precej več. Letos so obravnavali 22 novih prošelj za sprejem otrok v vrtec. Da jim dejansko nobenega ni bilo potrebno odkloniti, je zasluga Novolesa, ki je odkupil še zgornje prostore stavbe, v kateri je vrtec. V njih sedaj urejajo igralnico, vrtec pa bo že septembra nared za varstvo okrog 130 malčkov.

SAVA KAŽE REBRA — Kolikšna je bila zadnja suša, kažejo tudi velike plitvine na Savi. Med Sevnico in Boštanjem bi se dala marsikje prebresti. Dež konec minulega tedna struge ni opazneje napolnil. (Foto: A. Železnik)

Napotki za pravilen izkop in skladiščenje krompirja

Ker se bo kmalu začel izkop krompirja, zgodnji krompir pa so kmetje že izkopali, je prav, da damo pridelovalcem nekaj nasvetov, o pravilnem skladiščenju gomoljev.

Krompir moramo izkopavati v primerno toplem vremenu in ko je zemlja primerno vlažna. Pri izkopu pazimo, da so poškodbe gomoljev čim manjše, saj so rane idealno vhodno mesto za glivice in bakterije, ki povzročajo kasnejše pridelke. Pri izkopu s kombajni hitrost pretresalnih verig ne sme biti dosti večja od 1,5 metra na sekundo, pri tem pa je največja hitrost izkopa do 6 kilometrov na uro. Odstotek primesi na prebralni mizi naj bo čim manjši, kar pa je seveda odvisno od globine izkopa, ki mora biti čim plitvejši. Če en centimeter plitvejši izkop zmanjša število primesi za polovico.

S kombajni izkopavamo samo v nasadih, kjer smo pravočasno prekinili vegetacijo, tako da je povrhnjica gomoljev utrjena. Paziti pa moramo, da kombajn ne zareže krompirja.

Gomolje moramo osušiti in nato 10 do 15 dni skladiščiti pri temperaturi od 10 do 15 stopinj Celzija, da se rane zacelijo.

Dobro je, če že pred skladiščenjem preberemo gomolje in odstranimo primesi. Šele takšen krompir je primeren za prodajo ali daljše skladiščenje. Prodaja krompirja z njive ni priporočljiva, saj izgubi krompir, preden prispe do porabnika, okrog 10 odstotkov teže, hkrati pa je tudi večja možnost gnitja zaradi nezaceljene pokožice.

Krompir skladiščimo šele takrat, ko je povrhnjica zarasla. Glede na namen uporabe ga ohladimo na 3 do 6 stopinj Celzija. Krompir, ki ni semenski, a je namenjen daljšemu skladiščenju, zaprašimo ali zaplinimo s sredstvi proti kaljenju.

Krompir skladiščimo v zračnih, temnih in ne presuhen skladiščih v razsutem stanju ali v gajbah. Poskrbeti moramo, da so prostori primerno zračeni in hladni. V modernih skladiščih uporabljamo naprave za zračenje.

In še opozorilo: močno poškodovan krompir in takšen, ki je okužen s plesnijo, moramo takoj predelati, kajti ni ga moč uspešno skladiščiti, saj imamo v takšnih primerih tudi 100-odstoten propad pridelka.

Kmetijski institut Slovenije

ranje pa ne bo zmanjševalo apetitov za posojila samo pri porabniku, pač pa tudi pri samem gospodarstvu. Zadeva je tu precej bolj občutljiva. Prehajanje na bolj realne obrestne mere pomeni tudi zmanjševanje dohodka zaradi povečanega odliva za najeta posojila. Reprodukтивna sposobnost gospodarstva je v Jugoslaviji zelo nizka, zato bodo posojila, najeta izven tako imenovanih selektivnih programov, zelo draga. Gospodarstvo, ki je že sicer zelo obremenjeno z vsemi vrstami porabe, bo novo breme zelo težko preneslo.

Višje obrestne mere so torej ekonomski poseg v gospodarstvo. Ne glede na težave, ki jih bodo višje obresti povzročile, je prav, da smo se odločili zanje, saj se vsaj v razumnem svetu nominalna obrestna mera mora izenačevati s stopnjo inflacije. Drugače rečeno: cena kapitala, posojila, ki ga najameš, ne bi smela biti manj kot nič dinarjev (!), da o varčevalski farski po drugi strani sploh ne govorimo.

Veliko vprašanje pa je, zakaj smo se k temu splošno veljavnemu ekonomskemu instrumentu, ki so ga znanstveno obravnavali že v začetku 19. stoletja, uporabljali pa seveda že veliko prej, zatekli dejansko šele letos. Pred leti, ob večji rasti in večji reprodukтивni sposobnosti gospodarstva, bi bili ti ukrepi mnogo bolj povezani z zdravim ekonomsko logiko.

M. B.

SUSA JE SKRAJSALA RODNOST — Kumarice so letos izredno dobro obrodile. Sezona obiranja gre h kraju. Pridelek bi bil še večji, ko bi bil dež prej zmočil žejne rastline. Na sliki: mlada obiralca na Krškem polju. (Foto: J. T.)

ZBIRAJO PREDLOGE ZA NAGRADE

Se do 10. septembra bodo v kočevski občini zbirali predloge za letošnje Šeškove nagrade, ki jih dobe lahko najzaslužnejši posamezniki ali delovne in druge organizacije za svoj prispevek k napredku občine (na raznih področjih). Nagrade bodo podelili kot vsako leto na svečani seji občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij, ki bo za praznik občine 3. oktobra.

Obnovili so streho gradu

Ortneški spodnji grad popravljajo, nato ga bodo oddali najboljšemu ponudniku — Bo gostišče, muzej?

V ribniški občini se po svojih močeh zavzemajo, da bi ohranili spodnji ortneški grad oz. grajsko pristavo, kjer je živel in delal tudi Peter Kozler, avtor prvega „Zemljevida slovenske dežele in pokrajin“, ki je bil zaradi tega dela obtožen leta 1854 v takratni Avstro-ogrski celo veleizdaje, čeprav je bil državni pravnik.

Za grad, ki je propadal (o čemer smo poročali), so s posebnim samo-

upravnim sporazumom zbrali 700.000 din, kar je zadostovalo za prekritje strehe. Zdej bo kulturna skupnost začela še novo akcijo, da bi zbrali nadaljnjih 800.000 din, da bi ometali zidove in strope. Ko bo grad tako delno urejen in ne bo več propadal naprej, pa bodo začeli zbirati ponudnike, ki bi v njem uredili kakšno dejavnost, kot gostišče, muzej itd.

Ob zaključku naj povemo, da je zbiranje denarja s samoupravnim sporazumom kar dobro uspelo in da so (po posebnem ključu) prispevale denar skoraj vse organizacije združenega dela. Nekateri so se sicer tudi upirali in kregali, a končno le plačali, nekaj pa je bilo tudi takih, ki so na obveznost plačila „pozabili“ in se bodo verjetno v „drugi rundi“ zbiranja denarja bolj odrezali. Je že tako, da so z besedami vsi za obnovo tega zgodovinskega spomenika, ko pa je treba primakniti denar, radi na svojo dolžnost pozabijo.

J. P.

YSI ZA JUBILEJ RIBNICE

Vsa kulturno-umetniška društva v ribniški občini bodo ob 900-letnici Ribnice pripravila pa en samostojen nastop. To velja tudi za KUD v delovnih organizacijah in za druge kulturne skupine. Več jih je nastope že imelo. Nonet Vitra je pripravil večer starih ribniških napevov, glasbena šola koncert svojih učencev, osnovna šola program, posvečen zgodovini Ribnice itd. Tisti, ki nastopov še niso imeli, jih bodo pripravili do konca leta.

BELE NOŠE TUDI V NEMČIJO — Zadnji večer metliškega kulturnega poletja je zapolnil nastop okteta Vitis ter folklorne skupine „Ivan Navratil (na fotografiji)“. To je bil zadnji nastop te priljubljene metliške skupine pred domačim občinstvom pred odhodom na mednarodni festival folklorne v ZRN. Metličani bodo odšli na pot 1. septembra in bodo edini predstavniki iz naše države. (Foto: M. K.)

VEČ KOT 200 NOVIH TELEFONOV V SEVNICI

Delavci novomeškega podjetja za ptt promet imajo te dni polne roke dela v Sevnici. Hkrati z Iskrinimi strokovnjaki, ki bodo v kratkem povečali zmogljivost sevniske avtomatske telefonske centrale na 2000 priključkov, poštni mehaniki napeljujejo novo omrežje. Preusmerili in zamenjali bodo tudi številne kable za stare telefonske naročnike, z več kot 200 nalogi za namestitve novih telefonskih priključkov pa so pričeli na Glavnem trgu. Nadaljevali bodo v Florjanski in Drožanski ulici ter v Boštanju in na Logu. Do oktobra naj bi končali vsa dela, verjetno tudi tista, ki bi jih narekvalo večje število novih telefona željnih krajanov, saj bo v centrali še 1000 prostih priključkov.

A. ŽELEZNIK

JAVNA TRIBUNA O FILMIH

Kljub poletni vročini je zanimanje mladih Črnomalčev za kino predstave veliko. Razlogov je več. Disko klub v mestu je odprl le ob koncu tedna, mladinci se razmeroma malo ukvarjajo s športnimi in drugimi dejavnostmi ter konjički, s katerimi bi zapolnili čas brez šolskega pouka. K velikemu obisku kina pa pripomore tudi sam filmski spored, ki je za mladino sicer dokaj neprimeren: uvoženi pornografski filmi. Zato se je Zveza kulturnih organizacij odločila, da pripravi javno tribuno o programski politiki črnomaljskega kina. Okrogla miza bo v sredo, 1. septembra, ob 19. uri v sejni sobi DPO, Kolodvorska 34. Na njej bodo lahko sodelovali vsi, ki jih to področje zanima.

Graščakinja — botra brizgalni

To je bilo pred 70 leti, toliko časa pa že deluje gasilsko društvo v Brusnicah — Zdej gradijo nov dom, zvečine za lastnimi sredstvi in prostovoljnimi delom

„Ko so gorele Brusnice, so Kandijci pridrvili s parno brizgalno, in preden so vodo v njej segreli, smo mi z ročno rozemberico že pogasili,“ se prodvojnega požara v domačem kraju spominja 78-letni gostilničar Jože Hudoklin, ki je na nedeljski slovesnosti v Brusnicah prejel odlikovanje za šestdesetletno prostovoljno službo v gasilstvu.

Gasilsko društvo Brusnice je bilo ustanovljeno leta 1912 in je v nedeljo v prisotnosti predstavnikov skupščine občine Novo mesto in mnogih krajanov s proslavo počastilo sedemdesetletnico. Ob ustanovitvi je društvo štel 32 članov, ki jih je skupaj spravil gostilničar Andrej Hudoklin. Že naslednje leto so se opremili z ročno brizgalno in cevmi. Pokroviteljica takrat najmodernejše brizgalne je bila graščakinja Fichtenan iz Struge. Dom, ki ga uporabljajo še danes, so zgradili leta 1925, saj so prej imeli orodjarno kar v eni od učilnic nekdanje stare šole. Med zadnjo vojno je bil dom izropan, le črpalko jim je uspelo skriti pred okupatorjem in jo z veseljem kažejo še danes.

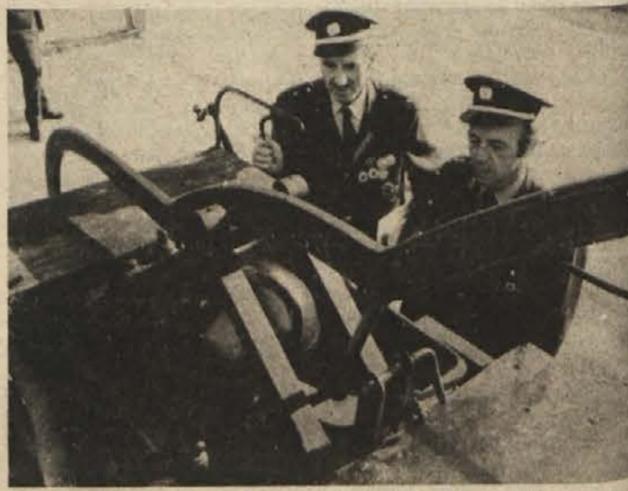
Danes šteje brusniško gasilsko društvo 70 članov. Društvo posveča veliko skrb za varovanje imetja pred požari. V zadnjem času so okrepili tudi obrambno in samozaščitno usposabljanje članstva, čutiti pa je tudi veliko povezavo z drugimi druž-

benopolitičnimi organizacijami v kraju. Nenehno polnijo orodjarno s sodobno opremo. Tako so nabavili novo črpalko, avto, gasilno sireno, delovne in parade obleke. Zadnja večja akcija pa je gradnja novega doma, ki bo namenjen tudi društvenim organizacijam v kraju. Dom je

danes že pod streho in je zgrajen s prostovoljnimi delom in večinoma z lastnimi finančnimi sredstvi.

Pokrovitelj nedeljske proslave, ki so jo pripravili domači pevski zbor in mladina, je bil novomeški sis za varstvo pred požari.

J. PAVLIN

V DRUŽBI PRETEKLOST IN SEDANJOST — Takole sta se skupaj postavila pred 70-let staro ročno brizgalno gasilec veteran Jože Hudoklin in sedanji predsednik Gasilskega društva Brusnice Franc Franko. (Foto: J. Pavlin)

Zakaj Skybar?

Gostišče naj bi imelo domače, slovensko ime

Komaj se je dodobra umirila zoločna razprava okoli imena ljubljanskega hotela Holiday Inn, že se je pri smučišču v Dolgi vasi pri Kočevju pojavila tabla z napisom Skybar, ki kaže, da njen avtor nima nobenega smisla za slovenski jezik in celo za tujke ne. V angleščini namreč pomeni ski smučka, sky pa nebo, kar bi pomenilo, da imajo v Dolgi vasi nekakšno „nebesno“ oz. „nebeško točilnico“.

Primer potrjuje, da se Kočevci niso posebno prizadevali vključiti v družbeno akcijo slovenščina in javni rabi, ki jo je organiziralo republiško vodstvo SZDL in še posebej Jezikovno razsodišče. Upam se trditi, da mnogim v Kočevju ni mar slovenskega jezika.

Samo mimogrede naj omenim, da Skybar ni edina firma, ki ima v naslovu tak jezikovni zmazek. Tako v Kočevju in Ribnici skrbi za pitno vodo podjetje Hydrovod. Tovore med drugim razvažajo ribniški Eurotrans, katerega kamioni so prekrili s ponjavami, ki so izdelek kočevskega tozda Sintep. Turiste pa k nam in morda tudi v „Skybar“ pripeljejo tudi avtobusi Integrale.

Tudi take firme oz. imena podjetij pričajo, da postajamo Slovenci vedno bolj brez osebnosti in ponosa. Zgodovina nas uči, da je bila borba za narodnostni obstoj pri nas v vseh obdobjih veliko bolj odločna in uspešna, kot je danes. Ne ljubi se nam ali pa nas je celo sram zagovarjati ali kako drugače zavarovati to, kar so nam izbojevali naši predniki, pogosto tudi s krvjo.

Za zaključek naj se spet povrnem k Skybaru in ugotovim, da so tako k avtor tega imena kot vsi, ki z njim soglašajo, brez domišljije. Bi bilo sramotno, če bi gostišče imenovali Pod strmino ali Pri smučišču ali Smrekov gaj ali Zeleni gaj ali pa kako drugače, vendar po slovensko?

IVE STANIČ
Mozeļ

DOMAČI TRN

Če odvezamemo besedi UKREPATI samoglasnik U, dobimo pravi glagol za marsikateri prepozno sprejeti sklep: KREPATI.

ZA DVE DOLŽINI KLARINETA – Toliko merijo najmlajši člani sevniske pihalne godbe pri gasilskem društvu: klarinetisti Vojko Kotnik, Lado Leben in Aleš Jursič kljub svojim rosnim letom (od 11 do 13) že kar pridno pihajo v instrumēt. Med enajstimi klarinetisti so še trije mlajši od 15 let, to pa kar zgovorno potrjuje, da so časi, ko so se sevniski godbeniki na vse kriptje prizadevali pridobiti naraščaj, zgolj še neprijeten spomin. (Foto: P. P.)

NAJBOLJSI GASILCI GREDO V BUTORAJ

V nedeljo, 22. avgusta, je bilo v Crnomlju tekmovanje 29 ekip občinske gasilske zveze. Med člani in članicami je bilo najboljši gasilsko društvo Stranska vas, najspretnije veterane pa imajo v Ziljah. Izmed industrijskih gasilskih društev je bila najboljša ekipa semiška Iskra I, prav tako pa imajo v semiški Iski tudi najboljšo ekipo civilne zaščite. Prvaki se bodo pomerili na regijskem tekmovanju 12. septembra na Butoraju.

NA SREČANJE OBRATNIKOV V TREBNJE

Člani metliškega obrtnega združenja se bodo prihodnjo soboto v Trebnjem udeležili tretjega srečanja obratnikov in pri njih zaposlenih delavcev Dolenjske in Bele krajine. Med drugim si bodo ogledali galerijo likovnih samorastnikov, obrtno razstavo, na programu pa so tudi športna tekmovanja in družabne igre.

Še: „Je direktor lahko kooperant?“

KZ „Krka“: „Do sedaj nam ni v tej zadevi dokazanega še nič nezakonitega“

V zadnji številki Dolenjskega lista z dne 19. 8. 1982 je objavljen članek pod naslovom „Je direktor lahko kooperant?“ s podpisom našega novinarja tov. Budje. Podnaslov članka napoveduje osvetlitev vsebine članka „Direktor postal je kooperant“ z dne 15. 7. 1982, vendar je vsebina povsem zlagana. To dokazujemo z naslednjim:

Na zboru delavcev TOZD Hmeljnik z dne 26. 3. 1982 je bil sprejet sklep o načinu obdelave vinogradov. Trditev o članku, da to ni bilo samoupravno sprejeto, je zlonamerno, nepreverjeno in popolna laž. (Prilagam zapisnik zbora delavcev, pa tudi še druge akte lahko dobite, npr. sanacijski program za Hmeljnik).

Pogodbo o skupni proizvodnji na podlagi skupnih vlaganj sta podpisala predsednik zbora delavcev in upravnik in ne tako, kot se trdi v članku. (Prilagam omenjeno pogodbo).

Žena direktorja Hmeljnika ni delavka v TOZD Hmeljnik, temveč v DSSS DO KZ „Krka“. Vsaj to dej-

stvo bi lahko novinar preveril. (Prilagam odločbo o razporeditvi za Avsec Marijo, sedaj Planinc).

Zadnji članek torej ni imel namena osvetliti vsebine tovrstnih pogodbenih razmerij, temveč oblatiti za drugo, da dela nezakonito v smislu sprejemanja nesamoupravnih odločitev oz. „dogovarjanja kar v družini“. Tiste, ki smo odgovorni za zakonitost dela, nas take trditve prizadenejo. V kolikor ne bo ustreznega popravka zadnjega članka v smislu opravičila nam, bomo vložili tožbo. Prepričani smo, da imamo za to dovolj dejstev.

V imenu zadruga je na prvi članek odgovoril tov. Starič v smislu stališča nas, ki vodimo in odgovarjamo za to delovno organizacijo. Poskušati ovreči obrazložitev vsebin pogodbenih razmerij na lažeh, ki se pojavljajo v zadnjem članku našega novinarja, je zlonamerno, seveda tudi z moralno-političnega vidika.

Ob vsem tem naj pripomnim, da pravno do sedaj ni nam v tej zadevi še nič nezakonitega dokazanega. Zato ne gre poencirati tovrstna pravna vprašanja urejanja posameznih zadev agrarne politike, ker jo vaš novinar očitno prav nič ne pozna. Zato je tudi nedopustno, da tovrstne pogodbe imenuje vaš novinar z zaničljivim izrazom „papier“. Teh „papierjev“ je veliko v kmetijstvu, do sedaj vsi zakoniti in brez teh ne bi bilo toliko hrane, kot jo je, da nismo lačni.

Moralno-politične odgovornosti poznamo, nenazadnje smo nekateri bili ali smo še na izredno odgovornih družbenih funkcijah. Tudi na dveh sestankih ZK na ravni delovne organizacije smo ugotovili, da smo dovolj zreli za lastne politične ocene in kritike.

S tovariškimi pozdravi!
Direktor:
LOJZE RATAJC, dipl. iur.

Biserna poroka Dolenčevih

Marija in Maks Dolenc iz Kompolja slavila 60 let skupnega življenja – Mož se rad spominja dogodivščin

Zlate poroke niso posebna redkost na podeželju. Kar šestdeset let skupnega življenja pa sta v začetku avgusta slavila Marija, rojena Kurentova, in Maks Dolenc iz Kompolja v sevnjski občini – in to je lep pa tudi bolj redek jubilej.

„Naj bi si dobila kakšnega manj kosmatega,“ se dobrodušno pogladi po še sedaj košati bradi 84-letni Maks, spominjajoč se pripombe duhovnika, kateri ju je bil poročil. Marija se kajpak ni dala pregovoriti, brada pa tudi ni šla preč. Maks je bil po drugi strani zvest očetovemu nagibu, tudi on je postal logar in lovec.

Ko so mu noge še bolj služile, se ni bal nobenega divjega lovca, naj je bila noč ali sneg. Kot bi bilo včeraj, se spominja imen ljudi, ki so gradili najprej sevnjski leseni in zatem še železniški most. „Postavni tesar Gorjanc z osmimi pomagači iz Krškega je sestavljal prvi sevnjski most.“ pripoveduje Dolenčev atā, tesali pa naj bi bili tudi Znidaršičevi iz Konjskega. Seveda so delali in obdelovali vse na roke, tudi sloke hrastove pilote. Logarji so jih bili

odkazali večinoma v Jakilovih gozdovih na Gozdecu nad Šmarčno pod Živo goro.

Se med obema vojnama je bil živahen flosarski promet po Savi. „Po dvajset flosov na dan ni bila nobena posebnost,“ pravi. Lahko tudi ni bilo v času vojne izgradnje. Prekupčevalci so marsikje spretno zakrivali posekane store, vendar je Maks vedel, na katere žage mora stopiti.

Dogodivščinam, ki jih je lahko pripovedoval svojim petim otrokom (trije so še živi), radi prisluhnejo vnuki.

BISERNI JUBILEJ – Zakonca Marija in Maks Dolenc sta v začetku avgusta slavila redko obletnico.

MATEJA CEKUTA
OSH Sentjernej

pisma
in
odmevi

Še: „Izkoristil je priložnost“

Regulacija je v korist vseh ob Lakenščici

Da bi bila javnost pravilno seznanjena, dajem tole pojasnilo:

Skupaj je bilo izvršene regulacije 740 metrov. Teh del pa je bilo res največ opravljenih po mojem zemljišču, ker pač tukaj živim. Ob tej priložnosti so mi res naredili izkope za gradnjo hlevov in kanalizacijo, vendar to nima nobene zveze z regulacijo Lakenščice. Dela sem moral sam naročiti in plačati. Gozdní obrat Puščava mi je odobril za izgradnjo mostu 25.000 din. Tu sem kooperant in sem njemu izvolil v zadnjih 10 letih okrog 10.000 kubikov raznovrstnega lesa.

Povem naj, da sem moral vložiti mnogo truda in opraviti mnogo potov, da smo uspeli, da je regulacija stekla, kar pa ni v korist samo meni, marveč vsem lastnikom površin v tej dolini.

JOŽE BEČAJ

NA VALETI

53 tabornikov odreda Samotni hrast iz Sentjerneja je od 5. do 14. avgusta taborovalo na Valeti nad Portorožem. V dopoldanskih urah gozdne šole so medvedki in čebelice opravljali večšine Robinzona, prve pomoči, gospodarja, pevca, kuharja in kurirja. Taborniki in tabornice pa smo se urili v signalizaciji, orientaciji v naravi, v večšinah partizanskega kurirja, kuharja, higienika, pevca. Popoldne pa smo opravljali še večšine plavalca, medvedki in čebelice pa večšine ribe in žabe. Tabornjenje sta poživila izleta v Piran in Fieso, orientacijski pohod, taborni ognji ter kvizi, na katerih smo preverjali znanje iz tabornišva.

MATEJA CEKUTA
OSH Sentjernej

20 let Metalne v Krmelju

OBRAT METALNE V IZGRADNJI

Na pobudo obrtne zbornice LRS iz Ljubljane so predstavniki premogovnika Krmelj vezali že januarja 1962 stike z Metalno v Mariboru, za katero so izvedeli, da išče kooperante za svoje izdelke zunaj svojega območja. Kmalu so prvi pogovori rodili sadove in 20. avgust 1962 je bil dan, ko so predstavniki premogovnika lignita podpisali pogodbo z Metalno.

OD RUDARJA DO KOVINARJA

Hkrati z graditvijo novega obrata se je začelo tudi preusmerjanje bivših rudarjev v kovinarje. Že 2. februarja 1962 je bila imenovana komisija za poklicno preusmerjanje delavcev. Strokovno izobrazbo si je na različnih tečajih pridobilo 24 elektrovarilcev, šest avto-genezorjačev, 62 polkvalificiranih ključavničarjev in 42 konstrukcijskih ključavničarjev. Pokazalo se je, da je mogoče doseči velike uspehe tudi pri tako nevhvaležnem delu, le če je preusmerjanje dobro organizirano. Bivši rudarji so celo žrtvovali svoj prosti čas, samo da so se priučili novemu poklicu.

USPEHI IN TEŽAVE DO LETA 1972

Po priključitvi obrata k Metalni je bila najvažnejša naloga zagotoviti nemoteno proizvodnjo in opremljenost. Leta 1963 je obrat že štel 321 delavcev, od tega 42 vajencev. Največ težav je povzročalo pomanjkanje strokovnega kadra,

predvsem kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcev. Leta 1965 je bil obrat že polno zaseden, veliko pozornosti so posvečali izdelavi gradbenih žerjavov, tudi za izvoz. Istega leta je krmeljska Metalna že uspela izdelati prvo jekleno konstrukcijo za novo dvorano v železarni Štore. Naj naštejemo le nekaj večjih objektov, izdelanih v obratu med leti 1962 in 1972: valjarna na Beli v Železarni Jesenice, jeklene konstrukcije za Železarno Štore, Ravne in Skopje, ladijski razkladalci za pristanišče Bakar, pomožne zapornice za Dravske elektrarne – obrat HE Fala, most Tremerje, skladišče Petrola v Ljubljani, proizvodna dvorana IMV Novo mesto, Livarna Gostol v Novi Gorici, kombinat aluminija v Titogradu, dvorana Cinkarne v Celju, dvorana na Senovem, športna dvorana Mežaklja na Jesenicah, trgovska hiša na Reki in v Novem mestu, ladijski pokrovi za vse vrste ladij, del tlačnega cevovoda za HE Mratinje in še in še.

Proizvodnja je tekla nemoteno. Res se je tu in tam kaj zataknilo, vendar je vodstvo obrata navezovalo stike z različnimi podjetji ter tako zagotavljalo redno delo. Leta 1967 so v obratu izdelovali objekte za našo največjo elektrarno, za HE Djerdap. Že od vsega začetka je bilo predvideno, da bodo izdelovali lažje konstrukcije, kasneje pa so v Krmelju vse bolj prehajali k večjim objektom, od mostov, ladijske opreme, gradbenih žerjavov in še marsičesa. V tem času pa se je v okolici pojavilo nekaj konkurenčnih

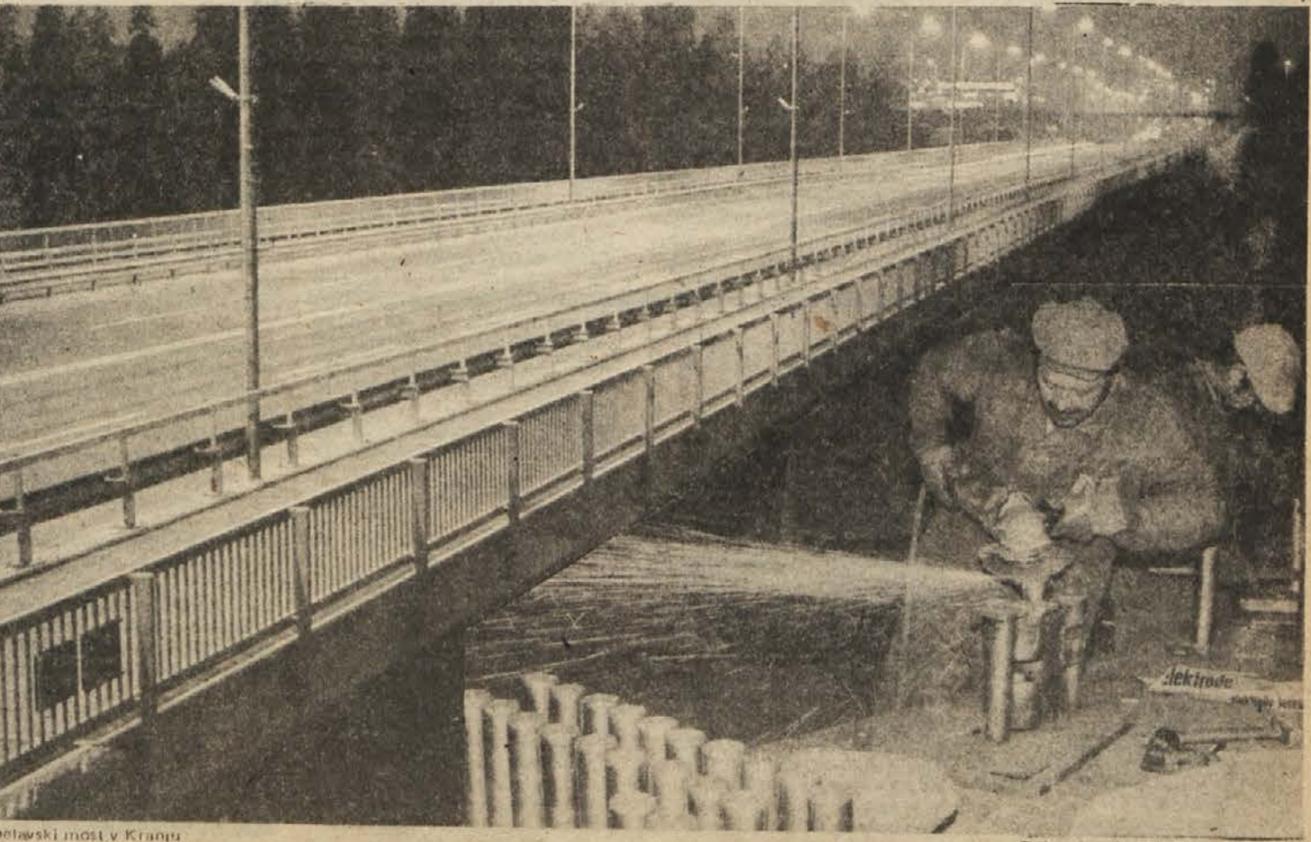
podjetij, ki so delavcem nudila večje osebne dohodke in predvsem boljše delovne razmere. Nekaj kvalificiranih kovinarjev je zapustilo obrat, vendar se je stanje kljub temu kmalu izboljšalo.

NOVA PROIZVODNA DVORANA

Po preteku prvih desetih let obratovanja v okviru Metalne se je pojavila potreba po izgradnji nove proizvodne dvorane. Več kot četrtna delavcev je morala svoje delo opravljati pod vedrim nebom. Resno konkurenco sta pomenila kovinska obrata v Sevnici in v Trebnjem, zato je povsem razumljivo, da so razmišljali o razširitvi obrata. Slabe delovne razmere so pomenile glavni vzrok odhajanja kovinar-

jev v druge kraje. Za začetna sredstva so izvedli malce nevsakdanjo akcijo zbiranja: marca 1971 so se začele priprave za akcijo, naj bi vsi zaposleni prispevali enomesečni zaslužek v desetih obrokih za graditev še ene proizvodne dvorane. Akcija je bila speljana pod vodstvom sindikata, prav vsi delavci pa so soglasno podprli zbiranje sredstev na takšen način. 2.000 kvadratnih metrov glavne proizvodne dvorane in 750 kvadratnih metrov prizidka so dokončali jeseni 1976. Skoraj vsa delovna mesta so s tem spravili pod streho.

Ob tej naložbi so v Krmelju reševali še druge težave. Opravili so s hudourniškim potokom in izgradnjo novega mostu, kar je pomenilo pridobitev po-

Delavski most v Krmelju

Delovni utrinek iz Metalne Krmelj

TELEVIZIJSKI SPORED

27. VIII.

petek

1

17.55 POROČILA
18.00 TELESTART 81, zabavno-glasbena oddaja
18.30 OBZORNİK
18.45 POT V PRIHODNOST: NOVE SMERI IZOBRAŽEVANJA
Pred dobrim stoletjem ali kaj sta mnogim šolo pomenila le soba, polna knjig, in učitelj. Odtlej se izobraževanje odvija bolj skupinsko, žal pa marsikje po svetu še zmeraj ne premorejo ne prve ne druge oblike osvajanja znanj. Zato si v razvitem svetu prizadevajo, da bi s pomočjo tehničnih dosežkov prav vsem ljudem približali izobraževanje, kakršno potrebujejo za življenje in delo. Današnja oddaja bo prikazala, v kateri smeri tečejo tovrstne raziskave.
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK

19.55 VREME
20.00 FANTJE S HILL STREETA, oddaja iz ameriške nadaljevanke
20.55 NE PREZRITE, kulturna oddaja
21.10 ŠPANSKE OPERNE ZVEZDE: PILAR LORENGAR
Mezzosopranistka je stalna gostja španskih opernih gledališč, poznajo pa jo tudi po svetu, saj nastopa v Parizu, Londonu, v ZDA, na Dunaju, v Muenchnu in milanski Scali. V televizijskem zapisu o njeni umetniški poti bomo Pilar Lorengar slišali v odlomkih iz oper W. A. Mozarta, G. Puccinija, G. Verdija in R. Wagnerja.
22.05 SPREMLJAJMO, SODELUJMO, športna oddaja
22.15 NOČNI KINO: CARMEN JONES
Prosto bo Bizetovi operi je ameriški režiser Otto Preminger 1954 posnel film, ki je močno razburil občinstvo, predvsem pa filmske kritike. Ti so okoli filma dvignili toliko prahu, da si lastniki kinov dela niso upali predvajati. Še veliko hujeje bilo leto dni pozneje, na canski festival je film prišel le s posebnim dovoljenjem, Francozi so se javno

zgražali nad njim, ponovno predvajanje pa so dovolili šele po 27 letih. Vse to je Preminger zakuhal s tem, da je močno spreminjal Bizetov libreto, dogajanje pa postavil v sodobni čas. Črna Carmen je zaposlena v tovarni vojaških letal, tamkaj sreča oficirja, njuna ljubezen pa pripelje do tragičnega konca. Izvirna glasba je precej pocenostavljena, da so jo lahko peli igralci, za glasove pa so kajpak poskrbeli operni pevci. Igrajo Dorothy Dandridge, Harry Belafonte, Pearl, Olga James, Joe Adams, Nick Stewart in drugi.
23.55 POROČILA

2

Drugi program:
17.25 Test - 17.40 Dnevnik madžarščini - 18.00 Dnevnik - 18.15 Plavica (otročka oddaja) - 18.45 Glasba, čas, ljudje (zabavno-glasbena oddaja) - 19.30 Dnevnik - 20.00 Portret Zubina Mehte - 20.45 Poročila - 20.50 Naš čas (dokumentarna oddaja) - 21.40 Nočni kino: Jovana Lukina (jugoslovanski film) - 23.20 Struški večeri poezije

28. VIII.

sobota

1

15.45 POROČILA
15.50 KRIVOKLJUN IN ŽGOLIC-KA, ameriški mladinski film
Veliko znanje nekega rejca ptic je režiser Dean Reisner upodobil na filmu, ki ni prava risanka, saj ptiči kot glavni junaki prepričljivo odigravo vloge, kakršne sta jih zanje določila rejec in režiser, zgodba nasploh pa je pravičnega značaja. Torej ko nalašč za mlade gledalce.
16.40 OLIMPIJA: OFK BEOGRAD, prenos nogometne tekme
18.30 ATMOSFERSKA KONVEKCIJA, znanstveno-tehnični film
19.00 NAŠ KRAJ: SMARTNO V ROZNI DOLINI

19.15 ZLATA PTICA: JEŽ IN LISICA, pravljica
19.20 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 ZMEDA V ZRAKU, ameriški film
Zaradi obilice poletov je delo v letalski kontroli zelo naporno. Delavci doživljajo živčne zlome, prihaja do nesreč v zraku, v okolici letališča pa nekdo mori taksiste. O teh stvareh bo govoril film, ki ga je Walter Grauman posnel za ameriške televizije, igrajo pa George Peppard, Karen Graasle, Desi Arnaz in še kdo.
21.35 ZRCALO TEDNA, pregled političnih in drugih dogodkov
21.50 ČLOVEKOVA GLASBA: OBDOBJE POSAMEZNIKOV
Tema pete oddaje iz glasbene nanizanke, ki jo je pripravil Jehudi Menuhin, bo govorila o tem, kakšen

razcvet je glasba doživela v času romantike. Skladbe so tedaj pomagale dvigati narodno zavest, k temu so pripomogli umetniki, kakor so H. Berlioz, F. Chopin, F. Liszt ali A. Brukner. V oddaji bomo slišali odlomke iz njihovih del, izvajali jih bodo simfonični orkestri in operni pa drugi zbori.
22.45 POROČILA

2

Drugi program:
16.45 Predstava z otroškega festivala v Šibeniku - 17.45 Kapelski kresovi (oddaja iz nadaljevanke) - 18.55 Narodna glasba - 19.30 Dnevnik - 20.00 Vrnitev k jazzu - 20.30 Poezija - 21.05 Poročila - 21.10 Feljton: Koralarji - 21.50 Športna sobota - 22.10 Svet okoli nas: Zadnja plemena Mandanaa (dokumentarna oddaja) - 23.00 Struški večeri poezije

29. VIII.

nedelja

1

9.20 POROČILA
9.25 ŽIVZAV, otroška matineja
10.15 OSMO OI'ENZIVA, oddaja iz nadaljevanke
11.10 KAZIPOT
11.30 PO DOMAČE: TRZAŠKI NARODNI ANSAMBEL
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
13.00 in 15.30 POROČILA
15.35 SHOW FANTASTICO, zabavnoglasbena oddaja
16.25 PIERROT, MOJ PRIJATELJ, francoski film
Film z gornjim naslovom je Francois Latterier posnel po romanu Raymonda Queneauja, tudi na Slovenskem znanega pisca Cice v metroju. Film bo prikazal naslovne junaka in njegovo neuslišano ljubezen do cirkuške lepote, nasploh

pa je delo preprosto, za gledalca nezahtevno, pa polno duhovitosti in zato komedija, ki pritegne. Glavno vlogo igra Jacques Dutronc.
17.55 ŠPORTNA POROČILA
18.10 625
18.40 OPERA NARAVE: INDIJA NA POTI K MORJU, dokumentarna oddaja
19.10 RISANKA
19.25 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 V. Ljubič: KLJUBOVALNA DELTA
Zdi se, da je za televizije najbolj donosno, ako iz gradiva za celovečerne filme sestavijo še nadaljevanke. Za to so se odločili tudi v Sarajevu in po Kljubovalni delti, filmu, ki je bil prvič prikazan 1980 na festivalu v Pulju, spravili skupaj nadaljevanke iz treh delov. Pripoved teče o majhni hercegovski vasi, kjer vode neusmiljeno poplavlja, še hujeje zlo pa prinašajo vojske in

vojne. Kako ugnati vodo, kako se otresti vojaških nadlog? Film in nadaljevanke je po lastnem scenariju posnela Vesna Ljubič, igrajo pa Gorica Popović, Ivica Klemenc, Ante Vican, Jadranka Matković, Saša Selenič in drugi.
20.45 ČLOVEK BREZ MEJA: TRILOGIJA O BOMBAYU
Drevišnja dokumentarna oddaja ljubljanskih televizijcev bo prikazala poročni obred, ki nazorno kaže patriarhalne značilnosti življenja v Indiji.
21.20 ŠPORTNI PREGLED
20.05 POROČILA

2

Drugi program:
16.45 Narodna glasba - 17.15 Igrani film - 18.55 Risanke - 19.30 Dnevnik - 20.00 Koncert na Zagrebških glasbenih večerih 82 - 20.45 Poročila - 20.55 Alpska saga (oddaja iz nadaljevanke) - 23.00 Struški večeri poezije

30. VIII.

ponedeljek

1

16.25 KMETIJSKA ODDAJA
17.25 POROČILA
17.30 DEDIŠČINA ZA PRIHODNOST: GLAS TIŠINE, japonska dokumentarna oddaja
18.30 OBZORNİK
18.45 MLADINSKI STUDIO
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK

19.55 VREME
20.00 35 MM - FILMSKA DELAVNICA
Današnja oddaja bo v celoti posvečena letošnjemu puljskemu festivalu. Vzdušje na festivalu, dileme sodelujočih, nezadovoljstvo, dyomi, zaskrbljenost za usodo našega filma, vera v boljše čase - o tem bosta govorili slika in beseda ob sodelovanju Matjaža Klopčiča, predsednika uradne žirije, režiserjev Tončija Urdoljaka, Miša Radojeviča, Janeza Drozga, Marjana Cigliča in drugih pa kritikov Ivana Starčevića, Viliha Vuka, Saša Schrota, Jožeta Dolmar-

ka, Silvana Furlana in še koga.
21.30 V ZNAMENJU

2

Drugi program:
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Pet petelinčkov (lutkovna oddaja) - 18.00 Otroška oddaja - 18.15 Izobraževalna oddaja - 18.45 Premor - 18.50 Športna oddaja - 19.30 Dnevnik - 20.00 Znanost - 21.00 Zagrebška panorama - 21.15 Srečanja v studiu (zabavnoglasbena oddaja) - 22.10 Struški večeri poezije

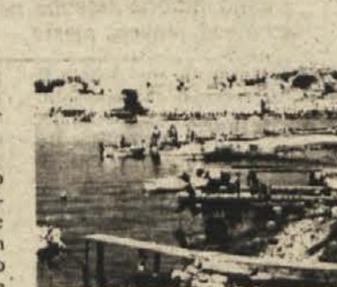
31. VII.

torek

1

17.05 POROČILA
17.10 MALI PINGVIN, otroška oddaja
17.25 ZLATI SLAVČEK
Pod gornjim naslovom bodo skopski televiziji novembra pripravili že tretje srečanje otrok, ki si je pridobilo sloves priveditve pesmi in prijateljstva. Kako stvar poteka, to bo prikazal posnetek s prvega in drugega srečanja.
18.30 OBZORNİK
18.45 MOSTOVI - HIDAK
19.00 KNJIGA, kulturna oddaja
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA

19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 ZASLUŽILI BI RADI ...

Glavna turistična sezona se bliža koncu in vse kaže, da turistični delavci ne bodo uresničili zastavljenih načrtov glede pritoka deviz. Za to je najbrž več vzrokov; oddaja bo skušala nakazati nekaj poglobitnih,

sploh pa takšnih, ki se pojavljajo iz leta v leto, redčijo turiste, predvsem tuje, obljube, da bo bolje, pa se ne izpolnijo.
20.45 R. Rolland: JEAN CHRISTOPHE, oddaja iz francoske nadaljevanke
21.40 V ZNAMENJU

2

Drugi program:
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Naš dan (otročka oddaja) - 18.15 Odprta knjiga - 18.45 Od vsakega jutra raste dan: Borovška dolina - 19.30 Dnevnik - 20.00 Bahčisarajska fontana (baletna oddaja) - 20.15 Makedonska, ljudska glasbila - 20.40 Dokumenti revolucije (dokumentarna oddaja) - 21.25 Zagrebška panorama - 21.40 Dokumentarni filmi iz neuvrčenih dežel

1. IX.

sreda

1

18.00 POROČILA
18.05 GUSARJI KAPITANA GANCHA, brazilski otroška oddaja
18.30 OBZORNİK
18.45 JESENSKA SERENADA, glasbena oddaja
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME

20.00 FILM TEDNA: TULA
Film z gornjim naslovom je nigerijski režiser Mustafa Alassane posnel po romanu Boubouja Hama. V neki vasi se med dolgo sušo posvetujejo, kaj storiti. Ker ne verjamejo sodobnim napovedovalcem vremena, se kralj odloči, da bo svojo hčer žrtvoval kači, boginji močvirja. Toda mladenič, ki je zaljubljen v princeso, se ponudi, da bo poiskal vodo. Odpravi se na pot, najde izvir, vendar se vrne domov prepozno ...
21.10 MINIATURE: MED TAPISE-RIJAMI IN TAPETAMI NA PTUJSKEM GRADU

21.25 V ZNAMENJU

2

Drugi program:
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Padla z neba (češka otroška oddaja) - 18.15 Splošna ljudska obramba - 18.45 Narodna glasba - 19.30 Dnevnik - 20.00 Amater - 20.45 Zagrebška panorama - 21.05 L. Ristić: Maša v A-molu (posnetek gledališke predstave)

2. IX.

četrtek

1

17.40 POROČILA
17.45 PEGAM IN LAMBERGAR
Znani slovenski pravljici bodo mladi gledalci lahko sledili s pomočjo slik Toneta Kralja, pripovedoval pa bo Boris Kralj.
17.55 ZAPISI ZA MLADE: MAKSO PIRNIK
Skladatelj Makso Pirnik je pred kratkim praznoval 80-letnico, oddaja o njegovem delu, ki je v marsičem posvečena tudi mladim, bo na pri-

kupen način zabeležila ta častiljivi jubilej.
18.30 OBZORNİK
18.45 NA SEDMI STEZI
V športni oddaji bo beseda tekla o bližnjem svetovnem prvenstvu v dviganju uteži, ki bo v Ljubljani, o evropskem prvenstvu v atletiki, ki je tik pred začetkom, za športnika meseca pa bo po vsej verjetnosti izbran Darjan Petrič, seveda zaradi bronaste kolajne na nedavnem svetovnem prvenstvu v plavanju.
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME

20.00 POGOVOR MED SOSEDI - MARIBOR: GRADEC, oddaja slovenske in avstrijske televizije
20.45 POLETNI KONCERT: LIGNANO INTERNATIONAL SHOW
22.05 V ZNAMENJU

2

Drugi program:
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Jole, Jole (otročka oddaja) - 18.15 Znanost - 18.45 Humor Vojvodine - 19.30 Dnevnik - 20.00 Obarvana svetloba (oddaja o filmu)

Mercator - Rožnik
tozd **Jelka Ribnica**

prireja
v sodelovanju z LESNINO Ljubljana

PRVO RAZSTAVO
IN PRODAJO POHIŠTVA

priznanih proizvajalcev, v prostorih TVD Partizan in Blagovnici MERCATOR, v Ribnici

od 1. 9. do 11. 9. 1982,

odprto vsak dan od 9. do 19. ure.

- Ugodnosti:
- 3 - 5 % popust proizvajalcev na prodano blago v času razstave
  - 7 - 10 % popust na razstavljeno blago
  - 8 % popust za nakup z devizami
  - potrošniški kredit
  - brezplačna dostava blaga na dom, do 25 km

Vabljeni!

Mercator Rožnik
tozd JELKA Ribnica

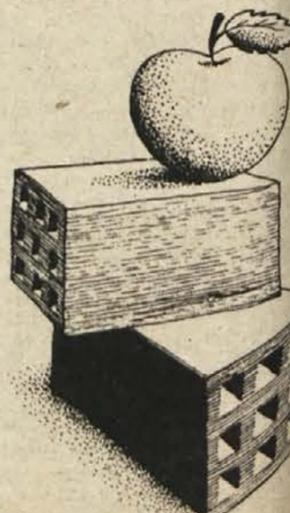

508/34-82

Gradimo tudi jeseni

Za vse, ki gradijo, bo gotovo pomembno, če bodo na enem kraju dobili večino tistega, kar potrebujejo pri gradnji.
V Metalki na Topniški v Ljubljani, v Domžalah in v Ptujju bo v dneh do 10. septembra posebno bogata izbira gradbenega materiala.
Naj vas opozorimo na: cement, cementne in opečne izdelke, apno, maltit, porolit, zidake, siporex bloke, termno in hidroizolacijski material, betonske strešnike, Schiedel dimnike, marmorne okerske police, tlak, obloge, lepilo za ploščice, fugirno maso, ploščice, betonsko železo in armaturne mreže, strešna okna, kovinske podboje, stavbno pohištvo, žlebove in cevi, vse vrste ograj.
Novost na našem trgu so tudi celotne betonske montažne garaže.
Prodajamo za gotovino, na gradbene kredite, za dinarje deviznega porekla (s popustom v višini temeljnega davka).
Na kupčevo željo organiziramo tudi prevoz na gradbiščel
Z Metalko sodelujejo: Gradnja Zalec, Marmor Hotovlje, Izolirka, Termika iz Ljubljane, Plutotehnika Beograd, Bitumenka Sarajevo, Železarna Jesenice, RŠC Velenje, LIKO Vrhnika, GLIN Nazarje.

metalka

POTA IN STRAŽNIPOTA

dežurni poročajo

VPILA IN RAZBIJALA STEKLENICE – Metliški miličniki so imeli 18. avgusta zvečer opravka s 27-letnim Rudolfom Kozarjem in Srečkom Blažino (oba iz Jurovega). Mladeniča sta vinjena prišla v bife Hotela Bela krajina in pričela vpiti, se prerivati in razbijati steklenino. Upirala sta se celo miličnikom.

POŠKODOVAL SE JE PRI DELU – 23-letni Anton Prijanovič iz Tribuč pri Črnomlju se je 18. avgusta med delom pri skobeljenem stroju v črnomaljskem obratu Goka poškodoval po desni roki.

HOTEL JE POBEGNITI – Novomeški miličniki so prejšnjo sredo pridržali do iztreznitve 41-letnega Franca Gorencja iz Vinice pri Šmarjeti. Gorenc je po prometni nesreči pri Šmarjškem Topičah hotel fizično obračunati z drugim udeležencem, po opozorilih miličnikov pa se je pričel nedostojno vesti še do njih. Za nameček je hotel celo pobegniti.

STRELA UDARILA V ELEKTRICNI DROG – V soboto okoli 8. ure je med neurjem strela udarila v električni drog na hiši Rudolfa Brulca v Gorenji Stari vasi pri Sentjernej. Takoj je prišlo do požara na tramih v pritličju, vendar so domačini skupaj s sosedi in tamkajšnjimi gasilci požar hitro pogasili. Škode je bilo tako le za 3.000 din.

MED PREVRACANJEM PADEL IN UMRL

V nedeljo ob 23.30 je prišlo na lokalni cesti Telče-Malkovec do hude prometne nesreče, ki sta jo zakrivila neprimerna hitrost in tehnično oporečno vozilo. Voznik kombija GG Brežice, tozdr Sevnica, Jože Kopar iz Križ se je s sopotnikom Milanom Muharjem iz Otavnika peljal proti Ljubljani, med vožnjo pa se jima je pokvaril pedal za plin; nadomestila sta ga z navadno žico. S precej močnejšim plinom sta nato nadaljevala vožnjo proti Križam, pri Otavniku pa ju je iz ovinku zaneslo čez bankino in sta se prevračala še 80 metrov. Po desetih metrih prevračanja je iz vozila padel sopotnik, ki se je le laže poškodoval, medtem ko je voznik izpadel nekoliko kasneje, njegove poškodbe pa so bile tako hude, da je na kraju nesreče umrl. Gmotne škode je bilo za 200.000 din.

ODTRGAL SE JE BLATNIK S SEDEŽEM

Cvetko Daničič iz Pulja je 18. avgusta peljal traktor po poljski poti proti Brestanici, pri sebi pa je imel še 47-letno Ljudmilo Volk iz Rožne doline, ta pa je v naročju držala 6-letnega Uroša, sina od Daničiča. Med vožnjo se je odtrgal blatnik s sedežem, tako da sta Volkova in Uroš padla po cestišču. Uroš se je pri tem hudo poškodoval, Volkova pa laže.

KRONIKA NESREČ

NA MOKREM VOZIŠČU GA JE ZANESLO – 17. avgusta ob 13. uri se je Brežičan Milivoj Reletič peljal z osebnim avtom od Metlike proti Novemu mestu. Pri Podgradu je vozilo na mokrem cestišču v ovinku zaneslo na nasprotni pas, kjer je trčil v avto, ki ga je nasproti pripeljal nizozemski državljani. Škode na pločevini je bilo kar za 450.000 din, voznik Raletič pa je dobil laže poškodbe.

TRČIL V VSEK – Kranjčan Jozo Ilijanič je v petek med vožnjo z osebnim avtom proti Ljubljani pri Kromovem zapeljal na levo, trčil v zlatični smernik, nato pa še v zemeljski vsek, od koder je vozilo zaneslo na travnik. Ranjen je bil sopotnik Agelič, škode pa je bilo za 60.000 din.

MEVREČANJE STA SE OPLAZILA – Slavko Bratkovič iz Mihovega je v četrtek popoldne peljal neregistriran traktor od doma proti Sentjernej. V Gornjem Vrpolju se je v ovinku srečal z osebnim avtom Franca Stembergerja iz Dobravice in vozila sta se oplazili. Škode je za 30.500 din.

NIČ KRIV TRČIL – Avto turskega državljanina na posnetku je brez vsakršne krivde trčil v vozilo ameriške voznice, ki je neprevidno prehitela. Na srečo je vse minilo le z lažimi poškodbami, Turek pa je bil naslednji dan vendarle začuden, da še ni dobil denarja za poškodovano vozilo. Pri njih po njegovih besedah vse hitreje in bolj gladko teče. Besede zavarovalnica v takih primerih ne poznajo.

Šola – preizkušnja za vse

Bomo letošnji pričetek šole pričakali pripravljeni? Lanske izkušnje so slabe – Miličniki v pomoč

Bližnji začetek novega šolskega leta je zagotovo najprimernejši čas za razmislek, ali smo za varnost otrok na cesti do danes dovolj naredili. Lanski primer, ko je prvi dan pouka v Novem mestu prinesel tudi že prvo nesrečo, je zadosti velik vzrok temu razmišljanju. Delavci novomeške postaje milice so veliko časa in dela namenili prav pripravam na pričetek šolskega leta.

Po besedah komandirja Rudolfa Skobeta in njegovega pomočnika Borisa Pavlina je letos še poseben poudarek pred pričetkom pouka na raznih preventivnih akcijah. Tako je bila postaja milice tista, ki je obvestila vse osnovne šole novomeške občine o najbolj črnih točkah v prometu, hkrati pa vodstvom šol naročila, naj o tem seznanijo star-

ELEKTRIKA GA JE UBILA

Prejšnji teden, v sredo proti večeru, se je pri delu z mešalcem smrtno ponesrečil 21-letni Igor Kostrevec. Igor je tistega dne delal pri stanovanjski hiši Karla Cerkovnika pri Sentjernej, najel pa ga je zasebni zidar Janez Bratkovič. Kostrevec je še imel toliko moči, da je poklical na pomoč, tudi ostali delavci so takoj priskočili in izključili elektriko, vendar je bilo prepozno. Ugotovljeno je bilo, da je instalacija za mešalec napeljal kar Cerkovnik sam, zato bo zoper njega padena kazenska ovadba.

ODNESEL JE JEDILNI PRIBOR

V času od 30. julija do 18. avgusta je neznanec vlomil v hišo Marjana Hočevarja iz Pšec. Storilec je odnesel srebrni jedilni pribor za 24 oseb in enak manjši pribor za 6 oseb. Poleg tega je zmanjkalo še pas z 22 naboji in daljnogled, vse v vrednosti nad 20.000 din. Za storilcem poizvedujejo.

TRČIL V HIŠNO OGRAJO

Ivan Komes iz Dolenjega Gradišča se je v soboto zvečer peljal na kolesu z motorjem od Novega mesta proti Sentjernej. Na motorju je imel tudi sopotnika Slavka Ponikvarja. V ovinku v Gornjem Gradišču sta zapeljala na levo in pri Piletičevi hiši trčila v ograjo. Pri padcu in trčenju se je Ponikvar poškodoval in je moral v novomeško bolnišnico. Na motorju je bilo za 3.000 din škode.

NI UPOŠTEVAL PREDNOSTI

Sentjernejčan Mirko Piško se je v soboto popoldne peljal z osebnim avtom proti Škocjanu. V Dobravi je zapeljal na most čez Krko, in ko je bil že na sredi, je ne upošteval prednosti, na most zavil tudi Alojz Pavc iz Kamnika. Na mokrih deskah sta se vozila oplazila, v Piškovo avto pa je nato trčil še Ljubljaničan Momo Čilo Vuković, ki je za Pavcovo vozilo kombi. Poškodovali so se voznik Piško in sopotnica Marija Piško in Brigita Mencin iz Sentjerneja. Gmotne škode je za 80.000 din.

VEČRAN SE JE MEVRNIL

Zagrebianc Svetlo Štambuk je v soboto z osebnim avtom pri Grmovljah prehitel kolono vozil, takrat pa ga je zaneslo in se je večkrat preuknil po strmini do travnika pod cesto. Ranjeni sta bili 5-letna Tina in Ana Štambuk iz Zagreba. Gmotne škode je bilo za 200.000 din.

Štirje naslovi v Novo mesto

Velik uspeh novomeških atletov na posamičnem republiškem prvenstvu v Kočevju – Naslovi Cujniku, Okleščenu, Erzenovi in Hrenovi

Letošnje republiško člansko prvenstvo v atletiki je bilo za Novomeščane uspešnejše od lanskega. Osvojili so 4 zlate, 4 srebrne in 1 bronasto medaljo, bilo pa je tudi nekaj osebnih rekordov in dobrih dosežkov.

Prvi naslov članske prvakinje je osvojila mladinka Borja Erzen v teku na 100 m z ovirami z novim električno merjenim dolenskim rekordom 15,73 s. Rezultat, ki je letos tudi najboljši mladinski dosežek v SRS, je vreden toliko več, ker ga je Borja dosegla v dežju in mrazu, ki sta nagajala predvsem tekmovalcem v sprintih in tehničnih disciplinah. Drugi naslov republiškega prvaka je osvojil Darko Cujnik v metu kopja z rezultatom 69,74 m. V skoku v višino je Lapanje z enakim rezultatom kot zmagovalac Cop (206 cm) zasedel drugo mesto, poudariti pa moramo, da so prav skakalci v višino najbolj „trpeli“, saj so se ob vsakem skoku poštono skopali v luži, ki se je nabirala na blazinah.

Polde Bučar se je odločil, da bo na prvenstvu nastopil v najdaljšem teku, na 10 km. Kljub temu da ni veljal za enega od kandidatov za medalje, je bil večji del teka tik za vodilnim Škofom in na koncu osvojil tretje mesto z odličnim rezultatom 31:47,36. Osebnih rekordov je popravil za dve minuti in pol.

V skoku v daljino je zmagala Greta Hren in se močno približala svojemu dolenskem rekord. Njen rezultat 551 je daleč najboljši saj je naslednja skočila 527 cm. V tej disciplini je bila Borja Erzen s 508 cm četrta.

Omenimo lahko še Šikonjo, ki je v polfinalnem teku na 400 m dosegel čas 50,47 in med drugimi izločil iz finala tudi državne reprezentanta Lovreca. Popoldne je tek začel prehitro, tako da mu je na koncu zmanjkalo moči in je bil s časom 51,27 s peti. Četrto mesto je v metu krogla zasedel Okleščen (13,56 m).

Drugi dan se je začel uspešno za Novomeščane: kar trije tekači na 800 m so se uvrstili v finale in Gimpelj je dosegel osebni rekord 1:59,81. V finale je prav tako z lahka prišel Remec na 400 m z ovirami, Gabrijel pa je v tej disciplini nastopil prvič in dosegel osebni rekord 60,83 s, a se v finale ni uvrstil.

Drugi dan je prinesel tudi edino dvojno novomeško zmago: v disku je zlato medaljo osvojil Okleščen (51,14 m), drugi pa je bil Primc (46,14 m). Slavko Malnar je osvojil srebrno medaljo v metu kladiva (48,00 m), njegov brat Darko pa je bil z 41,02 m četrti.

Ze v dopoldanskem polfinalu je kazalo, da sta bila dva naporna teka na 400 m v soboto preveč, da bi lahko Šikonja na 800 m pokazal vse, kar zmore. Čeprav se je zavedal, da so mu trije teki v dveh dneh pobrali večino moči in svežine, je v finalu vodil do 500 m, potem pa je popustil. Še najmanj se je dopoldanski tek poznal Gimpelju, ki je popoldne le za las zgrešil svoj dopoldanski osebni rekord.

V troskoku je Kranjčič, ki zadnja dva meseca zaradi obilice dela skoraj ne trenira, dosegel svoj letošnji najslabši rezultat (14,64 m) in je bil zato tudi „kaznovan“: osvojil je le srebrno medaljo. Greta Hren je bila zelo dobra, 4. v teku na 200 m, dosegla je najboljši letošnji dolenski rezultat v tej disciplini s 26,62 s. Četrta je bila tudi Žužek v teku na 5000 m (14:48,76); to je bil po štiri mesece trajajoči poškodbni šele njegov drugi nastop v letošnji sezoni; v svoji disciplini (3000 m zapreke) bo nastopil šele v kvalifikacijah za ekipno prvenstvo SFRJ.

V skoku v višino je Cilka Križe dosegla 165 cm in 7. mesto. Bučar, ki je bil močno utrujen od teka na 10 km, je nastopil tudi na pol krajši progi in, upošteva okolščine, dosegel dober rezultat 15:45.

J. PENCA

KOČEVSKI STADION ODLIČEN – Udeleženci atletskega prvenstva Slovenije, ki je bilo v soboto in nedeljo v Kočevju, so menili, da sodi kočevski stadion med najboljše v republiki in da je torej primeren tudi za vadbo vrhunskih atletov ter tudi za vrhunska tekmovanja. Na fotografiji: z nedeljskega prvenstva Slovenije v atletiki. (Foto: Primc)

Smole za las prekratek

Novomeški kolesarji uspešni na dveh dirkah – Smola Smoleta – Papež zmagal na Vrhniki – Dober tudi Glivar

Novomeški kolesarji, so se minuli vikend udeležili dveh velikih kolesarskih prireditev: dirke v Murški Soboti, ki je štel za republiško prvenstvo, in gorske medklubске dirke na Vrhniki.

Na dirki Po pomurju je med mlajšimi mladinci Glivar zasedel 7. mesto, medtem ko je bil med starejšimi mladinci Smole na pragu velikega uspeha. Bil je v skupini treh kolesarjev, ki je pobegnila glavnini, in ti so odločali o končnem vrstnem redu. Za nekaj centimetrov je bil

Smole prekratek. Papež, ki moči hrani za bližnje državno prvenstvo, je bil deveti. Ekipno so Novomeščani zasedli 2. mesto. Zato pa je Sandi Papež pravo lice pokazal na tekmi na Vrhniki. Prepričljivo je ugnal vse nasprotnike in tako dokazal, da je še zmeraj v odlični formi. Dober je bil tudi Glivar, ki je med mlajšimi mladinci zasedel dobro 3. mesto (z enakim časom kot zmagovalce).

REKREACIJSKA LIGA BELI KRAJINI

Medobčinska nogometna zveza Novo mesto je v sezoni 1981/82 pripravila člansko rekreacijsko ligaško tekmovanje, v katerem je nastopilo 6 ekip. Žal so nekatera moštva pokazala „vzvišen“ odnos do tega tekmovanja, saj se je nemalokrat dogajalo, da gostujočih ekip kratko malo ni bilo. Tako so v zadnjem kolu Črnomaljšani zaman čakali ekipo Sentjerneja, Gribelčani pa moštvo Elana. Končna lestvica je takšna: Bela krajina 14 točk, Butoj 13, Sentjernej 12, Griblje 11, Elan 6 in Kanižarica 4.

M. GORENC

MEDNARODNA TEKMA VETERANOV

V soboto želijo sevnški rokometaši – veterani proslaviti desetletnico vstopa v 1. slovensko ligo. Popoldne bo na igrišču pred sevnškim Partizanom zanimiv turnir. Poleg celjskega trim teama bo v gosteh še madžarsko moštvo. Zanimivo je, da bo v bližnji jesenski sezoni sevnška članska ekipa zopet igrala v 1. slovenski ligi. Konec minulega tedna je bila na krajših pripravah v Škofji Loki.

M. GORENC

ŠPORTNIKI IZ DOLINE V KOČEVJU

Minuli teden so bili na sedem-dnevnih pripravah v Kočevju mladinci športnega društva Breg iz Doline pri Trstu, ki združuje zamejske Slovence. Društvo šteje 250 članov in ima 7 nogometnih in 1 odbojkarško ekipo. Letos mineva že trinajsto leto, kar so Dolinčani pobrateni s kočevskim nogometnim in odbojkarškim klubom, zato je bilo tudi vzdušje prejšnji teden v Kočevju nadvse prijateljsko.

M. G-č.

POJASNILO

Naš kočevski dopisnik Ive Stanič nas je opozoril, da je prišlo pri objavi njegovega prispevka „Mačehovski odnos do podeželskega kluba“ v prejšnji številki do nečloveške pomote. Kritike, ki jih je tovariš Stanič zapisal, so bile namenjene zvezi kulturnih organizacij (ZKO) in ne zvezi telesno-kulturnih organizacij (ZTKO), kot je bilo zapisano. S to interesno skupnostjo je društvo v dobrih odnosih.

ŠENTJERNEJ: V NEDELJO KONJSKE DIRKE

Klub za konjski šport iz Sentjerneja bo v nedeljo domačinom velike konjeniške prireditev. Najprej se bodo tekmovalci pomerili v dveh tekih z avtostartom za 3 do 12-letne kasače na progi, dolgi 1.600 metrov. Sodelujejo konji s časi od 1.25,6 do 1.28,5. Zatem bosta teka v časovnem handicapu za 3 do 12-letne kasače na enako dolgi progi, nastopali pa bodo konji s časi, slabšimi od 1.28,5. Domačini si v tem teku veliko obetajo od Izodora z voznikom Jernejem Naratom. Najzanimivejša dirka bo zagotovo tek dvehletnih kasačev na 1.600 metrov dolgi progi; ta bo štel za republiško prvenstvo. Med 15 najboljšimi slovenskimi konji bo tudi domači Fineto z voznikom Ivanom Košakom. Za konec pa organizatorji pripravljajo še tekmovanje v preskakovanju zaprek, v katerem bo sodelovalo 14 konjev iz vseh slovenskih jahalnih klubov.

STRAŽANI IZSTOPILI IZ LIGE

Dolenska kadetska liga, ki jo je pripravila novomeška medobčinska zveza, je pritegnila k nastopom 8 nogometnih ekip. Med tekmovanjem je prišlo do nekaj sprememb, saj je iz tekmovanja izstopila enajsterica straškega Partizana, tako da so njihova srečanja dobili nasprotniki s 3 : 0. Zmagalo je moštvo Ribnice, ki se je uvrstilo v nadaljnje tekmovanje. Vrstni red: Ribnica 22 točk, Kočevje 20, Sentjernej 18, Črnomelj in Elan 17 itd.

M. GORENC

Sobotna dirka vrh sezone

Izredno močna zasedba na sobotni kolesarski dirki po ulicah Novega mesta – Popoldne slavlje na Loki

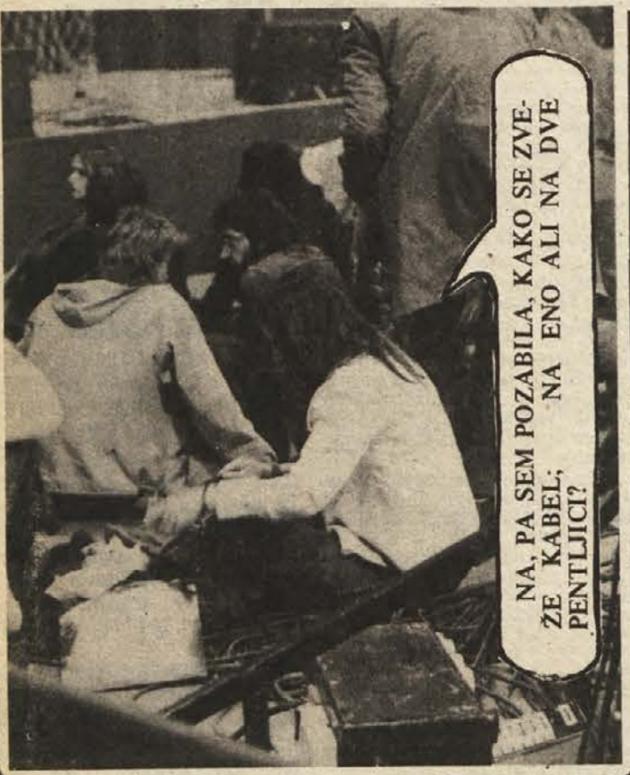
Novo mesto bo v soboto živelo v znamenju kolesarstva. Domači kolesarski klub je namreč organizator 5. mednarodne tradicionalne kolesarske dirke za memorial Milana Novaka, tragično preminulega mladega novomeškega kolesarja.

Ob letošnji novosti, da gre za mednarodno prireditev, na kateri bodo nastopili tudi kolesarji iz CSSR, so organizatorji uspeli zagotoviti še izredno močno zasedbo jugoslovanskih kolesarjev, saj bodo manjkali le tisti, ki se pripravljajo na bližnje svetovno prvenstvo. Vozili bodo pionirji mlajši in starejši mladinci ter člani. Proga bo krožna in bo potekala po ulicah Novega mesta, dolga pa bo 2.800 metrov. Člani bodo morali prevoziti 30 krogov ali 84 kilometrov. Start in cilj dirke bosta pred trgovino na Kristanovi ulici.

Zapišimo še, da novomeško kolesarsko društvo praznuje letos 10 let obstoja, praznovanje tega dogodka pa bo v soboto popoldne na gostišču Loka. Vabljeni so vsi ljubitelji kolesarskega športa.

NAGLUŠNA KAMERA

foto slišal:
Milan Markelj

NA, PA SEM POZABILA, KAKO SE ZVE-
ZE KABEL, NA ENO ALI NA DVE
PENTLIČI?

PO SVETU OKOLI

RAČUNARJI — Če kdo kdaj potarna, da splošna izobrazbena raven pri nas pada, naj pomisli na tele ugotovitve, ki so jih zbrali v britanskem ministrstvu za prosveto. Strokovnjaki pravijo, da dobra tretjina odraslih Britancev ne obvlada najbolj osnovnih matematičnih operacij. Nazorno so stvar preskusili tako, da so dali anketirancem izračunati, koliko naj bi plačali za kavo po 12 din in za sendvič po 23 din skupaj. Vsak tretji Britanec je pri tej težki nalogi odpovedal.

ZDRAV INVALID — Šele zdaj je Noelu Smithu iz Liverpoola jasno, da je vseh 53 let svojega življenja, ki ga je preživel kot invalid, pravzaprav zdrav. Kot šestletnemu dečku so mu zdravniki postavili diagnozo, da ima težko kronično srčno bolezen, nakar je otrok, fant in nato mož živel kot princesa na zrnu graha. Živel in dočakal, da so na pregledu v bolnišnici ugotovili, da ima močno in zdravo srce. Žal, prepozno. Noel je že tako navajen previdnega življenja srčnega bolnika, da se ne more navaditi živeti drugače.

DOKUMENT — Uvela filmska diva Tza Tza Gabor je novinarjem pokazala dokument, iz katerega je lepo razvidno, da se je rodila leta 1928 v Budimpešti in da je letos stara 54 let, ne pa 63, kot ji nesramno podtikajo možje peresa. Dokument dol ali gor! Novinarji so Gaborjevi pokazali neki drug dokument, katerega resničnost ni nikoli zanikala; da je bila leta 1933 izbrana za lepoticu Madžarske. Hm! Po najnovjšem dokumentu bi si to čast prislužila stara pet let. Filmsko divo lahko kljub njemu madžarskemu poreklu uvrstimo med tisto tretjino Britancev za začetka tega zapisa.

REKORD — Pet zahodnonemških državljani je doseglo nov svetovni rekord; v posebej izdelani kadi so se družno namakali celih 186 ur. Iz kadi so lahko zlezli le vsake tri ure za počitek. Domnevamo, da na počitnice ne bodo odšli na morje, marveč v kakšno zares suho puščavo.

Izgublja grozljivi sloves klavca

Znanost počasi odkriva pravo podobo morskega psa — 350 različnih vrst — Ali je morski pes odkril zdravilo proti raku? — Pogovori z odbleski trebuha

Z Jadrana se je vrnila že več kot polovica počitničarjev, preostali del pa se bo tudi kmalu prenehala namakati v morju in valjati po obali — in vsi so z morja prinesli več ali manj celo kožo. Ni bilo slišati, da bi koga požrl morski pes, čeprav bi se to moralo dogoditi, če bi hoteli vsaj malo upravičiti srhljivi sloves, ki ga ima ta vrsta živali. Strah pred morskimi psi je nerazumljiv, pravijo poznavalci teh živali. Biologija ve danes vse več o teh, nekaj skrivnostnih prebivalcih morja, zato se slika o morskem psu temeljito spreminja. Ni več najbolj primitivna riba, kot so doslej menili, marveč ima visoko razvite možgane, pri plavanju se usmerja s pomočjo čutov za električno in magnetno polje, vse pa kaže, da je v 180 milijonov letih svojega obstoja razvil tudi tako zapleteno telesno kemijo, da ima vsebi svoje lastno zdravilo zoper raka.

Čeravno si ljudje morskega psa predstavljajo kot velikega požeruha, je morskih psov zelo veliko različnih vrst, od cigarnega morskega psa, ki ni nič večji kot dlan odraslega človeka, angelskega, ki je ploščat kot skalarka, pa do praščjega morskega psa, ki mu pravijo tudi morska svinja. Biologi ločijo kar 350 različnih vrst. V tej pestri množici je večina živali manjših od poldruga metra, kar 82 odst. morskih psov pa ne dosega treh metrov. Večina morskih psov je majhnih in nenevarnih za človeka, trdijo poznavalci. Vendar so še taki strokovnjaki previdni pri svojih izjavah, saj so bili morski psi predolgo biološka uganika in so v marsičem še danes. Tako biologom še sedaj ni uspelo klasificirati, se pravi uvrstiti v živalski sistem, čudno poost, ki so jo ujeli pred leti in so jo zaradi grozljivo velikega gobca poimenovali megaustnež. Najverjetneje gre za neznano vrsto

morskega psa; silni gobec, v katerem bi kot nič izgubil odrasel človek, pa je strašen le na zunaj, saj se pošast hrani le s planktonom.

Znanstveniki imajo sprejemljiv razlog, zakaj niso bolje raziskali navade morskih psov v naravnih okoljih. Kljub vsemu so nekatere teh živali človeku nevarne. To so skušali tudi raziskovalci, ki so krenili v domovanje sivega koralnega morskega psa s posebno podmornico, narajeno v obliki morskega psa z repom in zločesto plavutjo vred. Če je mala podmornica preveč vsiljivo plula med koralnimi čermi, so jo prebivalci napadli. Med nekim napadom je morski pes uničil pogonski mehanizem podmornice. Na osnovi tehkušenj biologi domnevajo, da ima tudi morski pes razvit čut za svoje „oze mlje“ in da ga brani, podobno, kot to počno sesalci na kopnem.

Slej ko prej pa ostajajo znanstveniki različnega mnenja, zakaj morski pes sploh napade človeka. Ena skupina trdi, da se požrešna riba zmoti in ima človeka v vodi po pomoti za okusen zalogaj. Trditve podpirajo s tem, da v večini primerov (proučili so jih tisoč) morski pes človeka le ugrizne in odplava stran; očitno mu človeško meso ne diši. Druga skupina biologov pa meni, da je taktika ugrizumik čisto navaden bojni trik. Ker morski pes napada vodne sesalce, ki se, napadeni, branijo, jim najprej zada nepričakovan ugriz, nato pa pusti, da žival skrvavi in oslabi tako, da se ne more več braniti. Presneto premišljena taktika!

Med najbolj presnetljivimi odkritji pri morskimi psih je gotovo to, da doslej ni uspelo najti niti enega s tumorjem ali kakšnim vnetjem. Vse živali poznajo bolezni, med njimi tudi zločeste tumorje, morski pes pa je izjema. Prav zato so začeli pospešeno raziskovati imunološki sistem te živali. Raziskovalci domnevajo, da se v organizmu

morskega psa tvori posebna snov, ki spodbuja delovanje samozaščitnega sistema. Skušali jo bodo izločiti in ugotoviti. Kdo ve, ali ne bo človek odkril zdravilo zoper raka v živali, katere se tako boji?

Presnetljiva so tudi odkritja, ki kažejo, da so morski psi socialna bitja. Na vrhu družbene lestvice je največja samica. Podrejenost pa se kaže med drugim tudi v tem, da se žival, ki je nižje na hierarhični lestvici, umakne tisti z višjega klina, kadar se srečata. Morski psi ne poznajo medsebojnega občevanja kot, denimo, delfini in kiti, ki se sporazumevajo z glasovi, vendar pa imajo sistem nekakšnih svetlobnih Morsovih znakov. Tovarišem sporočajo kaj pomembnega tako, da se obracajo okoli podolžne osi trupa; beli trebuh v presledkih pobližuje in daje znamenja. Tovrstne domneve bo treba seveda še natančneje preiskati in znanstveno potrditi, vsekakor pa so možne. Morski pes namreč nima tako revnih duševnih sposobnosti, kot so mislili vse do nedavnega.

Možgani morskega psa so visoko razviti. 'Sporočila, ki jih prejema preko čutil, „obdela“ v možganskem središču in jih po najkrajši poti pošilja ustreznim gibalnim organom. Učinkovitost je vidna v izredni okretnosti morskega psa.

Toda te živali imajo še čut, ki ga krona stvarstva, človek, nima. Po dosedanjih raziskavah sodeč, so bolj občutljive na električna polja kot ostale živali. Znano je, da nekatere ribe oddajajo elektriko, morski pes pa jo začuti na velike razdalje. Morda je to eden od razlogov za sicer nerazumno početje; morski psi pogosto odgriznejo krmne motorje. Nekatere raziskave kažejo, da se podobno odziva tudi na spremembe v magnetnem polju. Če je vse to res, potem je morski pes prvo vrsten navtik in zasluži občudovanje, ne pa prezir.

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

Gospodarstvo ne razveseljuje

Plan ni dosežen — Domači obrazi v italijanskih filmih — Nered na metliškem kopaljšču — Domači motor?

STANJE GOSPODARSTVA po periodičnih obračunih prvo polletje ni najbolj razveseljivo. Realizacija je v odnosu na plan dosežena 45,42 odstotka. Ustvarjeni dohodek, čisti dohodek in poslovni stroški se ne gibljejo tako, kot bi se morali po planu, saj so poslovni stroški za približno tri odstotke višji, kot bi smeli biti. Osebnih dohodki so za 46,65 odstotka ustvarjeni in so za dobrih 27 odstotkov višji kot lani. Resno in brez odlašanja moramo napeti vse sile, da bi plan dosegli, v posameznih podjetjih, ki imajo pogoje, da bi ga presegle, pa ga je treba tudi preseči.

NA OTOČCU bodo italijanski producenti snemali dva filma: Leto 79 in Stara zaveza. Že zdaj so mnogi otoški gostje opazovali na obeh straneh Krke v skritem rokavu reke dve tribuni oziroma stavbi iz lesa, ki so jih zgradili v te namene. Ker se snemalcem muči in mora biti delo opravljeno v nekaj dneh, bodo za množične nastope spet najeli domačo delovno silo. Se pravi, da bodo v italijanskih filmih domači obrazi izpod Gorjancev in Trške gore.

ZADNJE TEDNE je prav vroče in ni čudno, da je ob Kolpi posebno ob nedeljah in praznikih veliko kopalcev. Veliko je avtomobilov iz raznih slovenskih mest in sosednje Hrvaške. Vendar to ni vse. Stare kosti, konzervne škatle in star papir ne zapuščajo lepega vtisa na kopaljšču v Metliki. Pitne vode ni in nekatere kabine so v precej slabem stanju. Tudi za vozila bi lahko določili parkirni prostor.

V AVTOMOBILSKI PROIZVODNJI naše države je kolektiv IMV med prvimi tovarnami, saj imajo njegovi lahki dostavni avtomobili Kombi in Kurir samo še 20 odst. uvoženega materiala, se pravi samo motor, medtem ko je že vse drugo izdelano doma ali s sodelovanjem jugoslovanskih kooperantov. V kolektivu pa si prizadevajo, da bodo dostavni avtomobili IMV v kratkem dobili tudi domač motor. (Iz DOLENJSKEGA LISTA 23. avgusta 1962)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Živahna zavest je prešinila

Javno katoliško gibanje z božjim blagoslovom — Angleški kralj končno kronan — O sestavi parobroda — Na Lisci bode se otvorila planinska koča

(K d o r) razmatra zgodovino najnovejšega krščanskega prepoveda med nami, mora priznati, da pred nastopom prerano umrlega kardinala Missia ni bilo pravega javnega katoliškega gibanja. Missia in Mahnič se imamo zahvaliti, da je prešinila živahna katoliška zavest med Slovence. Kar je prej tlelo med štirimi stenami, prodrla je v kratkem času v široko javnost. Delo teh dveh apostolov katoliške ideje med nami je spremljal očitni blagoslov božji. Kmalu se je našla lepa vrsta mož izmed katoliškega razumnštva, ki je šla navdušeno na delo praktičnega krščanstva. In vsepovsod so se začela ustanavljati društva na katoliški podlagi.

(Vendarle) je bil kronan angleški kralj Edvard VII. Nepopisno nagnjetena množica je kralja burno pozdravljala, ko ga je spet videla, prvič po zadnji hudi bolezni. Krono mu je dal na glavo 81 let stari nadškofovi kateremu je med prisego, s katero se je poklonil kralju, prišlo slabo. Zatem so kronali tudi kraljico.

(V s a k) večji parobrod obstoji iz treh delov, iz prednjega, srednjega in zadnjega dela. Vsak delov razpada zopet v nadstropja. Na sprednjem delu so na zgornjem prostoru velikanski stroji za zasidranje in raziidranje, v srednjem poslopiju je obednica in spalni prostori za popotnike. Spodnji prostori so, kolikor jih ne zavzema parostroj na celej ladiji za tovore. V te prostore se lahko strašno veliko blaga zloži.

(V č e t r t e k) 21. avgusta dopoldne bode otvoritev planinske koče na Lisci (947 m) nad Razborom v Laškem okraju. Na Lisco je od Zidanega mosta ali od Sevnice 3 ure hoda. Lisca slovi že od nekaj po izredno krasnem razgledu.

(K r a t e k) poduk o svetem zakonu sestavil je Janez Zabukovec, župnik. Na 89 straneh podaja knjižica zaročencem in zakonskim najpotrebnejše nauke.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 15. avgusta 1902)

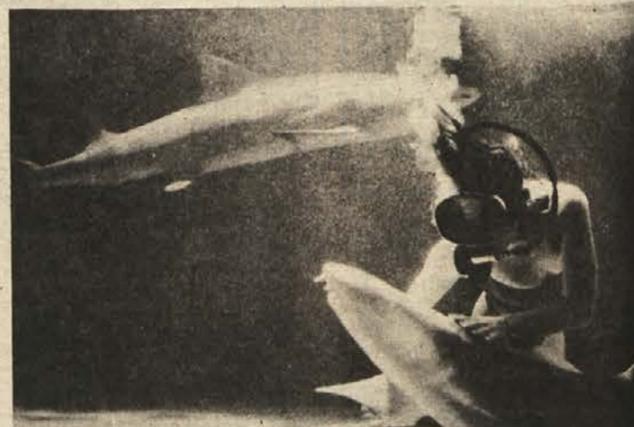
Skrivnostne smrti otrok

Ali jih povzroča strup poznane bakterije?

Vsako leto umre več tisoč navidez zdravih dojenčkov sredi spanja. V ZDA beležijo 8.000 takšnih nenadnih smrti iz leta v leto. Vsi dosedanji napori zdravnikov, da bi razkrili vzrok teh smrti, so bili zaman. Zdaj pa vse kaže, da so mikrobiologi le našli odgovor na to zapleteno uganiko.

Na letošnjem znanstvenem srečanju mikrobiologov v Atlanti sta Stephen Arnon in Daniel Mills poročala o odkritju novega bakterijskega strupa. Ko sta strup preskušala na opicjih mladičkih, sta ugotovila, da je že deset mikrogramov (milijonin grama) usmrtilo mladičke, ne da bi strup zapustil kakršno koli diagnostično sled. Smrt opicjih mladičkov je bila močno podobna skrivnostnim smrtim dojenčkov v spanju.

Bakterije, ki proizvajajo ta hudi strup, žive v prahu in zemlji, znanstveniki pa jih že nekaj časa poznajo pod imenom Clostridium difficile. Drobnji živi organizem je pogost prebivalec v črevesju odraslega človeka. Občasno povzroči vnetje debelega črevesa, sicer pa je za odraslega nenevarna bakterija. Kaže, da ostali gostitelji v človeškem črevesju preprečujejo, da bi bakterija proizvajala usodni strup. Mogoče je torej, da pri dojenčkih še ni vzpostavljen naravni red v črevesju in Clostridium difficile lahko povzroči zastupitev in smrt malčkov, sledov za diagnozo pa strup ne pušča, in tako „storilcu“ ni bilo mogoče priti na sled.

Dekle, ki se igra z morskimi psom, je vsekakor pogumno, vendar pa je prizor strašljiv le za tiste, ki teh morskih živali ne poznajo dobro (Foto: M. Markelj)

Žalost in rak v korak

Podgane sicer niso ljudje, a iz znanstvenih laboratorijev nam pošiljajo nasvet: Ne predajati se bolezni!

Znanstveniki vedo, da ljudje s čustvenimi težavami, katerih ne znajo in ne morejo obvladati, kot so depresija, občutje nemoči, potrnost zaradi izgube ljubljene osebe, pogosteje obolevajo za rakom kot ljudje s srečnejšimi občutji. Toda povezava med občutji in rakom znanstveno ni dovolj raziskana, zato je težko odgovoriti na vprašanje, ali depresija povzroča raka ali morda rak povzroča depresijo. No, poskusi, ki so jih opravili na pensylvanijski univerzi s podganami, kažejo, da nenadzorovani stresi onemogočijo delovanje samozaščitnega sistema v telesu, ki običajno uničuje zločaste celice.

Poskusnim živalim so dajali električne šoke, vendar tako, da se je ena skupina podgan šokov lahko obranila, druga pa ne, medtem ko tretja skupina sploh ni dobivala šokov. Ko so vsem trem skupinam podgan vbrizgali

rakave celice, se je izkazalo, da je organizem podgan, podvržen njih neubranljivim šokom, uničil za polovico manj rakavih celic, kot so jih uničili organizmi podgan v drugi skupini. Analizirali v krvi je pokazala, da je mogoče ugotoviti zvezo med občutjem nemoči in zmanjšano samozaščitno sposobnostjo organizma.

Raziskovalce pa je presenetila tretja skupina poskusnih živali. Pokazalo se je, da je bila manj odporna na vnesene zločaste celice kot druga skupina, ki je živala v stresnem okolju (šoki), ki pa se jih je lahko lastno dejavnostjo (pritskovan na gumb) znebila. Premagovanje sovražnika torej krepi samozaščitno moč organizma. Bolnik, ki se ne vda, bo zmagal bolezen, oziroma ima veliko več možnosti, da jo premaga kot bolnik, ki klone.

Start še letos v oktobru

Kljub zaostritvam bo Dom počitka le začel dozidavati nov trakt – Denar za gradnjo zagotovljen

Ker se položaj glede gradenj in naložb v družbene objekte skoro vsak dan spreminja, zaostreje, smo se pozanimali pri Lojzki Potrč, direktorici Doma počitka v Šmihelu, kaj je z nameravano gradnjo prizidka. Povedala je:

„Investicija je prijavljena pri SDK, sredstva so skoro v celoti že zagotovljena, načrti bodo vsak čas gotovi. Predvidevamo letos oktobra začeti gradnjo, ki naj bi bila končana čez leto dni. Gre za II. fazo izgradnje našega

bomo imeli med vsemi oskrbovanci samo 30 odst. ležečih in bolnih, imamo pa jih še enkrat več in še jih veliko čaka na sprejem. Pokazalo se je, da je povpraševanje po domskih zmogljivostih ravno za take največje.“

– Kako ste zmogli vzeti v dom toliko več ostarelih, potrebnih posebne nege?

„Ker imamo vse leto poprečno 10 oskrbovancev več, kot znaša uradna zmogljivost, smo ta problem lahko rešili le na ta način, da smo v dvoposteljne sobe namestili še tretjo posteljo. V nobenem primeru pa nismo posegali v enoposteljne sobe, ki jih imajo še zdravi oskrbovanci in želijo biti sami.“

– Kakšne so cene in ali spričo draginje računate na podražitev?

„V enoposteljni sobi znaša mesečna oskrba 8640 dinarjev, dodatno k tej ceni pa plačajo bolniki s posebno nego še 3330 din, kolikor dobe od pokojninske skupnosti kot varstveni dodatek. V večposteljni sobi znaša cena za osnovno oskrbo 6480 dinarjev. Kljub temu da se draži vse od energije do hrane, za letos podražitev ne predvidevamo. Najbrž bomo težko vzdržali, a tako smo ljudem obljubili.“

– Okolica doma je zdaj že lepo urejena, ali bo za časa gradnje vse to uničeno in v katero smer bo segal novi trakt?

„Novi trakt je predviden v smeri Šmihela in železniške proge, na koncu, ki zdaj ni obljuden. Skušali bomo organizirati dela tako, da bo življenje in delo v domu kar najmanj moteno. Ker pa je bila dozidava zamišljena že ob začetku gradnje našega doma, bo stavba z novim traktom dobila le zaokroženo podobo.“

R. BAČER

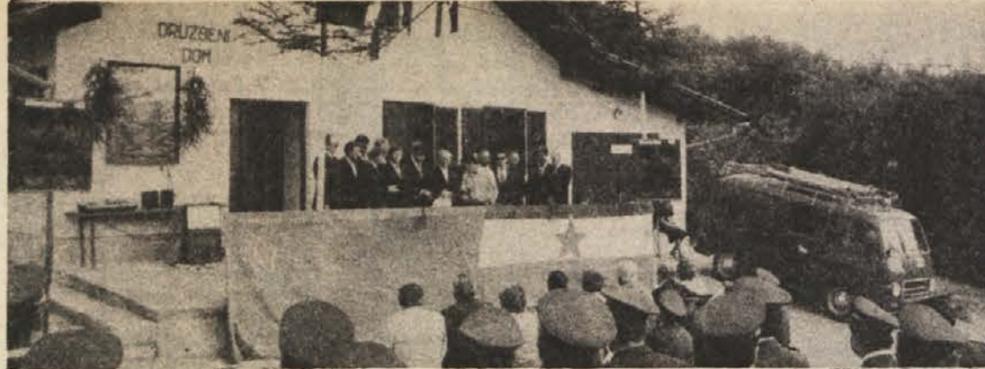

Lojzka Potrč: „Pridobili bomo 76 postelj za bolne oskrbovance, ker ravno za take najbolj manjka prostora.“

doma, s katero bo dom pridobil 76 novih postelj, investicija pa znaša 54 milijonov dinarjev.“

– Kakšnim oskrbovancem bo novi del stavbe predvsem namenjen?

„Samo takim, ki so bolehní in potrebujejo posebno nego. Že zdaj imamo v domu 97 takih, kar je znatno več, kot smo načrtovali. Mišljeno je bilo, da

V NOVI DOM Z LASTNIMI ŽULJI – Novi družbeni dom v Dolnjih Sušicah je velika pridobitev za krajanje Sušic, Bušince, Rigljo in Selišč. Tu ne bo le prostor za domačo gasilsko desetino, temveč mesto, kjer se bodo na srečanjih in sestankih vaščanov kovali načrti za nove akcije. (Foto: J. Pavlin)

Gradnja doma povezala mlade

V Dolnjih Sušicah slovesno odprli nov družbeni dom – Opravili so skoraj 4000 prostovoljnih delovnih ur

Vaščani Sušic, Selišč, Bušince in Rigljo, vasi pod Rogom v krajevni skupnosti Dolenjske Toplice, so minulo nedeljo slavili. V Dolnjih Sušicah so odprli nov družbeni dom, ki so ga s prostovoljnimi delom in prispevki v večji meri zgradili vaščani sami.

Prebivalci vasi pod Rogom so si že dolgo želeli imeti svoj prostor za skupne potrebe. Še posebej se je za gradnjo nauduševala leta 1977 ustanovljena gasilska desetina. Izvolili so gradbeni odbor in sprva razmišljali, da bi zgradili brunarico. Ko so začeli zbirati prostovoljne prispevke, so ugotovili, da z vključitvijo samoprispevka krajevnih skupnosti zgradijo zidani dom velikosti 7 x 13 metrov. Prostor jim je odstopilo Gozdno gospodarstvo, ki je za gradnjo prispevalo tudi 10 m³ lesa in gramoz. Večina del je bila opravljena prostovoljno. Vaščani so v dom

stjo ob gradnji doma in so danes močna in delovna organizacija.

Kulturni program sta pripravila mladina krajevnih skupnosti in moški pevski zbor „Maks Henigman“, ki je na nedeljskem slavlju v Sušicah imel svoj jubilejni tristoletni nastop.

J. P.

Poldrugo leto uspehov

Vodnogospodarsko podjetje Novo mesto gospodari vse bolje – V letu in pol obnovljen strojni park

Vodnogospodarsko podjetje Novo mesto je dolga leta po produktivnosti, ustvarjenem dohodku in osebnih dohodkih zelo zaostajajo za podobnimi delovnimi organizacijami v Sloveniji ter za republikimi povprečji za vodnogospodarsko panogo. Lani pa so se stvari korenito spremenile. Rezultati gospodarjenja so bili bistveno boljši kot leto poprej, letos pa jih še izboljšujejo.

Vodnogospodarsko podjetje je sicer v nekoliko ugodnejšem položaju kot večina drugih delovnih organizacij, saj štiri petine dela opravlja za dolenjsko območno vodno skupnost. Vendar to ne pomeni, da bi lahko zanemarjali prizadevanja za boljše delo in zmanjševanje stroškov, kjer imajo kljub že doseženim uspehom še precej manevrskega prostora.

Poslovni rezultati Vodnogospodarskega podjetja Novo mesto so torej zadnje leto in pol naravnost odlični, čeprav bistveno višjih odstotkov od prejšnjih skromnih rezultatov ni bilo težko doseči. Vsekakor pa niso naključni, ampak posledica nekaterih kadrovskih okrepitev, organizacijskih sprememb, sprememb v tehnologiji z več strojnega dela, v celoti normiranega dela in drugačne razporeditve delovnega časa, saj vse poletje delavnik traja 9 ur. Ob vsem tem je bil že lani fizični obseg proizvodnje na delavca za 15 odst. večji kot leto poprej. Poleg tega je ta 155-članski kolektiv v letu in pol s svojim denarjem v veliki meri obnovil strojni park in vse bolj poredko se dogaja, da bi stroji kar naprej stali zaradi okvar. K zelo uspešnemu letošnjemu prvemu polletju pa so pripomogle tudi ugodne vremenske razmere in nizko vodno stanje, tako da so delavci na terenu lahko nemoteno delali.

Tudi načrtovani obseg del do konca leta ni skromen, tako da bodo lahko z rezultati ob končnem obračunu navdve zadovoljni. Obsega nadaljevanje gradnje savskega nasipa v Brežicah, regulacijo Sromljice in Sopot v Radečah, regulacijo Jelšanskega potoka za potrebe melioracij v krški občini, ureditev izliva Mirne, regulacijo Podturnščice; v novomeški občini pa nadaljevanje regulacije Sušice v Dolenjskih Toplicah, popravilo jezusa v Vavti vasi in odvodnjave v Šmarjeških Toplicah ter regulacijo potoka v Stranjah.

Janezu Rodiču v spomin

Spet so se priklopile zastave ZB in vojaških vojnih invalidov v zadnji pozdrav tovarišu in soborcu: 19. avgusta popoldne smo na ločenskem pokopališču spremili na zadnjo pot 71-letnega Janeza Rodiča z Mestnih njiv.

Z Dolža je iz kmečko-dinarske družine avgusta 1943 odšel v partizane, bil med drugim borec Levstikove brigade, hrabrost v bojih z okupatorji in domačimi izdajalci pa je moral plačati s težko invalidnostjo. Po osvoboditvi je vrsto let delal v Novoteksu, Novolesu in GG, do upokojitve v letu 1969 pa smo ga poznali kot enega izmed prizadevnih novomeških trafikantov. Izkazal se je tudi kot dober aktivist pri prodaji Dolenjskega lista. Delal je v krajevnih organizacijah; tih in miren se je prikupil vsem, ki so ga poznali in spoštovali kot zavednega domoljuba. Red za hrabrost in red zaslug za narod sta poleg drugih priznanj poveljala, da se poslavljamo še od enega izmed borcev NOV, ki so dali domovini vse, kar so imeli, tudi svoje zdravje.

– Krajanje z Mestnih njiv in vodstva organizacij ZB ter invalidov izrekajo družini pokojnega Janeza Rodiča iskreno sožalje.

T. G.

PRIZNANJE ZA USPEH

Zveza društev upokojencev SRS je pred kratkim podelila „Zlato značko“ delavcem Doma počitka v Šmihelu pri Novem mestu v znak zahvale in kot priznanje za uspešno delo. Visoko priznanje je hkrati potrditev, da zaposleni v tej ustanovi dobro skrbijo za počutje svojih oskrbovancev.

LEPŠE IN VEČJE

Trgovina Usnje podjetja „Dolenjka“, ki je imela lokal na Cesti komandanta Staneta (bivša Barboričeva trgovina) začasno posluje v skladišču na nasprotni strani ceste, lokal pa temeljito preurejajo. Bil je eden najbolj nesodobnih v mestu, zdaj pa ga bodo za dvakrat povečali in s tem omogočili večo izbiro. Preurejanje bo trajalo predvidoma do novembra letos.

Ali bo Žabjak le dobil vodo?

Zaradi nevarnosti okužbe Romov in drugih si prizadevajo, da bi v ta konec speljali vodovod – Za Rome javno korito z več pipami – Za elektriko ni obetov

Skoro tri leta je slišati, da hoče „občina“ v najbolj neurejeno naselje napeljati vodo in elektriko, da bi Romi v Žabjku dobili osnovne pogoje za civilizacijo, pa doslej pri-

zadevanja niso rodila sadu. Pred kratkim se je vendarle premaknilo, čeravno krajevna skupnost uradno nasprotuje in tudi vaščani ne dovolijo nobenih izkopov po svoji zemlji.

Počasi pa verjetno le spoznavajo, da bodo imeli težav več, ker bo z leti neurejenih Romov še več, če jih ne bodo čimprej začeli prevzgjati.

Inšpekcija je ugotovila, da potok Bršljinščica, katerega Romi baje pa tudi nekateri občani uporabljajo za pitje in vsakdanjo rabo, zdravju ni primeren. Lahko pride do okužb, ki pa ne bi zajele samo Romov, ampak bi se brzkone kaj hitro širile tudi naokrog. Iz tega razloga so pospešili akcijo za napeljavo zdrave vode v Žabjek.

O več inaičah bodo razpravljali po hitrem postopku in se odločili za gradnjo, ki bi lahko stekla v nekaj tednih, če bo Komunala sposobna opraviti dela. Zaenkrat bo napeljava vodovoda potekala dokaj naokrog, ker morajo kopati samo na družbeni zemlji, in to bo zadevo precej podražilo, vendar bo pitna voda v ograjenem prostoru v bližini naselja. Zgradili bi večje javno korito z vrsto pip, vodo pa naj bi Romi sami plačevali in tudi pomagati bodo morali pri zemeljskih delih, kot velja to za vse ostale krajanje, kadar napeljujejo vodovod. Kar pa zadeva elektriko, za zadaj ni obetov, da bi jo Žabjek kmalu dobil. Ta bo počakala na gradnjo novega Žabjeka, saj je znano, da je zazidalni načrt v delu.

PLES NA MOKRI CESTI

Na cesti od Srebrnič proti Potoku se je 17. avgusta popoldne pripetila prometna nesreča. 33-letni Anton Čebular iz Novega mesta je takrat peljal z osebnim avtom proti Potoku, kakih 500 metrov od Srebrnič pa ga je na mokrem cestišču pričelo zanašati. Najprej je vozil po bankini, nato ga je zaneslo nazaj na cesto pa na nasp, od tam ponovno na cesto, kjer se je avto prevrnil in tak trčil v vozilo ljubljancana Ivana Klobučarja, ki je pripeljal nasproti. Čebular se je pri nesreči hudo poškodoval, laže pa Klobučar in Čebularjeva soprotnika Nazim Zajmi in Franc Krhin, oba iz Novega mesta. Obema voznikoma so odredili odvzem krvi.

Žepi so prazni

Na razprodajah je letos manj kupcev

V Novem mestu po vseh tekstilnih in obutvenih trgovinah vabijo lepaki k razprodaji, toda strank je malo. Tudi prvi dan prodaje s popustom, ki je pri nekaterih izdelkih tudi 50-odstoten, nikjer ni bilo gneče, medtem ko so prejšnja leta kupci stali v vrsti pred vrati, da so lokal odprli. Izjave trgovcev pričajo, da je kupna moč prebivalstva močno upadla.

MARIJA BAUER, prodajalka iz Veleblagovnice Mercator: „Letos se pozna, da ljudje nimajo več toliko denarja kot prej. Se največ zanimanja je za ženske obleke in deloma za otroško konfekcijo, medtem ko z oddelka za moške malo prodamo. Tudi balonski plašči, ki so res ceneni, ne gredo v promet. Morda bo z nastopom hladnega vremena bolje.“

VERA VIDMAR, poslovodkinja trgovine Tekstil „Dolenjka“: „Slabo prodajamo blago s popustom. Še ob januarski razprodaji smo prvi dan iztržili 620.000 dinarjev, zdaj pa komaj 80.000 dinarjev. Očitno ljudje nimajo denarja, tudi če je blago poceni. Kupujejo le najnujnejše. Sicer pa opažam, da moški sploh nimajo radi tekstilnih razprodaj. So še bolj previdni pri izdajanju denarja kot ženske.“

RAFAELA ŠEGEDIN, prodajalka v trgovini Astra: „Letos je sicer manj prometa z razprodajo obutve, gneče sploh ni, vseeno pa smo moške modele čevljev že vse prodali, pa tudi ženska obutve je šla dobro v promet. Samo dva modela sta ostala.“

CVETKA MEDLE, vodja oddelka v najbolj založeni tekstilni trgovini Standard konfekcija: „V primeri s prejšnjimi leti je vidno manj kupcev. Po številu strank se v lokalu sploh ne pozna, da je razprodaja. Veliko jih tudi le ogleduje, kupijo pa nič. Minili so časi, ko smo se zaradi navala strank bali odpreti vhodna vrata. Na moškem oddelku pa sploh ni prometa. Imeli smo kakih 15 strank, ki so vsako leto ob razprodaji kupile po 2 do 3 obleke, letos tudi teh ni.“

R. B.

ŠMIHELČANI GREDO V LOMNICO

V nedeljo, 29. avgusta, bo 45 članov Gasilskega društva Šmihel pri Novem mestu potovalo v Donjo Lomnico, kjer bodo slavili 90-letnico društva. Letos julija so namreč Šmihelčani sklenili pobratimstvo z gasilci iz Lomnice, ki so bili pri nas na obisku, tokrat pa obisk vračajo in akt pobratenja bo dobil končno veljavo. Cilj takih srečanj je v tesnem sodelovanju med gasilci na področju varstva, pospeševanje gasilstva, prenašanje izkušenj, tekmovanje in gojenje bratstva in enotnosti med gasilci raznih republik.

Novomeška kronika

SAMO ZA DOMACE – Krkina industrijska prodajalna na Cesti komandanta Staneta je bila vselej zelo dobro obiskana. Prihajalci so kupci, predvsem ženske, celo iz drugih krajev. Tržna inšpekcija pa je prodajo navzven prepovedala, tako lahko že nekaj časa v Krkini trgovini kupujejo samo člani kolektiva.

DOBER OBISK PRI POHIŠTVU – Novolesova razprodaja pohištva in kopalniške opreme v grmski osnovni šoli je doživela neverjeten obisk. Posebno prvi dan se je kupcev trlo, tako da take gneče trgovci že zlepa niso videli.

KAVA SAMO ZA VZOREC – V nekaterih novomeških trgovinah se je občasno že pojavila kava, ki pa jo prodajajo pri blagajni, tistemu, ki zanjo posebej vpraša. To velja tudi za samopostrežnice. Skromne pošiljke tega poživila seveda nemudoma poidejo.

KAR PET PARČKOV – V novomeški porodnišnici je pretekli teden rodilo 10 mamic z območja mesta. Novorojenčke so dobile: Zvonka David iz Ulice Danila Bučarja 12 – Nataša; Marjana Piko, Mej vrti 6 – Luka; Sonja Badovinac, V Brezov log 45 – deklicoj Anica Bratkovič s Ceste herojev 68 – Tanjo; Judita Hrovat iz Ulice Mirana Jarca 10 –

dečka; Marija Skodnik s Trdinove 39 – deklicoj Sonja Gajič iz Paderskičeve 2 – Andrejo; Tatjana Peljhan iz Ulice 12. udarne brigade 2 – Luko; Ivanka Oblak z Zagrebške 12 – Leona; Hedvika Kastelic iz Žabje vasi – Urbana.

NA TRŽNICI VSEGA – Mestna tržnica je bila v ponedeljek dobro založena s sadjem in zelenjavo. Jarbolka so prodajali po 40 din kilogram, breskve po 50 do 60 din, solato po 40 do 50 din, sirčke po 100 din kilogram itd. Jajc je bilo malo, gob pa sploh ni bilo.

Ena gospa je rekla, da se otroško igrišče na Mestnih njivah spreminja v pragozd. Plevel ob klopek za posejanje je že čez meter visok ...

Brusnice: slavje s parado

Ob 70-letnici GD novi prostori in telefon

V nedeljo, 22. avgusta, so bile Brusnice praznično odete v zastave in cvetje. Krajanje so slavili 70-letnico dela domačega gasilskega društva, ob tej priložnosti pa so imeli gasilsko parado z udeležbo okrog 20 gasilskih društev in kot osrednjo slovesnost slavje pri novem gasilskem domu. Tega so gasilci, mladina in krajanje postavili s prostovoljnimi delom.

Dom sicer še ni dokončno urejen, ima pa v spodnjih prostorih gasilsko garažo, sanitarne prostore, dvorano in kuhinjo.

Dela bodo prizadevni Brusničani nadaljevali, tako da bo dom imel prostore še za delo družbeno-političnih organizacij, kulturnega društva in mladih.

Kot so na dobro obiskanem slavlju poudarili, je bila nedeljska slovesnost nekaj zaključek praznovanja krajevnega praznika, ki je sicer junija. Med velike pridobitve za kraj štejejo tudi napeljavo telefona na Ratežu. Prvič je v tej vasi zapel telefon! Možnost pa je še za 35 priključkov, vendar je potrebno čakati na povečanje ATC centrale v Brusnicah.

Je težko povedati resnico?

Sindikalne organizacije v DO se niso kaj prida potrudile za hitre odgovore

Kdo bi si mislil, da je treba na kratke in jedrnathe odgovore, kakršne je zahteval od osnovnih organizacij občinski svet Zveze sindikatov v Brežicah, tako dolgo čakati?

Če bi prispeli v roku, do 5. avgusta, bi svet na svoji seji 19. avgusta že podal zaokroženo oceno razmer ob sprejemanju polletnih računov, odnos do stabilizacijskih

programov za tekoče in v pripravo planskih dokumentov do konca srednjeročnega obdobja. V vsaki DO naj bi zato jasno povedali, kako so obravnavali polletno gospodarjenje, ali so bili zadovoljivo in pravočasno informirani ne le o finančnih rezultatih, ampak tudi o količinskih proizvodnji, da bi delavci lažje okrepili svoj vpliv na gospodarjenje. Dostupni so najbrž res zavrli hitro poročanje, vendar tudi sindikat zaostre odgovornost, in če bo treba, bodo kakega predsednika OO zamenjali pred potekom mandata. Težko je najti opravičilo za vse zamudnike, saj je do 19. avgusta od 70 osnovnih organizacij poslalo odgovore komaj 37.

Ob tej priložnosti so člani zvedeli, da je bilo v prvem polletju v brežiški občini za 80 milijonov dinarjev izgub. Največji med zubarji

je IMV s skoraj 50 milijoni, drugi pa je Lesnina s 14 milijoni. Med izubarji so tudi Čateške Toplice s 15 milijoni (planirali so 12 milijonov) in Splošna bolnišnica s 6 milijoni dinarjev. Natančnejše podatke bodo člani sveta zvedeli iz analize komiteja za gospodarstvo, ki so jo napovedali v teh dneh. V razpravi so se posebej ustavili pri družbenih dejavnostih, kjer zlasti prosveto tepejo, investicije, ki požirajo denar za osnovno dejavnost in tako posredno bremenijo dohodek vsega gospodarstva. Zaradi tega so predlagali, da družbene dejavnosti ne bi več obračunavale amortizacije po novem.

J. T.

Voda ima okus po trohnobi

Zakaj, še raziskujejo

Brežiška voda ni več taka, da bi se človek z veseljem odžejal z njo. Od aprila dalje ima „čuden“ okus in ljudje se bojijo morebitnih posledic.

Direktor KOP Anton Držanič je pojasnil, da so dali vodo zaradi tega bakteriološko in kemijsko analizirati. Bakteriološki pregled je pokazal, da ni okužena z zdravju škodljivimi klicami, kemijska analiza pa je ugotovila priokus po trhem lesu. Njegov izvor še raziskujejo. Voda je torej užitna, čeprav se je zaradi okusa po trohnobi marsikdo ne upa piti.

Na brežiški vodovod je vezanih približno 15 tisoč prebivalcev iz mesta in okoliških naselij. Vode je sicer dovolj, res pa je, kot je dejal direktor Držanič, da bi morali hkrati s širjenjem vodovodnega omrežja urejati tudi črpalnice. Brežiški vodovod nujno potrebuje rezervno zajetje, zato je KOP naročil geološke raziskave pri Glogovbrodu. Vrtači bodo nad industrijsko cono, medtem ko je sedanje zajetje pod njo. Ekipo Geološkega zavoda pričakujejo vsak čas.

J. T.

DOMAČI TRN

Če bi prikazali vse ljudi, ki pri nas nič ne delajo, bi bila številka veliko večja od tiste, ki jo objavljajo na podlagi podatkov, dobljenih na zavodih za zaposlovanje.

V BREŽICAH TRI POGLOBLJENE RAZPRAVE

V delovnih kolektivih bodo sindikati izpeljali predkongresne razprave do 31. avgusta, vendar, kot je na seji sveta minuli petek dejal predsednik medobčinskega sveta ZS Posavje Jože Peterkoč, te ne smejo biti samo formalne. Kljub dopustom se morajo v vsaki DO potruditi, da bodo na gradivo dali svoje pripombe, to pa pomeni, da ga bodo temeljito preštudirali in dopolnili z izkušnjami iz prakse. Rezultati polletnega gospodarjenja so dobro izhodišče za oceno uresničevanja stabilizacijskih in drugih sklepov. V prvih septembrskih dneh pripravljajo v brežiški občini temeljite razprave o gostinstvu in turizmu, o kmetijstvu in obrti. Delegatom bodo dale spodbudo, da bodo o teh vprašanjih spregovorili tudi na kongresu.

OPEKARNA JEMLJE PREMALO PESKA

Kolektiv Rudnika Globoko ni zadovoljen s količinsko proizvodnjo, saj znaša ta komaj 85 odstotkov predvidenega obsega. Opekarna Brežice, s katero se je združil v en tozd, jemlje namesto 7 tisoč ton peska mesečno le 3 tisoč ton. „Delavci za to niso krivi“, je dejal 18. aprila na seji občinskega sveta ZS Anton Harapin, „ne razumem pa, zakaj zdaj ni obljubljenega in zagotovljenega denarja za izboljšanje kakovosti opeke. Dogaja se nam celo to, da stroja, za katerega na primer pri Rudniku imamo denar, ne moremo kupiti pred drugim polletjem 1983. Tako dolg je čakalni rok. S čakanjem bomo sicer prihranili devize, proizvodnja pa bo trpela, vendar to družim nič mar in v Ljubljani se zaradi tega nihče ne razburja.“

NOVO V BREŽICAH

STRELA UNIČUJE VODOVODNE NAPRAVE – Sobotna nevihta je prinesla težko pričakovani dež, napravila pa je tudi nekaj škode. Udarija je v vodovodno omrežje in na črpalni brežiškega vodovoda je pregorel motor. Pri preskrbi z vodo zaradi tega nastale motnje. Trajale bodo še nekaj časa, kajti vsi motorji so uvoženi. Pri nas zanje ni ne servisov in ne rezervnih delov.

ZAMAN SO SPRAŠEVALI – Dobro bi bilo, ko bi tudi v Brežicah imeli pregled nad zemljo, ki jo zarašča plevel. Po besedah predsednika MS ZS Posavje Jožeta Peterkoča na zadnji seji občinskega sindikalnega sveta za brežiško občino tega ni nihče vedel povedati, ko so za Posavje zbirali podatke o neobdelanih kmetijskih površinah.

BREŽIŠKE VESTI

Domova do občinskega praznika

Dozidava kulturnega in gasilskega doma – Mnogo udarniškega dela krajanov

Na Blanci že vrsto let utesnjuje kulturne neprimeren dom, podobne težave so imeli tudi gasilci. Na območju te krajevne skupnosti poteka zadnja leta prava gospodarski razcvet.

Letošnji občinski praznik naj bi zato slavili v tej krajevni skupnosti. Konec zime so se odločili, da preuredijo kulturni in gasilski dom. Pri kulturnem domu so ta čas že prizidali prostor v velikosti 8 x 10 metrov. Tu bodo dobili nekakšno društveno sobo za razne sestanke, aktivnosti športnega društva, prostora za splošni ljudski odpor in napo-

sled tudi skupne sanitarije.

Začeli so skromno. Beton jim je najprej poklonil projekt. Vse skupaj naj bi veljalo 2,5 milijonov dinarjev. V kraju so premgli le 700 tisočakov. Ocenili so, da bodo z mnogo udarniškega dela dozidavo zmogli z 1,3 milijona dinarjev. Na pomoč je priskočila občinska kulturna skupnost, požarna skupnost s posojilom

MARLJIVI BLANČANI – 20. avgusta je nad 40 krajanov iz vseh vasi te krajevne skupnosti betoniralo ploščo na prizidku kulturnega in gasilskega doma. Med njimi so bili tudi taki, ki so ta skromni združni dom gradili pred desetletji. Kot se za udarnike spodobi, so jih domačini na kraju izdatno pogostili. (Foto: A. Zeleznik)

SEVNIŠKI PABERKI

SPREJEMAJO NOVE PLESALCE – Folklorna skupina Društva Antona Umeka – Okiškega iz Boštanj se ozira za novimi plesalci. Sestavili bi radi še eno skupino za gorenjske plesce, dodali bi radi tudi stare plesce izpod Lisce. Plesalci obeh spolov, tudi taki, ki bi radi šele postali plesalci, so vabljeni prvi petek v septembru k boštanski novi šoli. Folkloristi pogosto potujejo. Predzadnji soboto so plesali na Bledu, v nedeljo zatem pa, tudi skupaj s pobratanim društvom iz Ribnega, ob stoletnici begunjskih gasilcev.

SOLA V NARAVI NA ČATEŽU

Lanski učenci 3. in 4. razredov sevniške osnovne šole so se včeraj prvič zbrali v teh počitnicah. Seveda se ne gre za pravo šolo. Z avtobusi jih bodo namreč do 1. septembra vozili na kopanje v Čateške Toplice. Tam bo potekal organiziran pouk pletanja. Kajpak ne bo dolgčas niti tistim, ki to že znajo.

TEKSTILCI V NOVI ŠOLI

Na nedavnem sestanku investitorja, sevniškega šolskega centra in gradbincev (GIP Beton, tozd Operativa) je bilo dogovorjeno, da bo tehnični prevzem prenovljen, v marsičem tudi popolnoma nove srednje tekstilne šole 2. septembra. Tako bodo novo šolsko leto lahko začeli v novi stavbi. Minulo šolsko leto jim je nudila začasno streho sevniška osnovna šola Sava Kladnika.

SEVNIŠKI VESTNIK

Nočejo kooperantov na papirju

Obrtna zadruga kljub manjšemu številu kooperantov dobro posluje – Pomanjkanje repromateriala in del v gradbeništvu bi bilo brez „zvez“ še občutnejše

Navzlic pomanjkanju repromateriala in usihanja del v gradbeništvu pričakujejo pri Krški obrtni zadrugi Resa, da bodo za letos predvidenih 185 milijonov dinarjev celotnega prihodka bistveno presegle. Optimistične napovedi utemeljujejo z ugodnimi poslovnimi rezultati v prvih šestih letošnjih mesecih.

Vrednostno obseg poslovanja raste, toda upoštevati kaže tudi vpliv cen, še bolj pa povzročajo laze manjši fizični obseg, pred-

vsem zaradi zastoja del v gradbeništvu. Prav zavoljo tega je osip članstva v zadrugi precejšen, saj so še leta 1979 med 118 aktivnimi kooperanti prevladovali prav gradbeniki; nemalo zidarjev je bilo celo iz Makedonije. Zdaj imajo glavno besedo ključavničarji in tisti, ki se ukvarjajo s kovinsko galanterijo. Med okoli sto člani jih je precej na papirju, nekaj neaktivnih kooperantov so že izključili, to pa še čaka tiste, ki ne ustvarjajo prometa preko zadruga. „Med 60 aktivnimi kooperanti jih je le kakšna tretjina iz krške občine. Obrtni zakon ne omejuje včlanjevanja obrtnikov v več zadrug, zvezni predpis o obdavčenju proizvodov pa govori, da je lahko obrtnik kooperant le ene zadruga, če hoče dobiti naročilnico za nabavo repro-

materiala brez prometnega davka. O tem smo že obvestili naše kooperante in precej podpisanih izjav so že vrnilo,“ pripoveduje računovodkinja „Rese“ Anica Pajič.

V težavnih gospodarskih razmerah je tudi delo devetih delavcev zadruga zahtevnejše. Da bi se vsaj nekoliko iznebili občutka, da so pri zagotavljanju svoje socialne varnosti prepuščeni le lastni iznajdljivosti, so maja letos ustanovili svojo sindikalno organizacijo. Taka organiziranost in sodelovanje z občinskimi obrtnim združenjem vlivata še več moči in volje tudi za dobro gospodarjenje.

P. P.

ŽERJAVI ZA LESNA SKLADIŠČA

Med tozdi mariborske Metalne je že uveljavljena delitev programov in tudi solidarnostna pomoč, če kje malce zaškripa. Senovski tozd TGO bo pomagal ohraniti ugled Metalne kot podjetje, ki spoštuje roke, in bo še letos naredil dva žerjava za lesna skladišča, prihodnja leta pa po 4 do 5 žerjavov letno.

PRENOVA ŠOLE V G. LESKOVCU

Zgradba bivše osnovne šole v Gorenjem Leskovcu je tretje leto dobro služi pripadnikom enot teritorialne obrambe v krški občini. Daje jim streho nad glavo za razne oblike usposabljanja, objekt pa so s precejšnjim trudom tudi usposobili za bivanje. Teritorialci so sami zamenjali električno in vodovodno napeljava, saniterije in še kaj. Nadaljnja prenova pa bo mogoča le ob pomoči širše družbene skupnosti, tako pa bi omogočili tudi usposabljanje narodne in civilne zaščite, saj bi bilo prostora za precej več ljudi.

SELITEV GRAMOZNIC

Z družbenim planom krške občine je določeno, da se črpanje gramozja premesti s plodnih zemljišč desnega brega Save na levi breg, to je na manj plodna zemljišča, ki jih bo v prihodnosti zalilo akumulacijsko jezero savske hidroelektrarne. Zavoljo takih načrtov občinski izvršni svet ni sprejel predloga IGM Save, da bi se razširili gramoznice na Bregah.

RAZPRAVA O ZAZIDALNIH NAČRTIH

Občinski izvršni svet je sprejel sklep o javni razgrnitvi osnutka zazidalnega načrta Industrijska cona Zadovinec in Spodnji Grič II, Leskovec – Gmajna in Brestanica – Dore. Javna razprava o teh načrtih bo trajala do 30. septembra.

967 POSEGOV POKLICNIH GASILCEV

Poklicna gasilska enota v Krškem je v prvih šestih mesecih letos pogasila 45 požarov, od tega je bilo 17 industrijskih požarov. Tako je že ob polletju doseženo lanskoletno število požarov. Poklicni gasilci so opravili še 314 tehničnih intervencij ter 591 preventivnih pregledov, njihov rešilec pa je priskočil na pomoč v 34 primerih. Poleg že omenjenih 967 posegov pa je Poklicna gasilska enota pripravila še 42 tečajev s 709 udeleženci.

KRŠKE NOVICE

KOLIKO BO STAL SIS ZA CESTE? – To vse pogosteje sprašujejo tisti, ki so zvedeli, da se pripravljajo nova organiziranost cestnega gospodarstva v občini. Morda pa bodo odgovor nasledili potem, ko bodo v teh dneh v „Našem glasu“ objavili celotno gradivo za razpravo o ustanovitvi občinske skupnosti za ceste. Razprava naj bi potekala v septembru in tedaj bo priložnost, da bi v krajevnih skupnostih in tozdih dobili še več stvarnih pojasnil. Čisti računi – dobri prijatelji...

GRAMOZNICO BI SE PREBOLLELI, TODA... – Kljub temu da je bilo, po besedah predstavnika občinskega izvršnega sveta s predstavniki krajevne skupnosti Dolenja vas doseženo soglasje o odprtju nove gramoznice v Starem gradu, se zlasti kmetje ne bodo zlahka sprijaznili, da bodo spet izgubili nekaj dobre zemlje. Nekateri med njimi pa se predvsem bojijo, da ne bi po izčrpani gramoznici nastalo novo smetišče. S sanitarnimi deponijami imajo krajanj pač kaj slabe izkušnje!

Izgube naraščajo, izvoz upada

Izgube trebanjskega gospodarstva so v drugem trimesečju spet narasle – Najbolj v IMV

Trebanjski izvršni svet bo v kratkem obravnaval poročilo komiteja za gospodarstvo in družbeno planiranje o polletnih proizvodnih in poslovnih rezultatih gospodarstva. Septembra pa bodo poročilo obravnavali tudi delegati občinske skupščine. Tako članov izvršnega sveta kot tudi delegatov skupščine poročilo verjetno ne bo pretirano razveselilo. Čeprav je fizični obseg proizvodnje narasel, je dohodek nizek, izgube naraščajo, pa tudi izvoz je pod načrti.

Dohodek delovnih organizacij in tozdiv je daleč pod planirano rastjo, čeprav se je fizični obseg proizvodnje v primerjavi z enakim obdobjem lani povečal. K temu nemalo prispevajo povečani stroški za energijo in surovine, ki so v primeru mirenskega IMV celo večji od prihodka in načenjajo substanco.

Sploh so izgube v trebanjski občini ta čas prav gotovo najbolj pereč problem. Skupne izgube so v prvem polletju v primerjavi z enakim obdobjem lani narasle za 184 odst., najbolj v IMV, kjer so narasle za 219 odst. Še posebno je izguba narasla v drugem trimesečju, saj se je od 21 milijonov dinarjev povzpela na skoraj 70 milijonov dinarjev. Tudi v Industriji gradbene keramike na Račjem selu izguba še ni bistveno manjša, čeprav je bilo v drugem

trimesečju poslovanje nekoliko boljše.

Poleg izgub tarejo trebanjsko gospodarstvo tudi druge težave. Vsekakor velja omeniti manjši izvoz, ki letos dosega komaj 48 odst. lan-

skega. Medtem ko je imelo lan trebanjsko gospodarstvo na tem področju presežke, letos pokriva uvoz s komaj 80 odst.

K temu je treba dodati še to, da so marsikje kljub slabšim poslovnim rezultatom povečevali osebne dohodke in se torej niso držali družbene dogovora o družbenem usmerjanju sredstev za te namene. Vse to kaže na dokaj težke razmere v trebanjskem gospodarstvu in tudi n potrebo po hitrejšem in učinkovitejšem ukrepanju vseh odgovornih dejavnikov.

J. S.

Razstava obrtnih izdelkov

Na razstavi Obrtnega združenja Trebnje bo sodelovalo 80 obrtnikov – Razvili bodo prapor združenja

Čeprav v trebanjski občini še niso docela zadovoljni z razvojem obrti, ta čedalje bolj pridobiva na pomenu. Obrtniki v trebanjski občini namreč ustvarijo kar preko 2 odst. celotnega družbenega proizvoda in prispevajo v občinski proračun 9 odst. denarja. Še posebno pomembno pa je, da se vse več obrtnikov odloča za pogodbeno delo z organizacijami združenega dela.

Kot pravijo sami obrtniki, tudi organi občinske skupščine po svoje prispevajo k razvoju obrti, saj imajo zanjo vse razumevanje, kar se kaže tudi v tem, da je letos izvršni svet sprejel pokroviteljstvo nad prvo razstavo izdelkov trebanjskih samostojnih obrtnikov. Z razstavo hočejo obrtniki pokazati, kaj vse zmorejo, kaj vse so sposobni narediti in tudi s tem prispevati k manjšemu uvozu.

Ob letošnjem občinskem prazniku, ki bo še posebno slovesen, bodo tudi obrtniki prispevali svoj delež. V sredo, 1. septembra, ob 17. uri popoldne se bodo člani Obrtnega združe-

nja Trebnje zbrali v trebanjskem Domu kulture, kjer bodo poleg kulturnega programa – v njem bosta sodelovala Šentjernejski oktet in dramski igralec Dare Ulaga – podelili priznanja delavcem v obrti. Razvili bodo tudi prapor Obrtnega združenja Trebnje, s katerim bodo še bolj popularizirali združevanje obrtnikov.

Istega dne bo v stari osnovni šoli otvoritev razstave samostojnih obrtnikov iz trebanjske občine. Na razstavi se bo predstavilo 80 razstavljavcev. Med njimi bo tudi izdelovalec spiralnih vzmeti, ki je edini zasebni proizvajalec takih izdelkov v Sloveniji, pa Zupančič Pavle, ki izdeluje stroje za cementne elemente, traktorje minior in kombinirane mizarske stroje. Skratka, obiskovalci, ki se bodo oglašali na razstavi – odprta bo od 1. do 5. septembra – bodo lahko videli vse dosežke trebanjskega nalega gospodarstva, kot tudi rečemo obrti.

Obrtniki bodo za to priložnost pripravili tudi družabno srečanje in več športnih tekmovanj.

Ob polletju pet zgubarjev

Težave gospodarstva v prvem polletju se bodo še nadaljevale — Manjka deviz, pada povpraševanje na trgu

V teh dneh bodo v kočevski občini razpravljali o rezultatih gospodarnosti v prvi polovici leta, ki niso preveč spodbudni. Celotni prihodek je v primerjavi z lani sicer za 38 odst. večji, ker

— Slišim in berem, da so prebivalci kočevske občine najbolj bolni v republiki. — Še najbolj bolno pa je zdravstvo; ki ga že več let tare kronični zgubitis.

DROBNE IZ KOČEVJA

POVSOD RAZPRODAJE — Tudi v Kočevju so razprodaje sezonskega blaga. Predvsem prve dni je bilo tudi dopoldne več prometa, medtem ko prihajajo zdaj kupci predvsem popoldne. Razprodaje bodo še do 15. septembra.

TEŽKO DO ČASOPISOV — V poletni sezoni se nekateri pritožujejo, da težko pridejo do časopisov, ker „so vse trafike zaprte“. To sicer ne drži, ker so nekatere le odprte, vendar moraš včasih prepotovati polovico mesta, da dobiš trafiko, ki zaradi dopustov ni zaprta. Seveda pa se tudi lahko zgodi, da si ob branju, če ne veš, kje vse to trafike. Prodajalci pa pravijo, da so tudi oni upravičeni do dopusta, kot so vsi drugi občani.

DEL OGRAJE SPET V RINZI — Pri cerkvi so „neznani storilci“ spet podrli del zidane ograje in jo z železnimi latami vred vrgli v Rinzo. Močnim ponočnjakom, ki si žele na vse možne načine sprostiti odvečno moč, bi vendar že lahko priskrbeli kakšno delo, škodilo ne bi niti „družbeno koristno delo“, kot smo po vojni rekli predvojnemu prisilnemu delu.

pa so bolj porasli poslovni stroški (za 42 odst.), je dohodek večji le za 29. čisti dohodek pa za 27 odst. Kar pet OZD je zaključilo poslovanje z izgubo.

Število zaposlenih v gospodarstvu se ni povečalo. Amortizacija po predpisanih stopnjah je večja za 80 odst., za skoraj prav toliko pa se je zmanjšala amortizacija nad predpisano stopnjo. Za skupne potrebe je šlo 24 odst. več, za splošne družbene potrebe pa celo 62 odst. več. Zelo zmanjšujejo dohodek gospodarstva tudi obresti za posojila, za katere je gospodarstvo porabilo 86 odst. dohodka več kot lani. Te obresti so za gospodarstvo veliko breme, saj znašajo v denarju nad polovico (66 odst.) vseh sredstev, ki jih je namenilo gospodarstvo za razširitev materialne osnove dela.

Sredstva za osebne dohodeke so porasla za 27 odst., medtem ko bi lahko celo za 0,24 odst. več, če niti ne upoštevamo izvoznih rezultatov na konvertibilno področje (ta izvoz je večji za 72 odst.). Povprečni osebni dohodek je porasel za 31 odst. in je znašal 12.975 din. Gospodarnost je upadla za 5 odst., donosnost za 3, dohodek na delavca pa je porasel za 30 odst.

Skupne izgube gospodarstva znašajo preko 29 milijonov dinarjev in so nad enkrat večje (za 139 odst.) kot v istem obdobju lani, na srečo pa občutno manjše, kot v prvih treh mesecih letos, ko so znašale celo blizu 49 milijonov dinarjev. Izgubo so imeli: Elektro 1,6 milijona, LIK-Tovarna pohištva 11 milijonov, LIK-Vzdrževanje 1,7 milijona, Govodoreja 7,8 milijonov in Mesarija 7 milijonov dinarjev. J. PRIMC

Včasih: „Kaj se vtikate?“

Zdaj pa: „Zakaj nam ne pomagate?“ — Za Itasove težave je več krivcev

Ugotovitve občinskega komiteja ZK Kočevje o razmerah v Itasu, ki so pripeljale do ukrepov družbenega varstva, niso za člane kolektiva nič novega. Na te pomanjkljivosti so vedno sami opozarjali na svojih sestankih. Občinski komite ZK in drugi pa so nudili kolektivno premajhno pomoč, da bi te težave odpravili. Tako menijo pri Itasu.

Občinski komite se ne more mešati v notranje zadeve Itasa, ker bi s tem kršil načela samoupravljanja. Za stanje v Itasu je odgovoren predvsem kolektiv Itasa in za odpravljanje slabosti tudi. Če katerih zadev v kolektivu sami ne morejo rešiti in so politične narave, potem naj se kolektiv obrne na komite in ta mu bo pomagal. Pri bližnjem tako je mnenje druge strani.

Nepriustranski opazovalci pa ugotavljajo, da je občinski komite ZK že pred več leti opozarjal na slabosti, ki se dogajajo v Itasu in bodo lahko pripeljale v težak položaj, in da so takrat iz Itasa prihajali odgovori: „Nam gre dobro. Kaj se občinski

skomite vtika v naše podjetje?“ Zdaj, ko je Itas v težavah, pa isti spet tožijo: „Zakaj občinski komite ne ukrepa?“ Skoraj z istimi besedami so in bodo zavračali kritiko oz. opozorila tudi drugi kolektivi, kjer so se začelne težave, oz. so kasneje zahtevali pomoč od zunaj.

Kljub takim in drugačnim trditvam pa lahko ugotovimo, da gre gotovo za slabosti oz. celo krivdo na obeh straneh: tako pri kolektivu Itasa kot pri političnih organizacijah in še drugih organih, ki preprosto delajo in ukrepajo premalo preudarno. Če ne bi bilo tako, potem Itas ne bi bil v težavah; pa tudi danes ne bi postavili v Itasu za „prisilnega upravitelja“ prav tistega človeka, ki je bil tu direktor pred 20 leti, nato pa je bil pred kakimi 15 leti na hitro razrešen vseh dolžnosti in celo izključen iz ZK. Sedanje imenovanje mu je v priznanje in uteho, hkrati je to priznanje, da se politične organizacije in drugi organi tudi radi „motijo“ in da je treba v bodoče preudarnejše sprejemati ukrepe. J. PRIMC

Rudarjev je manj, težav pa več

Velika fluktuacija in težke delovne razmere krive, da rudnik ne bo dosegel plana. Okrnjena je tretja izmena, ni rezervnih delov in denarja za južno polje

V prvih šestih mesecih letošnjega leta so kanizarski rudarji nakopali 49.400 ton premoga, kar je 10.000 ton pod načrtovano proizvodnjo, s čimer so plan za to obdobje izpolnili 83-odstotno. Glavni vzroki za manjšo proizvodnjo so precejšnje in že kar kronično pomanjkanje jamskih delavcev, velika fluktuacija in težke delovne razmere.

Z veliko fluktuacijo ter velikimi izostanki z dela se kanizarski rudnik ubada že lep čas. V rudniku je zaposlenih 380 ljudi, od tega je 220 jamskih delavcev in ti fluktuirajo; v letošnjem prvem polletju je v rudnik prišlo 87 novih delavcev, odšlo pa 83. „V zadnjem času je odšlo v pokoj precej starejših, dobrih in zanesljivih rudarjev; nekaj kvalificiranih rudarjev se je po osmih ali desetih letih dela pri nas vrnilo

domov v Bosno, saj sedaj ni več razlik v osebnih dohodkih. V jami so težke delovne razmere, poti so daljše, smo na koncu jame,“ je našteval težave direktor rudnika inž. Vladimir Breznik. Jasno je, da tudi ob koncu leta kanizarski rudnik ne bo izpolnil načrtovanih 120 tisoč ton premoga. „Morda bomo v zadnjih mesecih izpolnjevali plan, nikakor pa ne bomo mogli nadoknadi izguba iz prvega polletja,“ pravi

direktor, „saj nam bo še naprej primanjkovalo jamskih delavcev.“ Avgusta so ukinili tretjo izmeno, tako da sta premog kopal samo dve, okrnjena tretja pa je samo vzdrževalna mehanizacija in transportne poti. Težave imajo tudi z iztrošeno mehanizacijo, za katero ne morejo dobiti potrebnih rezervnih delov.

Zaradi zamude pri odobritvi investicijskih sredstev za odpiranje južnega polja kadunje morajo sedaj, da podaljšujejo življenjsko dobo rudnika, odkovati tiste krpe, ki jih sicer ne bi, saj tako odkopavanje ni rentabilno in so tu delovni učinki precej manjši.

A. BARTEJL

ČRNOMALJSKI DROBNI

TABLA JE PREMALO — Na prečelnju hiše, v kateri imajo prostor tudi Črnomaljske interesne skupnosti, med drugim piše tudi, da je med temi skupnostmi tudi tista za pospeševanje kmetijstva in gozdarstva. Resnica pa je taka, da je od te skupnosti samo napis, saj skupnost zaradi odnosa do kmetijstva ni bila nikoli niti ustanovljena, kaj šele da bi zaživela in opravljala svoje delo.

ZIVAHNA VINICA — V vročih poletnih dneh so dajali Vinici posebno živahnost turistih, ki so se utaborili v kampu ob Kolpi. Sobotno neurje in narasla reka sta jih sicer naglala, toda v nedeljo je bilo v tem belokranjskem trgu znova živo, saj so imeli člani Zdrženja samostojnih, obrtnikov Črnomaljske občine tradicionalni letni piknik. Da pa je gospodar takšnih srečanj veselje, vemo.

TOMBOLA REŠILA ČRNOMALJCE? — Gasilci iz Dobljč so v letošnjem poletju enomesečnem razmahu pripravili kar dve veselici, ki sta povrh vsega zelo dobro uspeli. Da so Dobljčani tako pridni, je razumljivo, saj potrebujejo denar za dograditev gasilskega doma v vasi. Manj razumljivo pa je, zakaj so Črnomaljski letos ostali brez gasilske veselice, ki je bila vsako leto v avgustu. Ali so na to tradicijo pozabili ali pa so gasilci z nedavno tombolo zaslužili toliko, da jim veselica ni potrebna?

Črnomaljski poročevalec

PREMALO RUDARJEV — Kanizarskemu rudniku že dalj časa močno primanjkuje jamskih delavcev. Med domačini je za to težko delo premalo zanimanja, domov pa se zadnje čase vračajo tudi delavci iz Bosne, ki so v Kanizarici preživeli tudi po 10 in več let.

Za praznik plakete Črnomla

Praznik treh črnomaljskih krajevnih skupnosti

V spomin na partizanski napad na italijansko postojanko in vlak pri Vtanovičih 11. avgusta 1941 slavijo črnomaljske krajevne skupnosti svoj praznik.

V sredo so v črnomaljskem kulturnem domu priredili slovesnost s kulturnim programom, na kateri so podelili plakete mesta Črnomej; dobili so jih: delovna organizacija Belt, folklorna skupina Zeleni Jurij, ZZB NOV Črnomej in Alojz Laterner. Priznanja mesta Črnomej pa so dobili: taborniški odred Belih brez

Črnomej, črnomaljsko Društvo upokojencev, Vinko Smrekar, Leopold Kolbezen, Slavo Vraničar, Anton Kambič, Marija Weiss, Leopold Bahor, Jože Prhne st. in Branko Joh.

Ob tej priložnosti so krajevne konference SZDL črnomaljskih krajevnih skupnosti podelile priznanja OF, ki so jih dobili: Jože Zabukovšek, Stane Klepec, Anica Benčič, Sonja Zorc, Paško Bilič, Ludvik Lovšin, Stane Kočevar, Alojz Skoliber in Maks Pišec.

Zanimanje za gradnjo ne upada

Obrtniki grade tudi hleve, in to le na nekmetijskih zemljiščih — Več za čisto vodo

Zasebna gradnja v ribniški občini ne poje. Lani je bilo opravljenih 220 lokacijskih ogledov, letos pa že do 15. julija 180. Gradnja ne upada, ker je tu zasebni standard višji kot drugod, kar velja predvsem za zdomce, suhorobarje in nekatere obrtnike.

Referent za urbanizem pri občinski skupščini Ribnica Milan Lahar nam je povedal, da se vedno več obrtnikov preusmerja v kmetijsko dejavnost in je zato vedno več prošelj in lokacijskih ogledov potrebnih za gradnjo, popravilo in razširi-

tev raznih gospodarskih poslopij, predvsem hlevov. Obrtniki in drugi občani si tako zagotavljajo še nov vir dohodka.

V zadnjem letu dni je bilo izdanih 44 lokacij za gradnjo zasebnih hiš v Dolenji vasi na Humeu. Do prihodnje pomladi bo odprto za gradnjo zasebnih hiš (88 stanovanjskih enot) območje Gorenje Lepovče pri Ribnici. Lokacije bodo zadoščale za Ribnico in okolice za dobo petih let. Tu bo tudi trgovina, otroško igrišče, manjše športno igrišče in park. V Sodržici je predvidena gradnja zasebnih hiš ob cesti k Sv. Gregorju. Na ostalih območjih bo

dovoljevana gradnja v okviru urbanističnega reda. V Loškem potoku bo ob posameznih vaseh na voljo okoli 140 parcel za zasebne hiše, vendar bodo morali graditelji sami kupovati zemljo od sedanjih lastnikov. Na Velikih Poljanah bo prostora še za okoli 20 vikendov. Itd.

Pohvalno je, da ribniška občina med tistimi v Sloveniji, kjer je možno najhitreje zbrati vso potrebno dokumentacijo za gradnjo, ker že na občini postore marsikaj, kar bi sicer moral graditelj. Tudi gradnjo že vsa leta usmerjajo na zemljišča, ki niso primerna za kmetovanje, in sicer predvsem na skalnat teren. Ugotavljajo tudi, da bo treba za nekatera območja — predvsem kjer zajemajo vodo za vodovode (na primer Loški potok) — čimprej zgraditi čistilne naprave. Marsikateri zasebni graditelj namreč kar brez dovoljenja spelje vodo namesto v svojo triprekatno greznico v javno kanalizacijo po vaseh, ki pa je bila zgrajena le za meteorne vode, se pravi deževnico. Taka onesnažena voda pa potem prihaja v podzemlje in od tam do zajetij in v vodovode.

JOZE PRIMC

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

ZA SEMENJ SPET OBVOZ — Tudi letos bo glavna ribniška cesta med ribniškimi semnjem, ki bo 5. septembra, zaprta za ves promet, in sicer od 8. do 16. ure. Avtobusna postaja bo namesto na trgu spet na križišču pri gozdarskem domu.

ŠE ZADNJI STOLPIČ POLEPSAN — V ribniški občini so bili že vsi „turni“ prevlečeni z bakreno streho, zdaj pa so tako streho dobili še stolpiči na občinski zgradbi, ki jo bodo tudi vsi polepsali za semenj oz. proslavo 900-letnice Ribnice. Pravijo, da so bili k temu tako rekoč prisiljeni, saj ustrezne opeke niso nikjer dobili, eternitno bi morali delno plačati celo v devizah, navadno pločevinasto pa bi morali vsaka tri leta prevleči s kislino, kar bi bilo spet že ob naslednji postavitvi odra tako drago, da bi veljalo vse skupaj več kot sedanja bakrena streha.

REŠETO

V Pletenini uspešni

Kar 9 odstotkov več izdelkov, kot so načrtovali, so proizvedli v delovni enoti sodružke Pletenine v prvem polletju. To pomeni, da je 120-članski kolektiv, ki zaposluje v glavnem ženske, napravil 134.611 izdelkov.

Svoje proizvode, se pravi trenirke, tekaške drese in kopalke, izvažajo v Nemčijo, Švico, Avstrijo, Kuvajti, Saudsko-Arabijo in Libijo. Izvozijo praktično vse in celo ne naredijo toliko, kolikor trg zahteva. „Čeprav je tekstilna industrija v težavah, poslujemo mi še zelo dobro. Nekaj težav pa imamo z uvozom reprodukcijskega materiala, ker nam ostaja premalo deviz,“ nam je povedala Žiža Stojaković, ki od 24. maja letos vodi ta obrat.

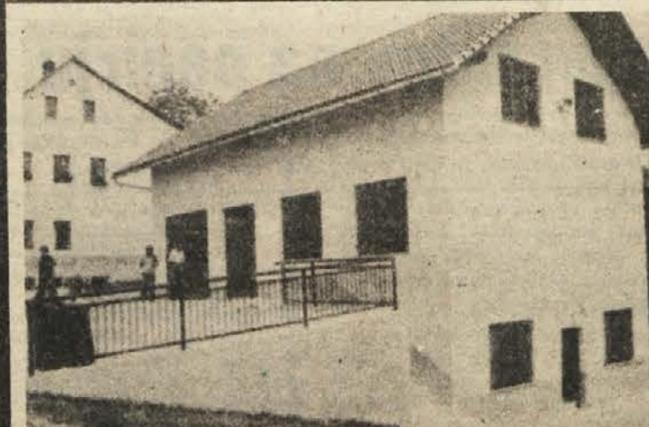
Do konca leta bodo predvidoma proizvedli še toliko izdelkov, kot so jih do polletja. Dobre delovne uspehe dosegajo predvsem zaradi odlične delovne discipline vseh zaposlenih. Razen tega skoraj ne poznajo odpadnega materiala, saj iz manjših odpadkov izdelujejo oblačila (hlačice, trenirke) za otroke, ki jih nato prodajajo na domačem trgu. Vse to govori, da v tem kolektivu poslujejo stabilizacijsko.

Ob zaključku nam je tovarnica Stojakovićeva povedala, da imajo v obratu toplo malico, da je poskrbljeno za letovanje za zaposlenih (počitniške domove imajo v Novigradu, Kranski gori in na Veliki planini), povprečni

osebni dohodek znaša preko 9.000 din in še raste. Delovna mesta so vsa zasedena in zdaj ne sprejemajo novih delavcev.

M. GLAVONJIC

NOV DOM V SLAMNI VASI — V krajevni skupnosti, ki šteje komaj 140 ljudi, so v glavaem s svojim delom in denarjem v rekordnem času zgradili nov večnamenski dom.

Delali so celo več, kot bi morali

Zato pa imajo v Slamni vasi novo večnamensko stavbo — gasilski dom — Krajevni samoprispevek bo šel za kanalizacijo, nato je na vrsti telefon — Proslava ob 50-letnici GD

Krajevna skupnost Slamna vas je po številu prebivalcev na predzadnjem mestu v metliški občini, saj v Slamni vasi in na Boldražu živi le 140 prebivalcev; manj jih ima le KS Grabrovec. Pa vendar se v Slamni vasi lahko pohvalijo, da so novi večnamenski gasilski dom postavili v rekordnem času, in to v glavnem s svojim delom in denarjem.

„Lani marca smo začeli graditi, sedaj pa smo tik pred proslavo 50-letnice našega gasilskega društva, ko bomo na slovesnosti dom izročili svojemu namenu,“ je prejšnji teden dejal predsednik krajevne skupnosti Jože Govednik, ki je bil pri gradnji doma gonilna sila. Ne samo da so krajani v glavnem vsa dela pri gradnji opravili sami, zanj so prispevali tudi denar. „Izglasovali smo Krajevni samoprispevek za dobo petih let; vsak zaposleni krajan in upokojenec prispeva po 1.000 dinarjev na leto, kmet pa po dva tisočaka. Prvo leto samoprispevka je šel denar za asfalt, trupa za popravilo vaških poti, letos za gasilski dom, sedaj je na vrsti kanalizacija, potem pa bomo prispevali za napeljavo telefona,“ je pripovedoval Govednik. Iz tega samoprispevka je šlo za gradnjo gasilskega doma okoli 110 tisočakov, denar pa so prispevali še požarna skupnost, KZ Metlika, občinska skupščina, TKS, komunalna in še kdo. „Vsak odrasli krajan je moral

pri gradnji opraviti 30 delovnih ur in še 15 pri zaključnih delih, vendar jih je precej naredilo veliko več.“ Gasilsko društvo iz Slamne vasi šteje 60 članov, novi dom pa bo služil tudi za potrebe vseh družbenopolitičnih organizacij ter za kulturne in druge prireditve. Na podstrešju pa naj bi si sčasoma mladina uredila svoje prostore.

Na proslavi ob 50-letnici gasilskega društva in otvoritvi novega doma so društvu podelili občinsko priznanje Osvobodilne fronte. A. B.

SPREHOD PO METLIKI

ZE DOLGO NI BILO slišati toliko pohval, kot jih je zadnje čase na račun igralca Janeza Hočevarja. Rifleta, ki je izvedel na grajskem dvorišču Fornezijeve kabare Občinski svetnik Švejk. Dvorišče je bilo polno gledalcev, Rifle pa je bil tako prepričljiv, da so se od smeha ljube domala valjali po tleh. Zdaj krajani govorijo, da bi bilo dobro večkrat pripraviti kaj takega, pri Zvezi kulturnih organizacij pa resnično o tem že razmišljajo, saj podobne predstave ne stanejo veliko, napravijo pa ljudem veselje.

KOPALCI, NAMAKAJOCI SE NA METLIškEM KOPALISKEM tožijo nad nizko vodo, se pravi pomanjkanjem prostora za plavanje. Razmislijo bi trupa o pogoltni struge reke Kolpe, še posebej zato, ker bo drugo sezono narejen prvi vrsto let objubljeni avtokamp. Bomo res hoteli narediti to, bo trupa kmalu pljunuti v roke, sicer nas bo prehitela Zemlja s svojim vrtenjem.

Jože Govednik

metliški tednik

Pletenina

TOVARNA TRIKOTAŽNIH IZDELKOV
LJUBLJANA, ZALOŠKA 14
TELEFON 44-818 - TELEX 31-874

objavlja
po sklepu komisije za delovna razmerja
dela in naloge

v DE SODRAŽICA

1. VZDRŽEVANJE KONFEKCIJSKIH STROJEV

Pogoji: - elektromehaničar
- odslužen vojaški rok

Za objavljena dela velja poskusno delo 3 mesece. Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Prijave z dokazili sprejema: Pletenina, proizvodnja trikotajžnih izdelkov, p. o., kadrovska služba, Ljubljana, Zaloška 14, 15 dni od dneva objave. Kandidate bomo pisno obvestili o izbiri v 15 dneh po končanem sprejemanju ponudb.

509/34-82

SREDNJA ŠOLA KOVINARSKA IN
ELEKTROTEHNIŠKE USMERITVE, p. o.,
KRŠKO
(ŠOLSKI CENTER KRŠKO)

razpisuje prosta dela in naloge:

1. učitelja strokovnih predmetov elektrostroke - energetika (jaki tok)
2. učitelja matematike
3. učitelja OZ
4. učitelja kemije (za določen čas - do konca prvega semestra).

Vsi učitelji morajo imeti ustrezno visoko izobrazbo. Interesenti naj pošljejo prijavo z dokazili o izobrazbi na naslov:

ŠOLSKI CENTER KRŠKO v štirinajstih dneh po objavi razpisa.

Kandidati bodo obveščeni o odločitvi razpisne komisije v štirinajstih dneh po poteku razpisnega roka.

SREDNJA ŠOLA
TEHNIŠKIH USMERITEV
NOVO MESTO
KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA

RAZPISUJE
prosta dela in naloge:

1. učitelja obrambe in zaščite, prof. OIZ
2. učitelja lesarsko strokovnih predmetov, dipl. ing. lesarstva
3. učitelja praktičnega pouka za elektroniko, ing. elektronike
4. učitelja fizike, prof. fizike
5. dveh učiteljev matematike, prof. matematike ali dipl. ing. katerekoli smeri
6. učitelja strojno strokovnih predmetov, dipl. ing. strojništva
7. učitelja kemije, prof. kemije ali dipl. ing. kemije
8. učitelja STM, prof. STM ali dipl. sociolog
9. dveh učiteljev praktičnega pouka:
  - a) srednja izobrazba in poklic strugar
  - b) srednja izobrazba in poklic rezkalec ali orodjar

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: SŠTU Novo mesto, ul. M. Šobar-Nataše. Komisija za delovna razmerja. Razpis velja do zasedbe del in nalog.

M metalna

strojgradnja, konstrukcije in montaža, n. sol. o. Maribor
TOZD TOVARNA GRADBENE OPREME, n. sol. o. SENOVO

Komisija za delovna razmerja tozda Tovarna gradbene opreme Senovo objavlja

prosta dela in naloge

OPRAVLJANJE KLJUČAVNICARSKIH
OPRAVIL I., II. in III. stopnje - 8 oseb

POGOJI:

- KV delavec kovinske stroke, 3, 2 ali 1 leto delovnih izkušenj (za III. stopnjo lahko tudi začetnik)

Izbrani delavci združijo delo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Pisne prijave o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: METALNA - tozda Tovarna gradbene opreme, Senovo, Titova cesta 106.

Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po dnevu objave.

DOM POČITKA METLIKA
METLIKA, Mestni trg 16

Razpisna komisija sveta doma razpisuje prosta dela in naloge

1. INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA
2. VODJA ODDELKA ZA NEGO IN STREŽBO

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati naslednje:

Pod 1:

- višja strokovna izobrazba socialne ali podobne smeri
- najmanj 5 let delovnih izkušenj na delovnih mestih s posebno odgovornostjo v družbenih službah
- moralna in politična neoporečnost ter organizacijske sposobnosti.

Pod 2:

- višja šola zdravstvene smeri s strokovnim izpitom
- najmanj 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih opravilih
- ustrezne moralno-politične in organizacijske sposobnosti.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na gornji naslov z oznako „Za razpisno komisijo“. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

Odbor za medsebojna delovna razmerja osnovne šole „Jože Gorjup“ v Kostanjevici na Krki

razpisuje

delovno mesto ravnatelja šole (reelekcija)

Po 74. členu Samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev je za ravnatelja lahko imenovan delavec, ki opravlja na šoli vzgojno-izobraževalno delo, oziroma sodeluje pri tem delu, ima pedagoško izobrazbo, najmanj pet let delovnih izkušenj v vzgojno-izobraževalnem delu in je moralno-politično neoporečen.

Kandidati naj dostavijo vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjih del na naslov: Osnovna šola Jože Gorjup, Kostanjevica na Krki.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po končanem razpisu.

ISKRA, INDUSTRIJA ZA AVTOMATIKO
TOZD TOVARNA NAPAJALNIH NAPRAV
NOVO MESTO, Bršljin 63

OBJAVLJA

PROSTA DELA IN NALOGE

- SERVISER II

Pogoji:

- inženir elektrotehnik
- dve leti delovnih izkušenj v kontroli ali servisu
- vozniški izpit B kategorije

- ORODJAR II

Pogoji:

- KV orodjar
- eno leto delovnih izkušenj v orodjarni

Rok za vložitev prijav je 15 dni po objavi.

Kandidati bodo obveščeni o izidu izbire v 15 dneh po sprejemu sklepa.

Poseben pogoj je poskusno delo.

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE KADROV IN
PRODUKTIVNOST DELA
NOVO MESTO, Ulica talcev 3/II,

VABI OBČANE K VPISU ZA ŠOLSKO LETO 1982/83
v naslednje izobraževalne oblike

- OSNOVNO ŠOLO ZA ODRASLE (od 5. - 8. razreda, šolanje je brezplačno)
- 100-URNE TEČAJE ANGLEŠKEGA, NEMŠKEGA IN FRANCOŠKEGA JEZIKA po AV metodi
- VEKŠ MARIBOR (vpis bo 7. in 8. septembra 1982 v prostorih zavoda).

Prijave sprejemamo vsak dan od 7. do 14. ure v tajništvu zavoda. Vse informacije dobite tudi po telefonu 21-319 ali 21-640.

„Delavski svet Emona Dolenjka, TOZD Detajl
Črnomelj v skladu z določili statuta

razpisuje dela in naloge individualnega poslovnega organa

VODJE TOZD DETAJL ČRNOMELJ

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da imajo višjo ali srednjo šolsko izobrazbo ustrezne smeri,
- da imajo 5 let ustreznih delovnih izkušenj pri odgovornih poslovnih delih,
- da imajo ustrezne moralno-politične kvalitete, ki se izražajo v odnosu do samoupravne družbene ureditve ter sposobnosti za razvijanje samoupravnih odnosov, v razvitem čutu odgovornosti do dela, do delovnih ljudi in v osebni poštenosti.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtev za opravljanje razpisanih del in nalog naj kandidati pošljejo v roku 15 dni po objavi na naslov: Razpisna komisija Emona Dolenjka TOZD Detajl Črnomelj.

beti

DELA SVET DO
BETI METLIKA
ODBOR ZA KADRE IN
GOSPODARJENJE

objavlja

licitacijo kioska
vra-
tarnice,

dne 15. 9. 1982 ob 8. uri na prostoru pred DO Beti v Metliki.
Izključna cena kioska je 203.011,00 din.

Srednja šola pedagoške in tehniško-naravoslovne usmeritve v Novem mestu

razpisuje za nedoločen čas prosto delo in naloge

učitelja zg-STM

Potrebna je visoka izobrazba.

514/34-82

POZD šiviljska delavnica, Sevnica

objavlja

šiviljska dela na domu, za več šivilj iz zasavskih in posavskih občin.

Pogoji:

- izučena kvalificirana šivilja, ali priučena šivilja z večletno prakso

Zainteresirane prosimo, da pošljejo prijave na naslov: POZD šiviljska delavnica Marija Vidic Sevnica, Šmarska 10 in to v 15 dneh od objave v Dolenjskem listu.

O izbiri bomo prijavljene kandidate obvestili pismeno v 15 dneh po preteku za prijave.

MERCATOR ROŽNIK n. sub. o. Ljubljana,
Aškerčeva 5, TOZD JELKA n. sub. o. RIBNICA

Razpisna komisija za razpis opravljanja del in nalog individualnega poslovnega organa in razpis komercialista - delavca s posebnimi pooblastili

razpisuje

v skladu z določili statuta in sklepa delavskega sveta TOZD prosta dela in naloge:

A) INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom in pogojev v skladu z družbenim dogovorom o kadrovske politiki, veljajo še naslednji pogoji:

1. višja izobrazba ekonomske ali pravne smeri in pet let izkušenj pri odgovornih delovnih opravilih v gospodarstvu
2. da je državljan SFRJ in moralno ter politično neoporečen

B) DELAVCA S POSEBNIMI POOBLASTILI - KOMERCIALISTA

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom in pogojev v skladu z družbenim dogovorom o kadrovske politiki, veljajo še naslednji pogoji:

1. najmanj srednja izobrazba ekonomskokomercialne smeri in pet let delovnih izkušenj pri podobnih delovnih opravilih v gospodarstvu
2. da je državljan SFRJ ter moralno in politično neoporečen

Dela in naloge se razpisujejo za štiri leta. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidat v 15 dneh po objavi razpisa pošlje v ovojnici z oznako „za razpisno komisijo“ na naslov:

MERCATOR ROŽNIK n. sub. o. TOZD JELKA Ribnica,
Šeškova 52.

„KOPITARNA SEVNICA“ p. o. SEVNICA

Komisija za delovna razmerja Kopitarna Sevnica objavlja prosta dela in naloge:

1. vodja priprave dela - 1 delavec
2. prevzemalec lesa - 1 delavec
3. kurjač visokotlačnega parnega kotla - 1 delavec

Pogoji:

Pod 1:	Pod 2:
- ing. lesarstva (I. stopnja)	- delovodja lesarske smeri,
- 3 leta delovnih izkušenj	- 2 leti delovnih izkušenj
- 3-mesečno poskusno delo	- 3-mesečno poskusno delo
	- odslužen kadrovski rok

Pod 3:

- kurjač (tečaj za visokotlačne parne kotle)
- 1 leto delovnih izkušenj
- 3-mesečno poskusno delo
- odslužen kadrovski rok

Delovno razmerje bo sklenjeno z izbranimi kandidati za nedoločen čas.

O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni najkasneje v 15 dneh po končanem postopku razpisa.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o strokovnosti v 15 dneh po dnevu objave na naslov „KOPITARNA SEVNICA“, splošno kadrovske oddelek, 68290 SEVNICA.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 26. avgusta - Aleksander Petek, 27. avgusta - Monika Sobota, 28. avgusta - Avguštin Nedelja, 29. avgusta - Sabina Ponedeljek, 30. avgusta - Feliks Torek, 31. avgusta - Rajko Sreda, 1. septembra - Egidij Četrtek, 2. septembra - Doroteja

Lunine Mene
26. avgusta ob 10.49 - prvi krajec

KINIO

BREŽICE: 27. in 28. 8. nemški barvni film Spim s svojim morilcem.

malio glasi

SLUŽBO DOBI

KV KLEPARJA in DVA FANTA za priučiitev v stavbeno-kleparski stroki sprejemem v službo. Štovanje preskrbljeno. Martin MLAKAR, Stavbeno kleparstvo, Ljubljana, Tacenska 94, tel. (061) 52-027

STANOVANJA

GARSONJERO v Krškem vzajem v najem. Možnost predplačila za eno leto. Naslov v upravi lista (3663/82).

GARSONJERO ali MANIŠE STANOVANJE v Novem mestu kupim. Plačam v dinarjih ali devizah. Telefon (068) 25-042.

MLAD PAR brez otrok išče enosobno stanovanje ali garsonjero v Novem mestu ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista (3664/82).

SOBO nujno iščem v Novem mestu za krajši čas. Samski. Naslov v upravi lista (3665/82).

GARSONJERO ali SOBO z možnostjo kuhanja na relaciji Krško - Kostanjevica iščeta učitelj in ekonomistka. Telefon 72-233 po 16. uri.

SAMSKO STANOVANJE v Novem mestu ali bližnji okolici išče mlada profesorica. Plačam dobro, lahko tudi v naprej. Naslov v upravi lista (3666/82).

GARSONJERO ali MANIŠE STANOVANJE v Novem mestu kupim ali vzajem v najem. Ponudbe pod: „HRAST“.

DEKLE IN FANT iščeta sobo s kuhinjo in kopalnico v Novem mestu ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista (3658/82).

Motorna vozila

PRODAM katro, letnik 1979. Grobovšek Vojko, Kristanova 34 Novo mesto, tel. 23-641.

RODAM Golf letnik 78. Baša Ivan Hruševac 11 a, 68351 Straža.

ZASTAVO 101 mediteran, letnik 1979, ugodno prodam. Ivan Šiško, Mali slatnik 4, Novo mesto.

TOVORNI AVTOMOBIL, letnik 1975, registriran, 6 ton, za špedicijo, z deli prodam ali zamenjam za osebni avtomobil. Telefon 23-826 (dopoldan vsak delovni dan).

ZASTAVO 101, letnik 1977 (september), prodam. Cena 9 M. Ogleđ vsak dan popoldne. Zvone Glušič, Jesenice 11 pri Mokronogu.

ZASTAVO 101, letnik 1976, prodam. Telefon 24-768.

SKODO 105 L, staro tri leta, prodam. Telefon 24-053.

125 P, prva registracija oktobra 1976, prevoženih 68.000 km, malo karamboliran, prodam za 2,5 milijona. Slavko Maccedoni, Šmarjeta 11.

JAVO CZ 175 cm skupaj ali po delih prodam. Andrej Mlakar, Pekel 13, Trebnje.

FORD TAUNUS 15 M, neregistriran, v voznem stanju, prodam. Martin Rodič, Drama 3, Sentjernej.

RENAULT 4, letnik 1977, dobro ohranjen, prodam. Anton Dragič, Dobravica 11, Sentjernej.

LADO 1200, letnik 1976, ugodno prodam. Mirko Kambič, Trebnji vrh 1, 68333 Semič.

DVA FIATA 124 po delih prodam. Magočič, Vrh 25, Mokronog.

R 4, letnik 1979, prodam. Klemenčič, Goriška vas 15, Mirna peč.

ZASTAVO 750, letnik 1973, po ugodni ceni prodam. Rado Gliha, Žužemberk 50.

Ugodno prodam ohranjeno DAGIO 1300, letnik 1975. Ogleđ popoldne. Jože Bartolj, Dol. Straža 122, Straža.

29. in 30. 8. japonski barvni film Bruce Lee superstar. 31. 8. in 1. 9. ameriški barvni film Glasba brez konca.

CRNOMELJ: 26. in 29. 8. film Črni panter. 27. in 29. 8. nemški film Lažne hčerke lažnega doktorja. 30. 8. jugoslovanski film Lov v kalnem.

KOSTANJEVICA: 28. 8. ameriški film Galaktika. 29. 8. ameriški film Mister milijarder. 1. 9. brazilski film Dona Flor in njena dva moža.

KRSKO: 28. in 29. 8. film Pobesneli Maks. 1. 9. angleški film McVicar. 2. 9. ameriški film Drakula.

SEVNICA: 27. 8. jugoslovanski film Tiger. 28. in 29. 8. angleški film Zlati fantje in sladko dekle.

PRODAM

AGREGAT Gorenje (1500 W) prodam. Leopold Papež, Grajska 17, Crnomelj.

ZMRZOVALNO SKRINJO (300-litrsko) prodam. Rus, Gotna vas 35, Novo mesto, telefon 23-705.

HARMONIKO Melodija (klavirsko, 80-basno) prodam. Informacije dopoldne tel. 22-152, popoldne 24-827 (Boris Šepetavc).

HRASTOVE DESKE, debeline 3,5 cm, suhe, prodam. Alojz Kos, Sentjernej 12, Mirna peč.

PRODAM trajne diatonične harmonike, štirivrstne (R. Novak - Klagenfurt), trivrstne (Fleiss in melodija). Štefica Režek, Goljek 14, Velika Loka.

STREŠNO OKNO (95 x 75), tristenkno, švedske izdelave, nerabljeno, skupaj s pločevinasto oblogo ugodno prodam. Jakše, telefon 23-611.

OTROŠKO POSTELJICO in TRAJNOZAREČO PEČ prodam. Milošević, Jerebova 8 b, Novo mesto.

PRODAM dvodelno pomivalno korito, dve klopi, dva bojerlja, plinški štedilnik z jeklenko, 5 m toplega voda, 5 m tapisona, kueperbučice, toaletno omarico, cevi (emalirane za trdo gorivo). Irma Kolar, Prvomajska 6, Sevnica.

POCENI PRODAM skoraj novo seđežno garnituro (raztegljiv kavč in dva fotelja), uvožen barvni televizor (ekran 56 cm), sesalec za prah in kompletno kuhinjsko opremo. Hkrati prodajam klasično spalnico in star šivalni stroj Singer (v omarici). Ogleđ v četrtek od 17. ure dalje na naslovu SCHMIDT, Mestne njive 7, Novo mesto.

RADIO KASETFON Loewe opta in HI-FI gramofon Iskra Gerarrd (2 x 50 W) prodam. Telefon 21-466.

JADRALNO DESKO Jugospecial in večji nov ŠOTOR prodam. Informacije dopoldne po telefonu 71-017.

CENEJE kot v trgovini prodam nov 80-litrski bojer in dve trajnozareči peči. Žagar, Rumanja vas, Straža.

BARVNI TELEVIZOR, nov, prodam. Mrvar, Gor. Straža 130.

PSIČKE, pasme lovski terier, z odličnim rodovnikom, prodam. Informacije na telefon 25-912.

SOBNE ELEMENTE prodam. Banič, Majde Šile 9, Novo mesto.

MOTORNO ZAGO in STREŠNO OPEKO prodam. Mirko Uršič, Reber 21, Žužemberk.

KOZOLEC s štirimi okni prodam. Kirar, Dobruška vas, Škocjan.

KORUZO (2 toni) prodam. Dolenja Straža, 75, Straža.

PRODAM bakrene žlebove za streho (50 m komplet, kosi po 5 m). Cena po dogovoru. Stanko Musar, Roje 2, Mirna.

LENDAPOR - izolacija za stene, debeline 8 cm, 50 m², prodam. Cvelbar, Gorenja vas 22, Šmarješke Toplice.

KRAVO s četrtim teletom in traktorske grablje SIP ugodno prodam. Jože Rangus, Goriška vas 7, Škocjan.

DVA JUNCA, stara dve leti in pol, vozna, prodam. Mali Podljuben 2, Novo mesto.

UGODNO PRODAM zelo dobro ohranjeno zibelko in otroško posteljico z joggjem. Otočec 31, telefon 85-100 (popoldne).

SPALNICO poceni prodam. Stane Butalin, Ob Težki vodi 32, Novo mesto.

KRAVO, staro štiri leta, drugič brejo osem mesecev, prodam. Alojz Košir, Dol. Straža 14.

PRODAM čoln Elan, dolžina 420 cm, in Tomos 18, malo rabljen, s komandami, lahko tudi posamezno. Marjan Čučnik, K Roku 73, Novo mesto.

JUNCA, starega dve leti, težkega 430 kg, prodam. Franc Lojk, Zajčni vrh 5, 68000 Novo mesto.

OTROŠKO SOBO Alpes z dvema ležišcema poceni prodam. Telefon 22-550 vsak dan od poridejka popoldne.

PRODAM 4 ha gozda (mešanega) na lahko dostopnem kraju pri Mokronogu. Naslov v upravi lista (3659/82).

PRODAM 4 ha gozda (mešanega) na lahko dostopnem kraju pri Mokronogu. Naslov v upravi lista (3659/82).

PRODAM 4 ha gozda (mešanega) na lahko dostopnem kraju pri Mokronogu. Naslov v upravi lista (3659/82).

PRODAM 4 ha gozda (mešanega) na lahko dostopnem kraju pri Mokronogu. Naslov v upravi lista (3659/82).

PRODAM 4 ha gozda (mešanega) na lahko dostopnem kraju pri Mokronogu. Naslov v upravi lista (3659/82).

TRAKTOR STORE 402 super, nov, prodam. Dobruška vas 4, 68275 Škocjan, telefon 85-240.

TRAKTOR IMT (42 KS), nov, prodam. Informacije dobite na telefon 75-748 (v popoldanskem času).

SAMONAKLADALKO za krmo - seno (20 m³) prodam. Bogovič, Bukošek 53, 68250 Brežice.

MLATILNICO Zmaj, Fergusonova jermenica, po ugodni ceni prodam. Jože Kern, Celina 4, Raka.

PRODAM

AGREGAT Gorenje (1500 W) prodam. Leopold Papež, Grajska 17, Crnomelj.

ZMRZOVALNO SKRINJO (300-litrsko) prodam. Rus, Gotna vas 35, Novo mesto, telefon 23-705.

HARMONIKO Melodija (klavirsko, 80-basno) prodam. Informacije dopoldne tel. 22-152, popoldne 24-827 (Boris Šepetavc).

HRASTOVE DESKE, debeline 3,5 cm, suhe, prodam. Alojz Kos, Sentjernej 12, Mirna peč.

PRODAM trajne diatonične harmonike, štirivrstne (R. Novak - Klagenfurt), trivrstne (Fleiss in melodija). Štefica Režek, Goljek 14, Velika Loka.

STREŠNO OKNO (95 x 75), tristenkno, švedske izdelave, nerabljeno, skupaj s pločevinasto oblogo ugodno prodam. Jakše, telefon 23-611.

OTROŠKO POSTELJICO in TRAJNOZAREČO PEČ prodam. Milošević, Jerebova 8 b, Novo mesto.

PRODAM dvodelno pomivalno korito, dve klopi, dva bojerlja, plinški štedilnik z jeklenko, 5 m toplega voda, 5 m tapisona, kueperbučice, toaletno omarico, cevi (emalirane za trdo gorivo). Irma Kolar, Prvomajska 6, Sevnica.

POCENI PRODAM skoraj novo seđežno garnituro (raztegljiv kavč in dva fotelja), uvožen barvni televizor (ekran 56 cm), sesalec za prah in kompletno kuhinjsko opremo. Hkrati prodajam klasično spalnico in star šivalni stroj Singer (v omarici). Ogleđ v četrtek od 17. ure dalje na naslovu SCHMIDT, Mestne njive 7, Novo mesto.

RADIO KASETFON Loewe opta in HI-FI gramofon Iskra Gerarrd (2 x 50 W) prodam. Telefon 21-466.

JADRALNO DESKO Jugospecial in večji nov ŠOTOR prodam. Informacije dopoldne po telefonu 71-017.

CENEJE kot v trgovini prodam nov 80-litrski bojer in dve trajnozareči peči. Žagar, Rumanja vas, Straža.

BARVNI TELEVIZOR, nov, prodam. Mrvar, Gor. Straža 130.

PSIČKE, pasme lovski terier, z odličnim rodovnikom, prodam. Informacije na telefon 25-912.

SOBNE ELEMENTE prodam. Banič, Majde Šile 9, Novo mesto.

MOTORNO ZAGO in STREŠNO OPEKO prodam. Mirko Uršič, Reber 21, Žužemberk.

KOZOLEC s štirimi okni prodam. Kirar, Dobruška vas, Škocjan.

KORUZO (2 toni) prodam. Dolenja Straža, 75, Straža.

PRODAM bakrene žlebove za streho (50 m komplet, kosi po 5 m). Cena po dogovoru. Stanko Musar, Roje 2, Mirna.

LENDAPOR - izolacija za stene, debeline 8 cm, 50 m², prodam. Cvelbar, Gorenja vas 22, Šmarješke Toplice.

KRAVO s četrtim teletom in traktorske grablje SIP ugodno prodam. Jože Rangus, Goriška vas 7, Škocjan.

DVA JUNCA, stara dve leti in pol, vozna, prodam. Mali Podljuben 2, Novo mesto.

UGODNO PRODAM zelo dobro ohranjeno zibelko in otroško posteljico z joggjem. Otočec 31, telefon 85-100 (popoldne).

SPALNICO poceni prodam. Stane Butalin, Ob Težki vodi 32, Novo mesto.

KRAVO, staro štiri leta, drugič brejo osem mesecev, prodam. Alojz Košir, Dol. Straža 14.

PRODAM čoln Elan, dolžina 420 cm, in Tomos 18, malo rabljen, s komandami, lahko tudi posamezno. Marjan Čučnik, K Roku 73, Novo mesto.

JUNCA, starega dve leti, težkega 430 kg, prodam. Franc Lojk, Zajčni vrh 5, 68000 Novo mesto.

OTROŠKO SOBO Alpes z dvema ležišcema poceni prodam. Telefon 22-550 vsak dan od poridejka popoldne.

PRODAM 4 ha gozda (mešanega) na lahko dostopnem kraju pri Mokronogu. Naslov v upravi lista (3659/82).

PRODAM 4 ha gozda (mešanega) na lahko dostopnem kraju pri Mokronogu. Naslov v upravi lista (3659/82).

PRODAM 4 ha gozda (mešanega) na lahko dostopnem kraju pri Mokronogu. Naslov v upravi lista (3659/82).

PRODAM 4 ha gozda (mešanega) na lahko dostopnem kraju pri Mokronogu. Naslov v upravi lista (3659/82).

PRODAM 4 ha gozda (mešanega) na lahko dostopnem kraju pri Mokronogu. Naslov v upravi lista (3659/82).

PRODAM 4 ha gozda (mešanega) na lahko dostopnem kraju pri Mokronogu. Naslov v upravi lista (3659/82).

PRODAM 4 ha gozda (mešanega) na lahko dostopnem kraju pri Mokronogu. Naslov v upravi lista (3659/82).

PRODAM 4 ha gozda (mešanega) na lahko dostopnem kraju pri Mokronogu. Naslov v upravi lista (3659/82).

PRODAM 4 ha gozda (mešanega) na lahko dostopnem kraju pri Mokronogu. Naslov v upravi lista (3659/82).

PRODAM 4 ha gozda (mešanega) na lahko dostopnem kraju pri Mokronogu. Naslov v upravi lista (3659/82).

PARCELO z vso dokumentacijo v okolici Novega mesta prodam. Ob Težki vodi 21, Novo mesto.

ZAZIDLJIVO PARCELO (2550 m²), v bližini Trebnjega (7 km proti Ljubljani) prodam. Informacije po telefonu (068) 25-129.

PARCELO (16 a) ob glavni cesti v Stražnem vrhu, prodam. Vse informacije dobite v bifeju „Pod Lipo“ (Crnomelj).

HIŠO s sadovnjakom v bližini Malcovca na Dolenjskem prodam. Naslov v upravi lista (3655/82).

PARCELO (2 ha - vinograd, sadovnjak, travnik, njiva in gozd) ter staro hišo (voda in elektrika v hiši) skupaj s tremi gospodarskimi poslopi v Piršebregu pri Brežicah ugodno prodam. Informacije pisмено na naslov AVMAN, Kladezna 4, Ljubljana, ali telefon (061) 223-184.

KUPIM

STAREJŠO HIŠO med Brežicami in Kostanjevico kupim. Davorin Kugler, Trnje 25/F, 68250 Brežice.

RAZNO

V VARSTVO vzajem kakoj dva otroka. Naslov v upravi lista (3657/82).

DELAVNICO ali primeren prostor, ki bi se dal preurediti v prostor, primeren za kovinarsko stroko, iščem. Električar 380 V obvezna. Lokacija Mirna, Sentrupert ali Mokronog. Anton Tratar, Neue Kraeme 28, 6000 Frankfurt/M1, telefon 9949 611/282227 (po 17. uri).

Prosim voznika osebnega avtomobila znamke „Škoda“ oker barve, ki je prvi pripeljal na kraj nesreče v nedeljo, 22. avgusta 1982, približno ob 22. uri 30 min. malo naprej od Gostilne Tomšič, oziroma od odcepa za Šmarješke Toplice, in je nato peljal dva fanta za tovornjakom do Rake, da se javi na naslov: Boris Kušer, Majde Šile 16, Novo mesto, ali na telefon (068) 23-561.

LOKAL 4 x 10 m), do sedaj brivsko-frizerski, oddam v najem. Možnost preureditve za kakšno drugo dejavnost. Je samostojen objekt poleg bencinske črpalke Novo mesto - Bršljin. Jože Novak, Ljubljanska 10 b, Novo mesto.

V VARSTVO vzajem otroke. Kajič, Kettejev drevored 49, Novo mesto.

ANTON ŽELJKO, Srednje Grčevje 8, Otočec, prepovedujem Alojzu in Pepci ERŠTE iz Sred. Grčevja 21 vsako pašo, košnjo in lastnino po moji parceli v Srednjem Grčevju. Če tega ne bosta upoštevala, ju bom sodno preganjal.

ANTON ŽELJKO, Srednje Grčevje 8, Otočec, prepovedujem Alojzu in Pepci ERŠTE iz Sred. Grčevja 21 vsako pašo, košnjo in lastnino po moji parceli v Srednjem Grčevju. Če tega ne bosta upoštevala, ju bom sodno preganjal.

ANTON ŽELJKO, Srednje Grčevje 8, Otočec, prepovedujem Alojzu in Pepci ERŠTE iz Sred. Grčevja 21 vsako pašo, košnjo in lastnino po moji parceli v Srednjem Grčevju. Če tega ne bosta upoštevala, ju bom sodno preganjal.

ANTON ŽELJKO, Srednje Grčevje 8, Otočec, prepovedujem Alojzu in Pepci ERŠTE iz Sred. Grčevja 21 vsako pašo, košnjo in lastnino po moji parceli v Srednjem Grčevju. Če tega ne bosta upoštevala, ju bom sodno preganjal.

ANTON ŽELJKO, Srednje Grčevje 8, Otočec, prepovedujem Alojzu in Pepci ERŠTE iz Sred. Grčevja 21 vsako pašo, košnjo in lastnino po moji parceli v Srednjem Grčevju. Če tega ne bosta upoštevala, ju bom sodno preganjal.

ANTON ŽELJKO, Srednje Grčevje 8, Otočec, prepovedujem Alojzu in Pepci ERŠTE iz Sred. Grčevja 21 vsako pašo, košnjo in lastnino po moji parceli v Srednjem Grčevju. Če tega ne bosta upoštevala, ju bom sodno preganjal.

ANTON ŽELJKO, Srednje Grčevje 8, Otočec, prepovedujem Alojzu in Pepci ERŠTE iz Sred. Grčevja 21 vsako pašo, košnjo in lastnino po moji parceli v Srednjem Grčevju. Če tega ne bosta upoštevala, ju bom sodno preganjal.

ANTON ŽELJKO, Srednje Grčevje 8, Otočec, prepovedujem Alojzu in Pepci ERŠTE iz Sred. Grčevja 21 vsako pašo, košnjo in lastnino po moji parceli v Srednjem Grčevju. Če tega ne bosta upoštevala, ju bom sodno preganjal.

ANTON ŽELJKO, Srednje Grčevje 8, Otočec, prepovedujem Alojzu in Pepci ERŠTE iz Sred. Grčevja 21 vsako pašo, košnjo in lastnino po moji parceli v Srednjem Grčevju. Če tega ne bosta upoštevala, ju bom sodno preganjal.

ANTON ŽELJKO, Srednje Grčevje 8, Otočec, prepovedujem Alojzu in Pepci ERŠTE iz Sred. Grčevja 21 vsako pašo, košnjo in lastnino po moji parceli v Srednjem Grčevju. Če tega ne bosta upoštevala, ju bom sodno preganjal.

ANTON ŽELJKO, Srednje Grčevje 8, Otočec, prepovedujem Alojzu in Pepci ERŠTE iz Sred. Grčevja 21 vsako pašo, košnjo in lastnino po moji parceli v Srednjem Grčevju. Če tega ne bosta upoštevala, ju bom sodno preganjal.

ANTON ŽELJKO, Srednje Grčevje 8, Otočec, prepovedujem Alojzu in Pepci ERŠTE iz Sred. Grčevja 21 vsako pašo, košnjo in lastnino po moji parceli v Srednjem Grčevju. Če tega ne bosta upoštevala, ju bom sodno preganjal.

ANTON ŽELJKO, Srednje Grčevje 8, Otočec, prepovedujem Alojzu in Pepci ERŠTE iz Sred. Grčevja 21 vsako pašo, košnjo in lastnino po moji parceli v Srednjem Grčevju. Če tega ne bosta upoštevala, ju bom sodno preganjal.

ANTON ŽELJKO, Srednje Grčevje 8, Otočec, prepovedujem Alojzu in Pepci ERŠTE iz Sred. Grčevja 21 vsako pašo, košnjo in lastnino po moji parceli v Srednjem Grčevju. Če tega ne bosta upoštevala, ju bom sodno preganjal.

ANTON ŽELJKO, Srednje Grčevje 8, Otočec, prepovedujem Alojzu in Pepci ERŠTE iz Sred. Grčevja 21 vsako pašo, košnjo in lastnino po moji parceli v Srednjem Grčevju. Če tega ne bosta upoštevala, ju bom sodno preganjal.

ANTON ŽELJKO, Srednje Grčevje 8, Otočec, prepovedujem Alojzu in Pepci ERŠTE iz Sred. Grčevja 21 vsako pašo, košnjo in lastnino po moji parceli v Srednjem Grčevju. Če tega ne bosta upoštevala, ju bom sodno preganjal.

ANTON ŽELJKO, Srednje Grčevje 8, Otočec, prepovedujem Alojzu in Pepci ERŠTE iz Sred. Grčevja 21 vsako pašo, košnjo in lastnino po moji parceli v Srednjem Grčevju. Če tega ne bosta upoštevala, ju bom sodno preganjal.

ANTON ŽELJKO, Srednje Grčevje 8, Otočec, prepovedujem Alojzu in Pepci ERŠTE iz Sred. Grčevja 21 vsako pašo, košnjo in lastnino po moji parceli v Srednjem Grčevju. Če tega ne bosta upoštevala, ju bom sodno preganjal.

ANTON ŽELJKO, Srednje Grčevje 8, Otoč

ZAHVALA

12. avgusta smo se za vselej poslovili od našega dragega očeta, starega očeta in pradedu

VIKTORJA RUGLJA

z Vrha 36 pri Šentrupertu

Iskreno se zahvaljujemo prijateljem, znancem, delovnim organizacijam za izrečeno sožalje, cvetje, vence in maše. Posebna zahvala velja kirurškemu oddelku bolnišnice v Novem mestu, dr. Leopoldu Morcili in zdravniškemu osebju, ki so mu lajšali ure v hudi bolezni. Iskreno se zahvaljujemo dr. Stanislavi Vilfanovi, dr. Vlasti Novšakovi in sestri Nadi za obiske na domu. Prav lepa hvala sestri Deodati za nego in pomoč. Lepo se zahvaljujemo družini Berkovi, Olgi Kotarjevi iz Brega in Pepci Udovč za nesebično pomoč. Iskrena hvala tudi pevcem, župnikoma za opravljeni obred, govorniku Maksu Kurentu za izrečene besede ob slovesu in vsem, ki ste pokojnega spremili na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: hčere Pepca, Gusti z družino, Breda z možem, sinovi Viktor z družino, Milan z družino, Janez z družino, Darko z družino in Franci ter ostalo sorodstvo

*Teško bo čas ublažil bolečine,
ker smo te izgubili,
a v srcih si ostal pri nas,
saj vsi smo te ljubili.*

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustil komaj v 57. letu starosti naš ljubi mož, skrbni oče, stari ata

STONE ČIŽMEK

iz Dovškega pri Senovem

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so dragemu pokojniku poklonili toliko lepega cvetja, nam izrazili pismeno in ustno sožalje, pokojnega pa v tako velikem številu spremili do njegovega zadnjega počivališča. Zahvala velja tudi zdravstvenemu osebju interne bolnišnice v Novem mestu in kirurškemu oddelku ter vsem zdravnikom. Prav tako gre zahvala zdravnikom Zdravstvenega doma Senovo za večletno zdravljenje, senovski godbi za ganljive žalostinke, vsem govornikom ter župniku senovske cerkve za opravljeni obred in lepe tolažilne besede.

Žalujoči: žena, sin Vlado, hčerka Ani z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je za vedno zapustila draga mama, žena, stara mama, babica, sestra in teta

OLGA SIMONČIČ

roj. Vidmar
iz Bistrice pri Šentrupertu

Iskreno se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju internega oddelka novomeške bolnišnice, Zupančičevi z Rakovnika za spodbudne besede v času zdravljenja in vsem, ki so jo obiskovali. Zahvaljujemo se tudi KO ZZB Šentrupert, sosedi Albinu Železnikovi za nesebično pomoč in vsem, ki so pokojni darovali vence in cvetje ter jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Hvala pevcem iz Bistrice in Mokronoga, godbi iz Trebnjega, praporščakom in pogrebnikom ter tov. Peterlinovi za zelo lep in ganljiv poslovljni govor. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: mož, hčerki Tatjana in Olga, sinova Jože in Ciril z družinami

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je nenadoma zapustil dragi mož, ata, stari ata, brat in stric

FRANC DEBELJAK

iz Škovca 13 pri Trzišču

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Pristrčna hvala kolektivom Trimo Trebnje, Lisca Krmelj, MKK Sevnica ter GD Trzišče, DU Trzišče, SZDL Trzišče za spremstvo s praporom, govornikom za poslovljne besede in župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: žena Justina, otroci Tone, Branko, Justi, Marija z družinami in Darja z možem Lojzetom ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Z bolečino v srcu sporočamo, da nas je po težki bolezni v 72. letu starosti zapustil naš ljubi mož, očka in brat

JANEZ RODIČ

z Mestnih njiv 10

Iskrena hvala za ves trud v času njegove bolezni na domu in na internem oddelku bolnišnice v Novem mestu. Posebno zahvalo smo dolžni OO ZB in ZB Mestne njive, govornikom, godbi, pevcem, stanovalcem bloka 10, garniziji, Eli, Tobaku in vsem sorodnikom. Še enkrat vsem in za vse iskrena hvala!

Žalujoči: žena Marija s hčerko, sin Ivan z ženo in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 50. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, brat in stric

ALOJZ BARTELJ

Gor. Karteljevo 23, Mirna peč

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga spremili na zadnji poti. Posebna hvala župniku za opravljeni obred, pevcem za zapete žalostinke in govorniku za tople poslovljne besede. Hvala tudi tovarni Iskra, Novoteksu in organizaciji ZB za podarjene vence.

Žalujoči: žena, sinova Lojze in Franci, hčerka Slavka, sestre in bratje z družinami

ZAHVALA

V 66. letu starosti nas je po hudi bolezni za vedno zapustil naš dragi mož, sin, oče, stari oče, brat in stric

IVAN LUKŠIČ

iz Irče vasi 20

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, vaščanom in znancem ter kolektivoma SGP Pionir in DPB Novo mesto za izrečeno sožalje ter podarjene vence in cvetje. Zahvaljujemo se tudi zdravnikom in sestram pljučnega oddelka novomeške bolnišnice, pevcem in duhovniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

Novo mesto, 21. avgusta 1982

ZAHVALA

Ob nenadni, boleči in prerani smrti ljubega moža

IVANA ŠKRBCA - LIPČETA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste ga tako številno spremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in vence, nam pa izrazili sožalje. Predvsem naj moja zahvala velja sosedom, ki ste mi v najtežjih trenutkih pomagali, govornikom Avgustu Molanu in predstavniku kolektiva tovarne pohišstva iz Brežic za poslovljne besede, godbi na pihala iz Kapel, praporščakom organizacije ZZ NOV Pišce in Srmoje za spremstvo. Hvala tudi duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoči žena Rezika v imenu sorodstva

Blatno, 16. avgusta 1982

ZAHVALA

Ob tragični izgubi našega sina, brata in strica

IGORJA KOSTREVC

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Posebej se zahvaljujemo bližnjim sosedom, OO ZSMS Šentjerneje, govorniku, sodelavcem Iskre-tozd Hipot in tozd Upori Šentjerneje, Pionirju Novo mesto, godbi in Oktetu Šentjerneje, krajevni skupnosti Šentjerneje, družbeno-političnim organizacijam v Iskri in ostalim organizacijam v Šentjerneju, vsem znancem ter prijateljem, ki ste pokojnemu ali nam kakorkoli pomagali v njegovih zadnjih dnevih.

Žalujoči: oče, mama, brat in sestri z družinami ter ostalo sorodstvo

Šentjerneje, Ljubljana, Brežice, Cerknica, Zagreb, Dednja vas

ZAHVALA

V 56. letu starosti nas je po hudi bolezni za vedno zapustil dragi mož, oče, stari oče in stric

JOŽE DAJČMAN

Zapudje 16

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom in znancem in vsem, ki so nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga spremili na zadnji poti. Posebna zahvala velja družini Šegina, podjetjem Belt Črnomelj, Iskri Semič, Novotehni Novo mesto, tov. Bečaju za poslovljne besede ob odprtem grobu, GD Tanča gora, Dragatuš in Zapudje, pevcem iz Dragatuša in župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Marija, hči Mojca z družino, sinova Zdravko in Danilo z družinama

KAREL JONKE

„Tri čebele so me danes že pičile, a jim nič ne zamerim, saj sem očistil že dva panja. Včasih me je za vsak panj pičilo okoli 5 čebel,“ je rekel 73-letni Karel Jonke iz Dola ob Kolpi. „Zamerim pa tistim pri Medexu, ker ne prodajajo zaščitnih oblog za čebelarje. Res je, napredovali so na vseh področjih, oblog za nas pa kljub temu nimajo,“ se je malce razhudil čebelar.

Tudi njegov oče je bil čebelar in stari oče tudi. Niti ne ve, koliko rodov nazaj pri njih čebelarili. Podobno je bilo v ženinini rodovini, o čemer priča tudi njihovo domače ime: po domače so rekli pri Medarovih in tudi oni so bili iz Dola.

Karel Jonke je začel čebelariti že s šestimi leti. Takrat je pomagal očetu; podajal mu je klešče in drugo orodje, ometal je panje, prenašal ogenj in drugo. Svojega panja čebel takrat še ni imel, pač pa panjič čmrlejev, na katerega je bil zelo ponosen. Zdaj čmrlejev ne mara; pravi, da kradejo med čebelam.

„Čebelarji si med seboj vedno pomagamo, smo zelo složni,“ pravi Jonke. Spominja se, kako se je pred leti nekemu Črnomalčcu prevrnil voz s tremi sodi medu, ko jih je peljal na odkup. Takrat mu je Jonke dal sod medu, nekaj pa še drugi čebelarji – seveda vsi brezplačno – da je lahko do roka oddal dogovorjeno količino. Pomni tudi, da so njemu poginile čebele, so mu dali drugi čebelarji po panj ali dva, da si je spet opomogel. Seveda velja ta složnost tudi do družbe. Ko je Medex

pred leti sklenil s Švico pogodbo za prodajo večje količine hojovega medu, je tudi Jonke oddal še zadnji sod medu, ki ga je imel za zlato iz zervo; podobno so storili drugi čebelarji.

Spominja se raznih čebelarjskih „strokovnjakov“, ki so učili čebelariti. Tako so nekateri pred desetletji predlagali, naj bi pozimi vozili čebele na pašo na Primorsko. Ko so vprašali Jonkeja, kaj misli o takem čebelarjenju, je dejal, da se bo obneslo, če ne bo burje. Žal pa je bila burja in neki čebelar iz sosednjih Lazov je bil takrat ob vse čebele. Spet drugi strokovnjaki so krmili čebele s sladkorjem takrat, ko je hoja najbolj medila, in potem seveda tujci tega medu niso hoteli kupiti, saj takega lahko sami naredijo.

„Čebele so me vedno reševale iz težav. Po vojni sem dobil za med marsikaj, celo delayce za delo. Zdaj mi dajejo čebele tudi zdravje. Pri delu z njimi se nadiham dobrega duha, uživam pa tudi med in propolis. V bolnišnici še nisem bil. Nekoč sem imel vnetje sluznice in sem že mislil, da bom moral na operacijo želodca pa ni bilo treba. Tudi revme nimam, ker jo zdrave čebelji piki. Če koga piči čebela, rečem, da mu je „lubčka“ dala,“ pravi Jonke in se še spominja napis, katerega je v mladosti prebral na panju starega čebelarja: „Če znal boš s čebelico lepo ravnati, ni treba se njenega pika nič bati.“

JOŽE PRIMC

Kaj vino, voda, voda...

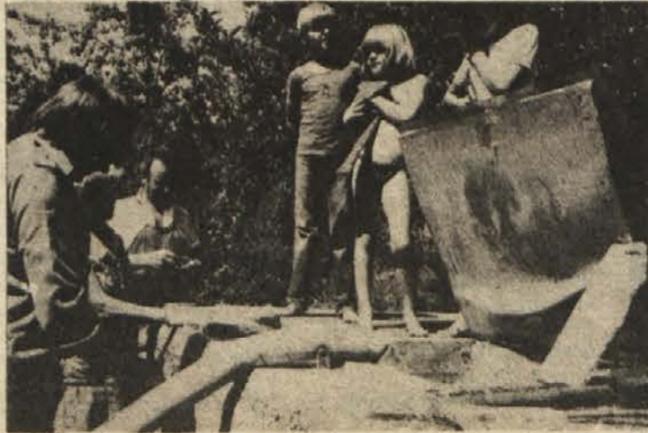
Gasilci se trudijo cele dneve – Tudi Povšetovi iz Hrušice so dobili vode le za nekaj dni

Po Dolenjskem še vedno „gospodari“ suša, saj je zadnji dež, ki je padel v soboto, ni pregal. Od davnih se se le vinogradniki, ki lahko računajo na obilnejšo letino, žal pa dež ni napolnil rezervovajev z vodo. Rdeča cisterna novomeških gasilcev je na terenu do pozne noči. Kličejo jo na vse strani, razen na območje Žužemberka in Mirne peči, kjer so za dovoz vode poskrbeli domači gasilci.

S cisterno novomeški gasilci dnevno opravijo po deset voženj, prav tolikokrat gre na pot tudi cisterna komunalnega podjetja. „Vozili bi tudi ponoči, če bi nas ljudje čakali, saj vsem ne moremo tako hitro ustreči,“ je med vožnjo proti Hrušici pripovedoval gasilec Brane Seru-

ga. V to vas in druge vasi visoko pod Gorjanci vozi vsako leto, vendar se še ni zgodilo, da bi zvozil toliko hektolitrov vode. Prihod cisterne je bil velik dogodek v vasi. Tokrat je bil na vrsti Povšetov vodnjak sredi vasi. Vodnjak, v katerega se lahko nateče kar 50.000 litrov vode, je bil prazen. Voda iz cevi je komajda dvignila usedlino na dnu in že je bil „rdeči kotel“ z vodo prazen. Štiri tisoč litrov je le prva pomoč za nekaj dni. Radi bi jo še naročili, vemo, da jo tudi drugi potrebujejo,“ je povedal gospodar Franc, ki se popoldan ukvarja s kmetijstvom, dopoldan pa je delavec v IMV.

J. PAVLIN

CISTERNA UBLAŽILA SUŠO – Pri Povšetovih na Hrušici so žejo pogasili. Kako pa bo drugje? Gasilci se trudijo po cele dneve. (Foto: J. Pavlin)

S SREČO DO AVTA, TRAKTORJA, CEMENTA...

V nedeljo, 5. septembra, se bo ob pol treh popoldne na Stadionu Matije Gubca v Krškem začela največja tombola, kar jih je bilo doslej v Posavju. Organizator Turistično društvo Krško je pripravil številne dobite, med glavnimi pa so: traktor Ursus, pet avtomobilov, kosilnica, univerzalni stroj Hobi, motorna žaga, dvakrat po 100 vreč cementa, televizor, hladilnik, dva ponyja itd. Prvo septembrsko nedeljo torej po srečo v Krško!

Prej premalo, nato preveč vode

Hudourniki in Kolpa poškodovali ceste in onemogočili promet – Presenečeni turisti – Neurje je rušilo kozolce, nanosilo pesek in kamenje na ceste in polja

Neurje, ki je divjalo v nekaterih območjih kočevske občine v noči iz minulega petka na soboto, je povzročilo občutno škodo, ki še ni ocenjena.

Neurje je spodkopalo medrepubliško cesto med Bosljiivo loko in Osilnico kar na dveh mestih, zato je bil vso soboto in do nedelje zvečer prekinjen avtobusni promet od Broda na Kolpi do Osilnice. Med Ribjekom in Osilnico so hudourniki ponekod razrili ceste in napravili na njej meter globoke jarke, drugod pa so nanjo nanosili peska in skal; cesto so očistili še buldozerji.

V Ribjeku je voda nekemu odnesla ves gradbeni material, v Kužlju je neurje podrla kozolec, odnesla ga je narasla Kolpa. Na mnoge njive so hudourniki nanosili pesek. Nekoliko pod Faro na Završki so turisti komaj pobegnili s prikolico in šotori pred Kolpo in Hudourniki, ki so od povsod drli v dolino.

Rezerve niso le v industriji

30 ton papirja bi lahko prihranili pri Uradnem listu Slovenije

Lojze Golobčič iz SDK Novo mesto je nedavno tega mimogrede izračunal, kako bi lahko v Sloveniji porabili na leto 30 ton papirja manj kot doslej. Kako?

„Če bi spremenili objavljane v Uradnem listu Slovenije. V njem zdaj 24 slovenskih občin objavlja svoje odloke in uradne zadeve, vse ostale občine pa imajo to urejeno preko regijskih glasil ali drugače. Ker Uradni list dobivajo vsi, dobivajo tudi eno tretjino gradiva več, ki pa nikogar ne zanima, razen prizadehtih. Ugotovil sem, da je bilo lani od poprečno 2.000 strani Uradnega lista kar 1.300 strani namenjenih odlokom omenjenih 24 občin. Tako se papir kopiči, ne koristi pa večini naročnikov. Po mojem bi lahko prihranili v Sloveniji 30 ton papirja na leto, če bi vse občine poskrbele za svoje uradne objave drugod. Uradni list pa naj bi vseboval le tiste zakone in predpise, ki zadevajo vse.“

Prav ta primer, ki pa je bolj zasebna kot uradna ugotovitev, vendar kaže, da bi lahko tudi na področju administracije prihranili milijone, če bi se kdo lotil tega področja. Niso rezerve samo v industriji!

R. B.

MOTORIST TAKOJ MRTEV

Bojan Unetič iz Buševce vasi je v petek zvečer z motornim kolesom pri bencinskem servisu v Drnovem zapeljal kar na magistralno cesto in zavil v levo. Po cesti pa je ravno takrat iz ljubljanske smeri pripeljal z osebnim avtom Ivan Tolakov iz Vršca, sicer zdomec v Avstriji, in zbil motorista s ceste. 22-letni Unetič je bil takoj mrtev. Gmotno škodo so ocenili na 51.000 din.

ROMAN PODLEGLI OPEKLINAM

Že v prejšnji številki smo poročali o tragično končanem praznovanju rojstnega dne na Trški gori pri Novem mestu, ko sta se hudo opekla Roman in Igor Kovač. Iz ljubljanskega Kliničnega centra so nam v petek zvečer sporočili, da je Roman hudem opeklinom podlegel. Kot smo zapisali, sta otroka zakurila ogenj v peči, nato pa ga pomotoma hotela gasiti s špiritom.

Regionalna cesta Brod na Kolpi-Kočevje je bila na več odsekih polna naplavljenega peska, kamenja in skal. Posebno presenečenje za turiste je bil slap Nežica nad Faro, ki je v petek zvečer še curiljal, v soboto zjutraj je bruhal vodo že skoraj na cesto, nekaj kasneje pa celo do polovice ceste. Kaj takega ljudje na tem koncu sploh ne pomnijo. Ob cesti Kočevje-Brod na Kolpi so marsikje popustile varnostne mreže, ki zadržujejo kamenje.

V vaseh Poljanske doline se ljudje nič več ne pritožujejo nad sušo. V Livoldu in Dolgi vasi je voda vdrila v kleti in nekateri vaščani so komaj

izkopani krompir nosili iz kleti, da ni bil pod vodo.

Vse to so le pomanjkljivi podatki o neurju, saj je odgovorne tovarise težko dobiti, ker so vsi na terenu in si prizadevajo, da bi škodo po neurju čimprej odpravili. To pa ne bo lahko. O tem je priča tale podatek. V ponedeljek je prišel v Kočevje in trkal na občinska vrata mož, ki se je predstavil kot Stimac iz Bosljiive loke; prosil je za pomoč zase in za sosačane, ki ne morejo iz hiš, „ker jih je zalilo in zasipalo, pomoči pa ni od nikoder, saj so v treh dneh po neurju prišli do njih le miličniki.“

IOŽE PRIMC

BETON PADEL NA GLAVO

13. avgusta okoli poldneva je prišlo na gradbišču Marjana Gregorčiča v Mrzlavi vasi do delovne nezgode. Zasebni obrtnik Jože Glogovič je tega dne pripeljal gradbeno dvigalo na delovišče. Ko so pričeli z deli, se je med dvigovanjem betona odtrgala nosilna roka in padla Glogoviču na glavo. Hudo poškodovane so odpeljali v zagrebško bolnišnico.

MOTORISTA TRČILA MED SEBOJ

Mirko Smole iz Dobrave je 16. avgusta ob 14.45 peljal kolo z motorjem iz Brestanice proti Senovem. Tam je iz parkirnega prostora pred trgovino nenadoma pripeljal na cesto Senovčan Edvard Mirt. Prišlo je do trčenja, v katerem sta se oba voznika hudo poškodovala in so ju odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

TUDI NEŽICA JE PONORELA – Sicer ponižen slap Nežica nad Faro je v soboto zjutraj ponorel. Ob šesti uri je metal vodo do glavne ceste, ob deveti uri pa že celo do polovice ceste in je močno oviral oz. nekaj ur celo onemogočil promet. (Foto: J. Primc)

Kava v hladilni skrinji

Novomeški miličniki odkrili nenavaden način tihotapljenja kave – Našli še kavbojke, bluze, britvice itd.

Čeprav se primer tihotapljenja kave, ki so ga prejšnji teden odkrili novomeški miličniki, še zdaleč ne more postaviti ob bok tistemu, ko je posadka Jatovega letala te dni obsejala v priporu zaradi nekaj ton pretihotapljenih kave, je za dolenske razmere vendarle zanimiv.

Ob novomeški postaji milice je od prejšnjega tedna parkiran osebni avtomobil s prikolico, na kateri so miličniki v hladilni skrinji našli blizu 70 kg kave, da ne govorimo še o ostalih pretihotapljenih predmetih. Tomislav Mihajlovič iz Paračina je skupaj z Malino Beganovič skušal pripeljati do doma omenjeno količino kave, zraven pa še nekaj viski-

jev, 5 kg pralnega praška, nekaj kavbojk, bluz, 9 puljev, 60 zavitkov britvic itd. Na njegovo nesrečo je naletel na novomeško prometno patruljo, ki je ob pregledu dokumentov ugotovila tudi neskladje med bojda v Kranju nakupljeno hladilno skrinjo (LTH) in kartoni, s katerimi je bila obložena. Ti so kazali napise kranjske Iskre, niške „EI, itd.,“ zato je miličnik zahteval, naj lastnik skrinjo tudi odpre. Klobčič je bil zatem hitro odmotan.

Ob vsem zaseženem blagu bo zoper Mihajloviča podana še carinska prijava, medtem ko je bilo zaseženo blago oddano carinarnici Ljubljana.

KAVO TIHOTAPIL V SKRINJI – Čeprav je ob tonah prejšnji teden zasežene kave plen novomeški miličnikov malenkosten, ni prav nič vsakdanje v hladilni skrinji prevažati kavo, kavbojke, britvice in druge pri nas iskane predmete. (Foto: B. Budja)

ZARES NAM JE HUDO

Sedel sem na gasilski veselici. Veliko jih je stalo, ker niso dobili prostora. Prepozno so pač prišli, lahko pa bi tudi vedeli, da so pri nas veselice dobro obiskane. Poslušal sem pogovor za svojim hrbtom. „Vrag nas jemlje. Počasi, toda vztrajno,“ so rekla moška usta. „Cel kup stvari ni moč dobiti,“ so se oglasila ženska usta. „Ne znamo gospodariti, to je!“ so bila pametna druga moška usta. „Zmeraj huje je. Pred leti si lahko na veselici za sto dinarjev pil celo popoldne. Pa ne sam. Trije so se ga lahko za ta denar pošteno narezali,“ so bila žalostna za dobrimi stari mi časi prva moška usta. „Grem v trgovino, porabim pol plače, a robo prinesem

domov v cekarju, da ne rečem v žepu,“ so se skoraj razjezila druga ženska usta. „Dandanašnji se nočejo ljudje niti pripogniti, če leži na tleh dinar. Daleč smo prišli. Svoječas smo nabirali za vsak dinarček polže, kosti, staro železo, cunje, papir,“ so mlela prva ženska usta. „Mati mi je dala za izlet na Reko pet dinarjev. Današnja mularija ima v žepu več denarja kot vsi učitelji skupaj,“ so ugotovila prva moška usta. „Znoreli so! Najprej podražijo bencin, kmalu nato kruh, pecivo. Električna bo vsak čas poskočila. Vse bo šlo gor. Me pa res zanima, kako bo narod sploh še lahko živel,“ je zaskrbelo druga ženska usta. „Mož sosed ima dva otroka. Oba v vrtcu. Polovico osebnega

Josip Seretin: „Lepše je pri obiralnem stroju, kot pa na prostem obirati hmelj!“

Prej je obiral hmelj, zdaj pa streže stroju

Minili so časi, ko je na desetih parov marljivih rok obiralo po hmeljiščih dišeče kobuljice hmelja. Zdaj je namesto pesmi slišati le enakomerno brnenje traktorja.

Skupina mož poklada na prikolico bogato obloženo vitico hmelja, ki popusti po malo krepkejšem sunku tik izpod mreže. Če le katera noče dol, jo izbeza drugi z nekakšno helebardo na koncu dolge aluminijaste cevi. Za širino traktorja izpodseka hmeljeve rastline pred njim spredni izmed delavcev, seveda samo do višine prvih kobuljic.

Tako zložene hmeljeve rastline vpenjajo nato v obiralne stroje. Ti drdajo, ko je čas obiranja, pri sevniškem Kmetijskem kombinatu nepretrgoma. Človek se utruji, stroj ne. Preden se skupini zamenjata, bodisi, da je treba na malico ali je konec izmene, predhodna skupina stroj očisti, namaže.

Med obiskom na Kompolju je tamkajšnjemu „jugobrofu“ poleg strojnikov stregla tudi skupina sezoncev. Sele drugi dan to sezono, vendar že ubrano. Josip Seretin, sicer kmet iz Klenovica v hrvatskem Zagorju je takoj ko se je stroj ustavil za menjavo izmen, vajeno odstranil zaščito z nekakšne slamoreznice, ki seseklja že obrane hmeljeve vitice. Strojnik ji je naostril rezila s kotno brusilko.

Josipu ni žal za nekdanjimi hmeljarskimi časi. „Biti si moral zunaj, na dežju ali pekočem soncu, od vida do vida. Človek je moral biti priden, da je nabral od 10 do 15 škafov. Takole pa se počutimo kot delavci,“ je dejal 65-letni Zagorec. Pri obiralnem stroju pomaga že drugo leto. Temu delu se posvetijo, ker nekako pade med siceršnja kmetička opravila. Doma so pospravljena žita, za koruzo in grozdje pa je še prezgodaj.

A. ŽELEZNIK

VESELICA NA DVORU

Za to soboto, 28. avgusta, mladi Dvora pripravljajo veselico, ki bo od 18. ure dalje pri gasilskem domu na Dvoru. Na veselico bo igral ansambel Obzorje, deloval pa bo tudi disco bar. Za veselico so mladi pripravili tudi srečelov z nagradami. Hkrati si bodo obiskovalci veselice lahko ogledali zanimivosti Dvora in okolice: plavž v nekdanji fužini, ribogojnico in druge zgodovinske ter naravne znamenitosti.

ga dohodka gre samo za vrtec,“ so razlagala prva moška usta. „Menite, da je pri nas kaj drugače?“ so vprašala prva ženska usta, za mojo in z njegovo plačo se komaj prebija iz meseca v mesec. „Avtomobilom so navili celo,“ so rekli. „Kava je draga, kot bi jo pridelovali iz zlata.“ „Kar pogledjte: kilogram odojka na tej veselici – sedemsto dinarjev. Sedemsto!“ „Vino in kisla voda – 170. Za veselico rabiš najmanj sto jurjev.“ „Malo vam je to, draga moja. Za to vsoto boste šli domov lačni in žejni. Kaj pa je danes sto jurjev?“ „Naročimo še kilogram. Odličen je.“ „Pa še dva litra in mine,“ so rekli. „Saj smo na veselici, mar ne?“

TONI GAŠPERIČ